BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN - JÎ BO SAZBÛNA PARTÍYA BOLŞEWÎK

BOLŞEVİK PARTİZAN

Butun ulkelerın ışçıleri bırleşınız! Butun ulkelerın ışçıleri ve ezılen halklar bırleşınız!
Karkerên hemû welatan yekbın! Karkerên hemû welatan û gelên bındest yekbın!

■ Sayı : Hejmar 53 ■ 15 Ağustos Gelawêj 1989 ■ 2000 TL

Fransız burjuva devriminin 200. yıldönümünde "ÖZGÜRLÜK-KARDEŞLİK-EŞİTLİK"in TEK GERÇEK SAVUNUCUSU ULUSLARARASI İŞÇİ SINIFIDIR!

■ Grev Komıteleri ve Stalin

■ Menşevıklerden Bır Hızıp Daha Koptu 'Devşırmecı Partızan'

■ İran'lı Kadınların Mektubu

İÇİNDEKİLER

- "Özgürlük-Eşitlik-Kardeşlik"in tek gerçek taşıyıcısı, Enternasyonal İşçi Sınıfıdır! 3
- Fransız Burjuva Devriminin Kronolojisi 9
- Poliste çözülme ihanettir! 17
- Menşevik TKP/ML'den bir hizip daha koptu: "Devşirmeci Partizan" 27
- Mücadele Bayrağı'ndaki son gelişmeler üzerine 42
- Grev Komiteleri ve Stalin 44
- İran'lı kadınların mektubu 48
- İbretlik Haberler 53
- Ji bo karkerên bi zanistiya çînî, wezîfa bingehîn ev e, ku xwe di erka sazbûna partiyê werdin! 54

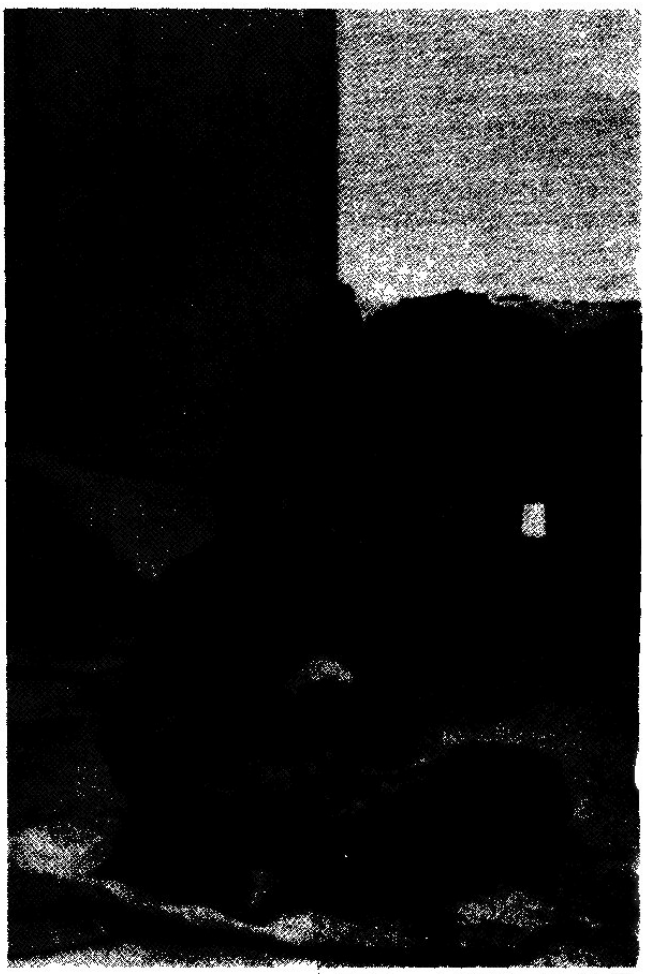

BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN – JÎ BO SAZBÛNA PARTÎYA BOLŞEWÎK

BOLŞEVİK PARTİZAN

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkerên hemû welatan yekbin! Karkerên hemu welatan u gelên bindest yekbin!

■ [illegible] ■ [illegible] ■ 2000 T

Fransız Burjuva Devrimi'nin
200. Yıldönümünde;

"ÖZGÜRLÜK-EŞİTLİK-KARDEŞLİK"in TEK GERÇEK TAŞIYICISI ENTERNASYONAL İŞÇİ SINIFIDIR !

Bütün dünyada burjuvazinin önderliğindeki demokratik devrimlerin en klasik örneği olan, Fransız Devriminin üzerinden 200 yıl geçti.

Başta Fransız burjuvazisi olmak üzere, bütün dünyada burjuvazi, bugün de Fransız Devriminin temel şiarları olan "Özgürlük -Eşitlik - Kardeşlik" şiarlarının taşıyıcısının kendisi olduğunu savunuyor. Özellikle revizyonist sosyal-faşist ülkeler örnek gösterilerek, "Batı tipi demokrasi" lerin özgürleşmede, eşitlikte, kardeşlikte tek alternatif olduğu savunuluyor.

Fransız burjuvazisinin düzenlediği 200. yıl kutlamaları, bütün dünyada burjuvazinin, Sosyalizm-Komünizm'e karşı, burjuva-demokrasisini savunmada ideolojik saldırısının bir aracı oluyor.

Revizyonist şeflerin teori ve pratikleri bu saldırıda, emperyalist burjuvazinin en büyük kozları ve destekçileri oluyor.

Emperyalist burjuvazi ve onun çanak yalayıcıları, elindeki bütün araçları kullanarak, Fransız Devriminin 200. yıldönümünde, Çin'deki revizyonist - sosyal-faşist yönetimin; burjuva içerikli "demokrasi", "özgürlük" şiarları temelinde gelişen kitlesel harekete karşı katliamını göstererek, Çin'deki yönetimi de sosyalist - komünist göstererek, kendi moral üstünlüklerini vb. ispatlama ya kalkıyor.

Onlar, sovyet revizyonist - sosyal-faşist sisteminin tıkanmışlığını, alt yapı ve üst yapıda Batı tipi bir kapitalizmi daha hızlı geliştirme yolu ile aşmayı deneyen Gorbaçov revizyonistini şahit göstererek, Komünizmin iflas ettiğini, kapitalizmin ve onun "burjuva demokrasisinin" üstünlüğünün ispatlandığını savu nuyorlar.

Fransız Devriminin 200. yıldönümünde, burjuvazi dünya çapında ideolojik saldırı durumunda.

1789 Fransız Devrimi, **proletaryanın henüz çok güçsüz olduğu, kapitalizmin yükselme - gelişme döneminde gerçekleşen; proletarya güçsüz olduğu için, burjuvazi karşısında devrimin öncülüğü konusunda bir alternatif olmadığı şartlarda gerçekleşen; bu yüzden de burjuvazinin çekinmeden kendi önderliğinde bir devrimi gidebileceği en ileri noktaya kadar götürdüğü bir devrimdir.**

> "Fransız Devrimi göstermiştir ki; burjuvazinin kastettiği "Halk egemenliği", burjuvazinin kendi egemenliğidir."

Bu devrimi, burjuvazi önderliğinde bir devrimin ilerleyebileceği en uç noktaya —yani feodalizmin şiddete dayalı devrimle kökten tasfiyesi noktasına— ilerleten, gerçekte "alt tabakaların" devrimci enerjisi ve zorlaması olmuştur. Lenin'in "alt tabakaların diktatörlüğü", "proletarya ve küçük burjuvazinin diktatörlüğü" olarak adlandırdığı, kısa "Konvent" iktidarı dönemi (Lenin, "Kim Kadetlerle İttifaktan Yana", Alm. Cilt 11, sf. 42) ve bu, *"Bu alt tabakaların kısa hegemonya dönemleri, daha sonra sakin gelişme dönemi denen, onlarla yılda ülkenin eriştiği demokratizmin derecesini belirlemiştir"*. (Lenin, "Eski, Ama Sürekli Yeni Olan Doğrular Üzerine", Alm. Cilt 17, sf. 197)

Burjuvazi, devrimin hedefini, "Özgürlük - Eşitlik - (Halk egemenliği) Kardeşlik" olarak koymuş; bu şiarlar altında işçi sınıfını ve köylülüğü, feodalizme ve ruhbanların iktidarı olan "eski rejim"e karşı, kendi bayrağı altında toplamış, silahlı devrim ile feodalizmi tasfiye etmiş, kapitalizmin gelişmesinin önündeki engelleri kaldırmış; kendi iktidarını, Burjuva Cumhuriyeti kurmuştur.

Bu devrimde burjuvazinin en "sol", en "namuslu", "satın alınamaz" kesimleri bile –yani jakoben Robespierre'nin başını çektiği kesim bile– **burjuva mülkiyet** sözkonusu olduğunda, onun önünde saygı ile, bazı hallerde de çaresizlikle eğilmekten başka bir şey yapmamışlardır.

Onların kurduğu cumhuriyet, şimdi 200. yılını tamamlamıştır. Onların kastettiği "Eşitliğin, Özgürlüğün (Halk egemenliğinin) ve Kardeşliğin" ne anlama geldiğini, en açık bu cumhuriyet ve o tipteki tüm cumhuriyetlerde görmek mümkündür.

* Fransız Devrimi açıkça göstermiştir ki, burjuvazinin kastettiği "**özgürlük**", kapitalist ekonominin önüne dikilen feodal sınırlamaların kaldırılmasından başka bir anlam taşımamaktadır. Bu özgürlük, ücretli emek sömürüsü, aşırı kar dürtüsü üzerine kurulu "**kapitalist üretim**" **özgürlüğünden** başka bir şey değildir. Kapitalist üretim önünde engel duruma gelen her "özgürlük", burjuvazinin düşmanlığı ile karşılaşacaktır. Özgürlük şiarını bayrağına yazan Fransız Devriminin, grevi ve işçilerin örgütlenmesini yasaklaması; burjuvazinin kastettiği özgürlüğün, ne olduğunu çok açık bir biçimde ortaya koymaktadır.

* Fransız Devrimi, çok açık bir şekilde göstermiştir ki, burjuvazinin kastettiği "**eşitlik**", burjuvazinin gelişmesinin önünde engel olan **feodal imtiyazların kaldırılması** anlamında bir eşitliktir. Onun savunduğu "eşitlik" kavramının gerçek içeriği budur. Bu gerçek içeriğin elde edildiği yerde, burjuvazi, eşitsizliğin temeli olan özel mülkiyetin kaldırılmasına yönelik bir eşitlik talebinin, en kararlı düşmanıdır.

Fransız Devrimi göstermiştir ki, burjuvazinin kastettiği "**Halk egemenliği**", **burjuvazinin kendi siyasi egemenliğidir.** Halka tanınan "egemenlik" –en iyi hallerde– belli aralıklarla, kendisini sömüren ve ezenlerin, hangi temsilcilerinin kendisini ezmesi ve sömürmesi konusunda tercihini belirtme imkanıdır.

* Fransız Devrimi göstermiştir ki, burjuvazinin kastettiği "kar-

Fransız devrimciler Basstille'e saldırıyor, 14 Temmuz 1789

deşlik", gerçekte insanlar arasında en derin rekabetin körüklenmesidir. Burjuvazinin düşmanı olan feodaliteye karşı, işçileri köylüleri kendi etrafında toplamak için, demagojik bir şiardan başka bir şey değildir, burjuvazinin kardeşliği!

Burjuvazinin "kardeşliği", kar için "birbirinin gözünü oyma" yı; kar için insanları iliğine, kemiğine kadar sömürmeyi; kar için insanları, halkları birbirine kırdırmayı öngören bir kardeşliktir.

AKLA UYGUN, SAĞDUYUYA DAYANAN TOPLUM DÜZENİ VAADİ VE GERÇEKLİK:

18. yüzyıl, burjuva ideologlarının "eski"ye karşı savaş açtıkları "aydınlanma çağı"dır. Bunlar çürümüş eski toplu düzenine karşı "akla uygun" (sağduyuya dayanan) bir toplum düzeni düşüncesini savunmuşlardır.

Engels, bu konuda şunları söylüyor:

"Fransa'da yaklaşan devrim için zihinleri aydınlanmış olan büyük adamlar, bizzat kendileri son derece devrimci davranıyorlar. Onlar ne biçimde olursa olsun, hiç bir otorite tanımıyorlardı. Din, doğa görüşü, toplum, devlet düzeni, her şey acımasız eleştiriye tabi tutuluyordu; her şey kendi varlığını ya aklın (sağduyunun -ÇN) yargılaması önünde haklı çıkarmalı, ya da varlığından vazgeçmeli idi. Düşünen akıl herşey için biricik kıstas haline getirildi. Hegel'in "dünya başı üstünde duruyordu" dediği zamandı bu: Önce insan kafasının ve onun düşünce ile bulduğu ilkelerin, her türlü insani eylemin ve insan topluluğunun temeli olduğu iddiasında bulunması anlamında; ve ama daha sonra da daha geniş bir anlamda, bu ilkelerle çelişen gerçekliğin, gerçekte yukardan aşağıya tepetaklak edildiği anlamında (başı üstünde duruyordu dünya -ÇN). O döneme kadarki tüm toplum ve devlet biçimleri, tüm eski geleneksel düşünceler akla uygun olmadıkları gerekçesi ile hurdalığa atıldı; dünya şimdiye dek hep önyargı ile yönetilmişti, geçmişteki her şey ancak acınmaya ve hor görülmeye layıktı. Artık gün ışıyordu; o andan itibaren artık batıl inancın, adaletsizliğin, imtiyazın ve baskının yerine ebedi doğru, ebedi adalet, doğa tarafından gerekçelendirilen eşitlik ve devrilemez olan insan hakları geçiyordu."

İşte vaadedilenler bunlardı. Fransız Devriminin üzerinden yüzyıla yakın zaman geçtikten sonra, yani toplumsal pratikte Fransız Devriminin sonuçları görüldükten sonra, vaadedilenle gerçekleşenin ayrı ayrı şeyler olduğu açıkça ortaya çıkmıştı. Engels bu bağlamda şunları söylüyor:

"Biz şimdi, sağduyu egemenliğinin, burjuvazinin idealize edilmiş egemenliğinden başka bir şey olmadığını biliyoruz; ebedi adaletin, burjuva adaletinde gerçekleştiğini; eşitliğin yasa önünde, burjuva eşitliğinde konakladığını; burjuva mülkiyetinin en temel insan haklarından biri olarak ilan edildiğini; Russo ' nun "toplumsal sözleşmesi"ndeki sağduyu devletinin burjuva demokrat cumhuriyeti biçiminde hayat bulduğunu ve yalnızca bu biçimde hayat bulabilir olduğunu biliyoruz". (Engels, Anti-Dühring, Giriş.

İnsan hakları açıklaması

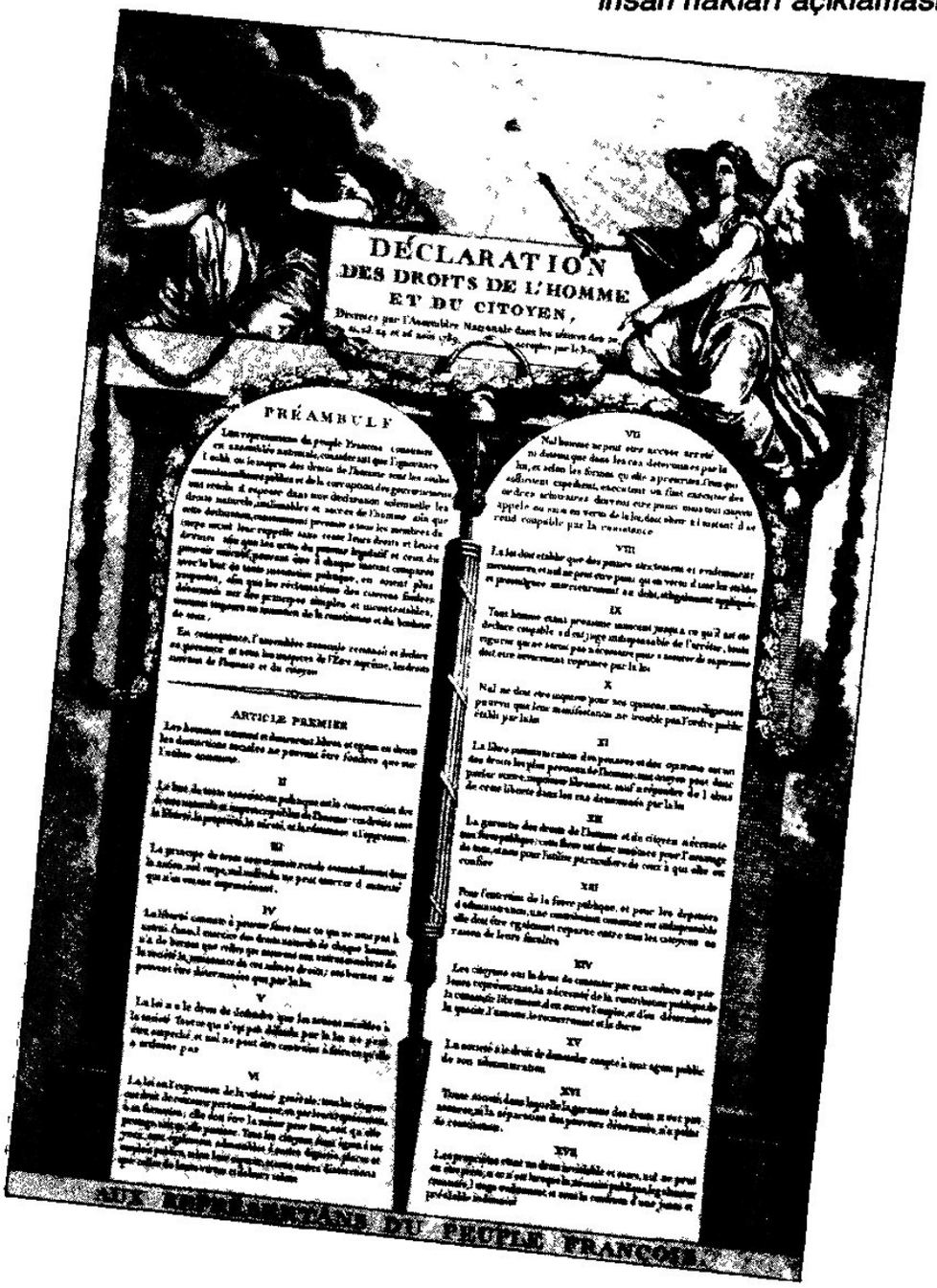

Marx-Engels Eserler, Alm. Cilt 20, sf. 16-17; Türkçesi "Ütopik ve Bilimsel Sosyalizm". Sol Yay., sf. 49-50)

Fransız Devrimi, "akla uygun" toplumu gerçekleştiren burjuvazi nin vaadettiğinin, gerçekte, ne olduğunu belgeleyen bir devrim oldu.

Yine Engels'e bırakalım sözü:

"Fransız Devrimi, bu akla uygun toplumu ve akla uygun devleti gerçekleştirdiğinde, sözkonusu yeni kurumların, eskiye göre oldukça akla uygun olmalarına rağmen, hiç de mutlak olarak akla uygun olmadıkları görüldü. "Sağduyu devleti" paramparça oldu. Rousseau'nun "toplumsal sözleşmesi" terör döneminde; sonra da burjuvazinin kendi siyasi yeteneği karşısında çılgına dönmesi ve önce Direktuar'ın rüşvetçiliğine, sonra da Napolyon despotizminin koruyucu kanatları altına sığınmasında gerçekliğe kavuştu. Vaadedilen sonsuz barış, sonsuz bir fetihler savaşına dönüştü. Akla uygun toplumun da kaderi değişik olmadı. Zengin ile yoksul arasındaki zıtlık, genel refah içinde eriyip gidecek yerde, onu belirli bir ölçüde hafifleten loncaların ve başka ayrıcalıkların kaldırılmasıyla ve kiliseye bağlı yardım kurumlarının kapatılmasıyla büsbütün şiddetlendi. Kapitalist temelde sanayinin gelişmesi, çalışan yığınların yoksulluğu ve sefaletini, toplumun yaşama şartlarından biri haline getirdi.

İşlenen suçların sayısı yıldan yıla arttı. Daha önce güpegündüz ortalıkta gezinen feodal beylerin kepazelikleri yok olmamışlardı, ama arka plana itilmişlerdi. Onların yerini şimdiye dek gizli köşelerde gerçekleştirilen burjuva kepazelikleri fazlasıyla doldurmuştu. Ticaret gittikçe büyüyen bir ölçüde "üç kağıtçılığa" gelişti. Devrimci "kardeşlik" şiarı rekabet mücadelesinin kıskançlıkları ve dolaplarında gerçekleşmişti. Rüşvet, kaba kuvvete dayanan baskının; para ise, ilk toplumsal iktidar kaldıracı olan kılıcın yerini aldı. İlk gece hakkı, feodal beylerden burjuva fabrikatörlere aktarıldı. Fuhuş, o döneme dek işitilmedik ölçülerde yaygınlaştı. Evliliğin kendisi, daha önce olduğu gibi, fuhuşun yasa ile tanınan biçimi ve resmi örtüsü olarak kaldı ve üstelik bereketli ölçülerde zina ile tamamlandı. Kısacası, "sağduyunun zaferi" ile kurulan toplumsal ve siyasi kurumlar, aydınlatmacıların muhteşem vaadleri ile karşılaştırıldığında, bu vaadlerin korkunç hayal kırıcı karikatürleri idi." (Engels, Anti-Dühring, III. Bölüm "Sosyalizm", Marx-Engels-Eserler, Alm. sf. 239-240 – Türkçesi için bkz. "Ütopik ve Bilimsel Sosyalizm", sf. 53-54)

Silahlara el koyma.

(Ressam J. L. Prieur)

Engels'in burda sözünü ettiği "sağduyu devleti", "sağduyu toplumu", burjuvazinin, bütün dünya tarihi içinde en ileriye götürdüğü, bir demokratik devrimden çıkmış olan biçimi ile; Fransız Devriminin yaratmış olduğu devlet ve toplumdur.

Burjuvazinin henüz devrimci barutunu tüketmemiş olduğu dönemde, henüz devrimci olduğu dönemde yarattığı "sağduyu toplumu"nun yüzüdür, burda çizilen yüz!

Bu yüz, daha sonra; ekonomide tekelciliğe, siyasette tüm çizgi boyunca gericiliğe doğru ilerleyen kapitalizmin, gelişme şartlarında giderek daha da çirkinleşmiştir. Kapitalizmin en yüksek aşaması olan emperyalizm çağında; tarihi olarak devrimci barutunu bütünüyle tüketmiş olan burjuvazi, kendi yarattığı "mezar kazıcıları" olan proletarya karşısında, 1789'da soylu ve ruhban iktidarının oynadığı rolü oynamaya başlamıştır: ESKİ DÜZENİni sürdürmek için elindeki tüm araçları kullanma!

1789'da henüz devrimci olan burjuvazinin savunduğu "Eşitlik - Kardeşlik - Özgürlük" şiarları; kapitalizmin gelişmesinin önündeki engelleri kaldırmayı içeren burjuva şiarlardı. Feodalizme karşı burjuva devriminin şiarları olarak devrimci bir içeriğe sahipti. Ama o dönemde bile, gerçek anlamda bir eşitlik, kardeşlik, özgürlük savunusu, burjuvazi açısından sözkonusu değildi.

20. yüzyılın bütünüyle gericileşmiş, nazizmde gericiliği nerelere vardırdığını ispatlamış emperyalist burjuvazisi, 1789'un devrimci burjuvazisinin savunduğu anlamda bile "Eşitlik - Kardeşlik - Özgürlük"ün savunucusu, taşıyıcısı değildir. 1789'da ESKİ REJİMe karşı, devrim bayrağına yazılmış olan, varolan düzeni yıkmaya yönelik bu

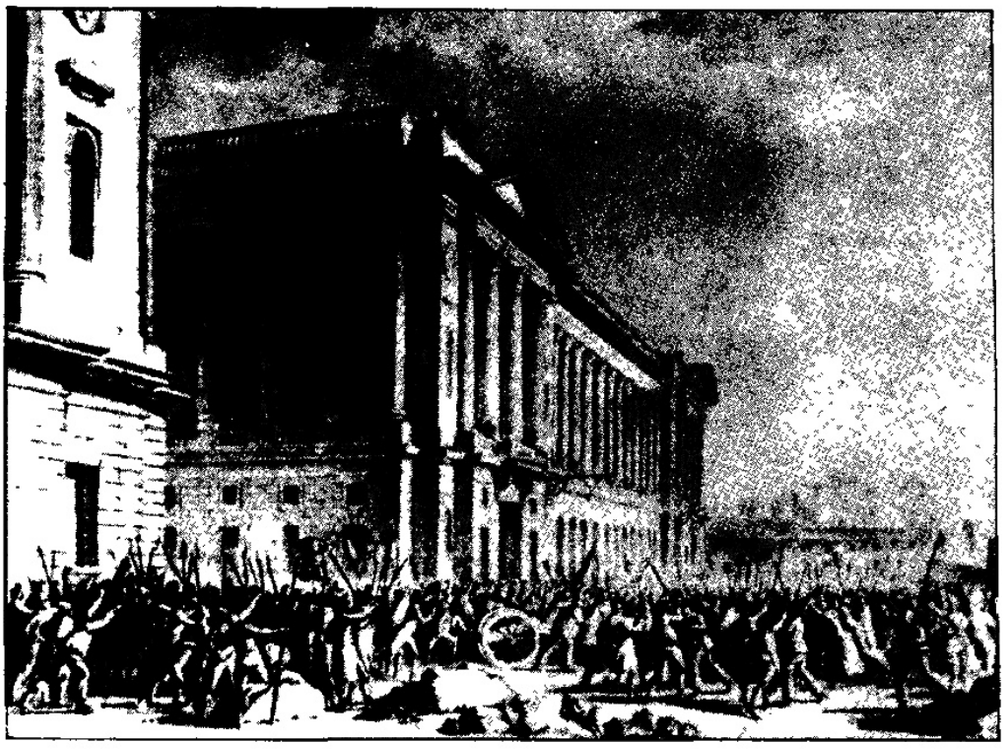

Kraliyet silah deposunun yağmalanması
(Ressam J.L.Prieur)

şiarlar, bugün bu kez doğru, proleter içerikleri ile bugünün "ESKİ REJİM"ine karşı; emperyalizme, sosyal-emperyalizme, her türlü gericiliğe karşı, Proleter Dünya Devrimi mücadelesinin şiarlarıdır.

ZORUNLULUĞUN KAVRANMASI OLARAK ÖZGÜRLÜK; ÜRETİM ARAÇLARI ÜZERİNDEKİ ÖZEL MÜLKİYETİN KALDIRILMASI OLARAK EŞİTLİK; PROLETER ENTERNASYONALİZMİ OLARAK KARDEŞLİK !

* "Özgürlük", kafalarda yaratılmış soyut bir "ilke" olarak değil de, "zorunluluğun kavranması" (Engels) biçiminde kavrandığında; özgürlük, insanların nesnelliği kavramaları ve onun çizdiği sınırlar içinde, onu değiştirme için bilinçli müdahale olarak kavrandığında, bundan çıkan bir tek sonuç vardır:

Gerçek özgürlük, aslında üretimi en uç noktada toplumsal laştırdığı halde, üretim araçları üzerindeki özel mülkiyeti koruyan burjuvazinin önderliğinde, onun düzeninde mümkün değildir. Burjuvazinin tüm "özgürlük" şiarları, yığınları aldatma işlevine sahip demagojilerdir.

Özgürlük, herşeyden önce dünyayı yıkıma götüren emperyalist sistemin devrimle yıkılması için örgütlenme, mücadele etme, savaşma "özgürlüğü", evet "yükümlülüğü" olarak tanımlanmak zorundadır. Çünkü nesnellik, zorunlu olarak bunu dayatmaktadır. Şimdi emperyalist burjuvazi, bu özgürlük şiarı karşısında; kendi "eski düzenine" dört elle sarılan Fransız Devriminin soylu ve ruhban katmanlarının konumunda, gerçek özgürlüğün düşmanı konumundadır.

Feodalizme karşı mücadelede, feodal imtiyazların kaldırılması, burjuvaziye, kapitalist gelişmeye özgürlük anlamında özgürlük şiarı, ilerici-devrimci bir rol oynuyordu; ilerici devrimci bir içeriğe sahipti.

Emperyalist, karşı-devrimci burjuvazinin elinde bu şiar, büyük bir sahtekarlıktır.

* "Eşitlik" şiarı konusunda, Fransız Devrimi içinde Hebert'in sorduğu şu soru, bugün de sorulmak zorundadır: "Lahana ile, onu yiyen keçi arasında eşitlik mümkün müdür?" Milyonlarla, milyonlarla işçi-köylüyü ezen, sömüren emperyalist, karşı-devrimci burjuvazi ile; ezilen sömürülen işçi yığınları, ezilen halklar arasında eşitlik mümkün müdür? Bu sorunun bir tek cevabı vardır: HAYIR! Eşitlik, gerçek eşitlik bir tek şartla mümkündür: Eşitsizliğin temeli olan üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin sosyalist devrimle yok edilmesi ile!

* Aynı şey "kardeşlik" için de geçerlidir. Kapitalizmin "kardeşliği", dünyaya şimdiye dek, emperyalist çağda iki dünya savaşı, yüzlerce yerel savaş getirmiş olan; herkesin herkesle rekabetini, birbirini yemesini öngören bir kardeşliktir. Burjuvazinin kendi arasında bile kardeşlik sahtekarlıktır. Aralarında uzlaşmaz zıtlık olan sınıflar arasında "kardeşlik" ise, yalnızca bir demagojidir. Bu yüzden Marksist-Leninistler, burjuva "kardeşlik" şiarının karşısına "Proleter Enternasyonalizmi" şiarını; "Bütün Ülkelerin İşçilerinin Birliği; Bütün Ülkelerin İşçilerinin ve Ezilen Halklarının Emperyalizme Sosyal-emperyalizme ve Her Türlü Gericiliğe Karşı PROLETER DÜNYA DEVRİMİnde Birliği" şiarını koymuşlardır!

İşte bugün "Özgürlük - Eşitlik - Kardeşlik" şiarlarının kazandığı gerçek içerik, proleter-devrimci içerik budur...

Ve bu içeriği tutarlı olarak savunacak, uygulayacak bir tek sınıf vardır: Uluslararası proletarya! Bugün (ve esasında burjuvazi, emperyalizm çağında topyekün gericiliğe geliştiği ölçüde bütün emperyalizm çağında) "Özgürlük - Eşitlik -Kardeşlik" şiarlarının gerçek

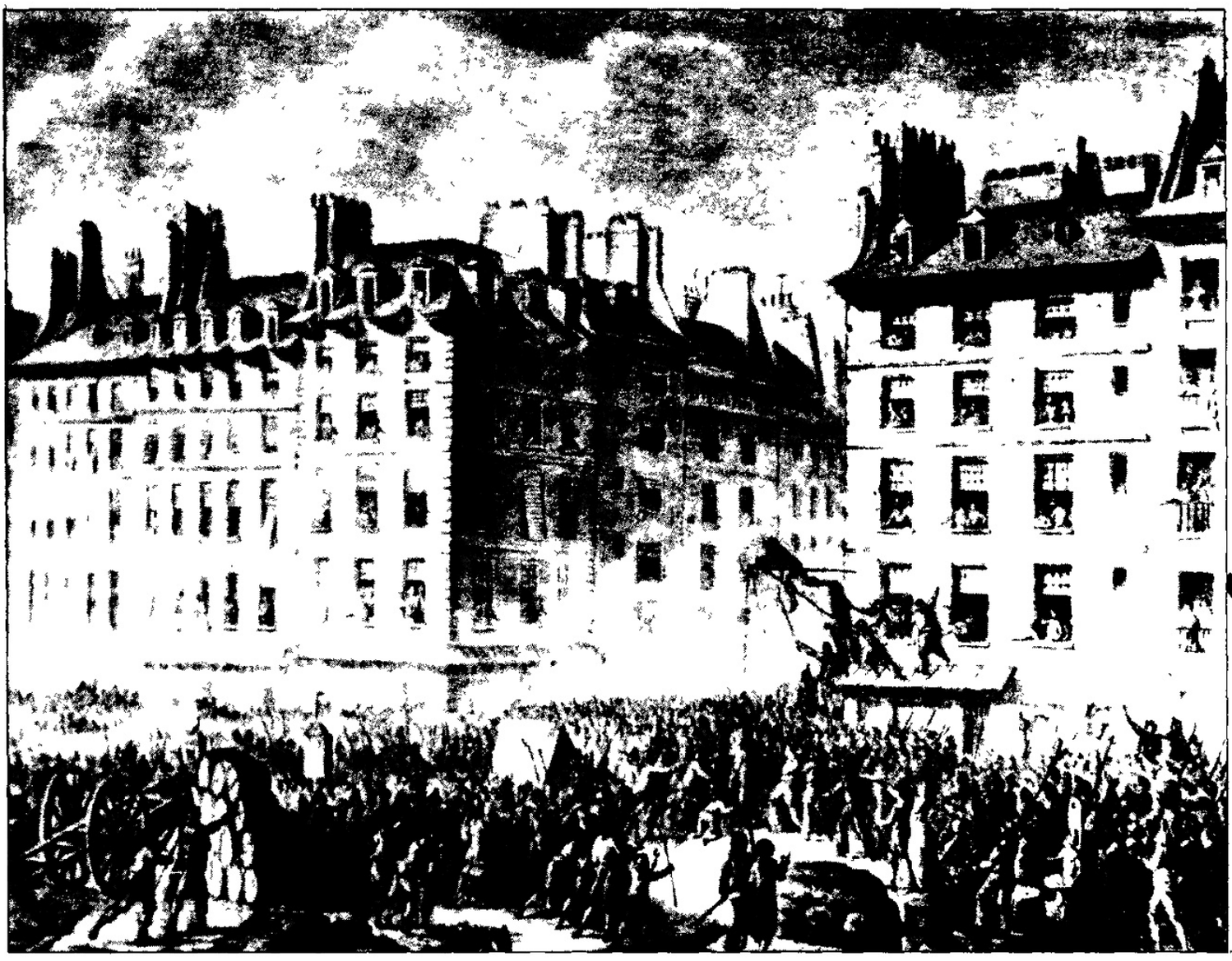

23 Temmuz 1789'da Foulons'un öldürülmesi. (Ressam J.L.Prieur)

taşıyıcısı proletaryadır.

Emperyalizm ve proleter devrimleri çağında, **demokratik devrimlerde** de, eğer bu devrimler yarı yolda takılıp bırakılmak istenmiyor, sonuna dek tutarlı bir biçimde ilerletilmek isteniyorsa, bu devrimlere **önderlik edecek tek sınıf vardır: Proletarya!**

Emperyalizm çağında, burjuvazinin önderliğinde devrimlerle, ne emperyalizme bağımlılık zincirinin kalıcı bir biçimde kırılıp atılması, ne de feodalizmin, feodal artıkların radikal bir biçimde, tüm kalıntıları ile toplum yaşamından sökülüp atılması mümkün değildir.

Marksist-Leninist, Bolşevik parti ler, proletaryanın öncü örgütleri olarak, bu gerçeği, işçi sınıfı içine taşıma görevi ile karşı karşıyadır.

Sovyetler Birliği, Lenin, Stalin önderliğindeki dönemde, gerçek eşitlik, kardeşlik ve özgürlüğün pratikte nasıl olabileceğine ve o yönde ilerlemenin nasıl olabileceğine güzel örnekler vermiştir.

Şimdiki revizyonist yöneticilerin, Batılı emperyalistlerle uzlaşma-birleşme çabaları, sosyalizmin inşası deneyiminin parlak derslerini unutturmayacaktır.

Bugün burjuvazinin ideolojik saldırıları karşısında en zayıf dönemlerinden birini yaşayan Uluslararası Marksist-Leninist Hareket, er geç yeniden güçlenecek; proletaryaya gerçek alternatifin proletarya diktatörlüğünde, sosyalizmde, komünizmde; sosyalizme giden yolu temizlemek için demokratik anti-emperyalist devrimin gündemde olduğu ülkelerde, işçi sınıfı önderliğinde, İşçilerin-Köylülerin Devrimci-Demokratik Diktatörlüğünde olduğunu gösterecektir.

"Komünizmin öldüğü"nü bir kez daha çan sesleri ile ilan edenler; çanları bir kez daha erken ve boş yere çalmış olduklarını göreceklerdir.

Tarihin çarkı, 14 Temmuz 1789' da Fransa'da feodal despotizmin sonunu haber veren çanların; emperyalist burjuvazinin sonunu haber vermek için çalacağı yönde dönmektedir!.. ■

FRANSIZ BURJUVA DEVRİMİNİN KISA KRONOLOJİSİ

Devrim öncesi

1715

"Güneş Kral" XIV. Lui'nin ölümü. Onun halefi olan XV. Lui, henüz çocuk yaştadır. XV. Lui, devlet yönetimini gerçekte 1743'te ele alır. 1743'e dek yönetim, gerçekte Kardinal Fleury'nin elindedir.

1743-1774 arası

XV. Lui'nin hükümranlık dönemi. 1715-1774 arasında, Fransa üç önemli savaşa girer.

1733-1735 arasında Polonya ile yürütülen "veraset savaşı"nda Lötringen Dükalığı Polonya'dan alınır.

1741-1748 arasında Avusturya ile girişilen "veraset savaşı"ndan Fransa bir şey kazanamaz.

1756-1763 arasında, "7 yıl savaşı"nda Kıta Avrupası'nda Prusya'ya karşı; sömürge hakimiyeti konusunda da İngiltere'ye karşı savaşır. Bu savaşta Fransa, Kuzey Amerika'da ve Batı Hindistan'da en önemli sömürgelerini İngiltere'ye kaptırır. Zaten yıkım içinde olan ekonomi açısından, bu, büyük bir felakettir.

1770

Henüz çocuk yaştaki XVI. Lui'nin (XV. Lui'nin torunu), Avusturya kraliçesi Marie Teresa'nın kızı Marie Antoinette (Mari Antuanet) ile evlendirilmesi.

1774

XVI. Lui'nin tahta çıkışı.

XVI. Lui'nin devraldığı krallık, daha önceki savaşlarda en önemli sömürgelerini İngiltere'ye kaptırmış; ülke içinde feodalizmin hakimiyetini sürdürdüğü, toplumun çok küçük bir bölümünü oluşturan soylular (I. katman) ve "ruhbanlar" (II. katman) ın üst kesimlerinin mutlakiyetçi krallık ("L'etat c'est moi" = "devlet ben'im", XIV. Lui'nin yönetim biçimini en iyi ifade eden sözleridir) iktidarı üzerinden, zenginliklerine zenginlik kattığı ve toplumun en geniş kesimini oluşturan köylü yığınlarının giderek yoksullaştığı bir durumdadır. Devlet bütçesi, savaş giderleri yanında, krallığın (sarayın) tüketimi için de har vurup harman savurma sonucu, tamtakırdır. Vergi yükünün esasını omuzunda taşıyan, gelişmekte olan burjuvazi durumdan hoşnutsuzdur. Feodal üretim ilişkileri, gelişmekte olan burjuvazinin gelişmesinin önüne engel olarak dikilmiş durum- dadır.

Burjuvazi-işçi sınıfı-köylülük, Fransa'daki "danışma meclisi" niteliğindeki meclis için yapılan "sınıflandırmaya" göre "III. katman" (Tiers Etat) içinde ele alınmaktadır. Ama bu sınıflar içinde, siyasi alanda esasta burjuvazi ağırlığını koymakta; "III. katman", ilk iki katman karşısında, işçilerin-köylülerin hoşnutsuzluklarını da kendi potası içinde eriten burjuvazinin çıkarlarının savunulduğu katman olarak, ortaya çıkmaktadır.

Siyasi alanda hakimiyet, kesin olarak II. katmanın üst kesimleri ile ittifak içinde olan I. katmanın elindedir. Bu katmanlar, olağanüstü imtiyazlara sahiptir. Bu imtiyazlara karşı, "Aydınlık Çağı" olarak adlandırılan 18. yüzyılın başından itibaren eleştiriler yoğunlaşmış durumdadır.

18. yüzyıl başlarından itibaren Montesquieu, J.J. Rousseau, Diderot, Voltaire gibi düşünürler, Fransa'daki mutlakiyetçi krallık düzeninin olduğu biçimi ile "en iyi", "akla en uygun" düzen olmadığı, bunun düzeltilmesi gerektiği vb. düşüncelerle, Fransa'daki "Eski Düzen"e ("Ancien Regime") karşı, teorik-siyasal bir mücadele yürütmüşlerdir.

Bunların savunduğu, esasta feodal mülkiyet düzenine ve onun üst yapısına karşı, burjuvazinin çıkarlarını temsil eden düşünceler, Fransız Devriminin ideolojik-teorik temelini oluşturmuştur. Bu düşünürlerin —yalnızca bunların değil—, Aydınlanma Çağı olarak adlandırılan 18. yüzyılın bütün burjuva "aydınlatmacı" düşünürlerinin ortak temeli, "akıl (sağduyu)", "doğa yasaları", "gelişme" kavramlarında ifadesini bulan düşünceleri, şu ya da bu ölçüde çıkış noktası olarak almalarıdır.

Aydınlanma Çağı, düşüncenin kendini skolastikten kurtarma yönünde atılımlar yaptığı, "insan aklı (sağduyu)"nın her şeyin kıstası olması gerektiği; "akla uygun", "sağduyulu" hareketin, kurtuluşun tek yolu olduğu; "sağduyu"lu hareket ile "mutlak barış"a varmanın mümkün olduğu vb. düşüncelerin —bir çok varyasyonları ile— ortalığı sardığı bir dönemdir. Beklenti şudur: Akıl (sağduyu), varlığı düzenleyen "doğa yasalarını"

bulacak ve bu yolla tüm insanlığın "gelişmesi"nin, "Özgürlük - Eşitlik - Kardeşlik" ülkesinin yolu açılacaktır.

Fransız Devriminin ideolojik-teorik hazırlayıcıları olan Fransız aydınlatmacılarından Montesquieu (Monteskiyö, 1689-1755), "Yasaların Ruhu" adlı temel yapıtında sosyal, siyasal ve dinsel kurumları incelemiş; bu incelemede, bu kurumların tarihi gelişme içinde bir dizi değişikliğe uğradığını, bizzat devletlerin tarihi bir gelişmesi olduğunu; "kralların iktidarlarını tanrıdan aldığı" iddiasının bir safsata olduğunu ortaya koymuştur. Gelinen yerde, kendini hiç bir yasa ile sınırlamayan mutlakiyetçi bir krallığın "akla uygun" olmadığını, anayasal bir krallık rejiminin doğru olacağını savunmuştur.

Jea Jaques Rousseau (Jan Jak Russo, 1712-1778), "Toplumsal Anlaşma" adlı eserinde, insanlar için "doğal" ve "akla uygun" olanın, insanların "eşit" olduğu bir durum olduğunu savunuyor, böylece eski rejimin imtiyazlarına karşı tavır takınıyordu.

Diderot, 1713-1784 arasında D'alembert ile birlikte, "Bilim, Sanat ve Meslekler Ansiklopedisi, Ya da Açıklamalı Sözlüğü" adlı büyük ansiklopedinin yayınlanmasına önderlik etmiş; bu ansiklopedide, gelişmelerin materyalist yorumunu yayınlayarak; bu yolla "eski düzen"in ideolojik temellerine darbeler vurmuştur. (Daha geniş bilgi için bkz. Lenin, "Materyalizm-Ampiriokritisizm", Cilt I, 22 no'lu dipnot, İnter Yay., sf. 263-264)

Voltaire (Volter, 1694-1778) ise, özellikle kiliseye hücum etmiş, kilisenin rezilliklerini teşhir etmiş; düşünce ve inanç özgürlüğünü savunmuştur.

Bunların hiçbiri, açıkça devrimin doğrudan propagandasını yapmamış olmalarına rağmen, "eski düzen"in "akla uygunsuzluğu"nu teşhir eden yapıtları ile, devrimin ideolojik-teorik temelini burjuvazinin eline verenler olmuşlardır.

XVI. Lui, iktidarı devraldığında, savaşların yitirilmesinin de suçlusu görülen soylu ve ruhban katmanların imtiyazlarına karşı düşünceler, yığınlar içinde hızla yayılma ortamına sahiptir. Hoşnutsuzluk, yığınlar içinde giderek artmaktadır. "III. katman" adına burjuvazinin sözcüleri, liberalleşme taleplerini açıkça dile getirir olmuşlardır.

1776

Banker Necker, iflas halinde olan devlet bütçesini reforme etmek görevi ile hazinenin başına getirilir. Onun birinci görev dönemi, 1781'e dek sürer. Aslında burjuvazinin temsilcisi olan Necker, "III. katman" ile krallığın ittifakını istemektedir. O, krallığın, burjuva krallığına -barış içinde- dönüştürülmesinden yanadır. Soyluların baskısı ile görevinden alınır.

1778-1783

Fransa, "Amerika özgürlük savaşı"nda, İngiltere'ye karşı, Amerika'nın "birleşmiş" 13 kuzey eyaletinin yanında yer alır. Aslında Fransa'nın bu savaşta yer almasında, krallık açısından temel dürtü, "sömürgeler" üzerinde hakimiyet dalaşında İngiltere karşısında yitirilmiş üstünlüğün yeniden ele geçirilmesidir.

(Amerika özgürlük savaşı, kısaca şöyle gelişir: 1776 4 Temmuz'unda, Amerika kuzey eyaletlerinin 13'ü, birleştiklerini ve İngiltere'den ayrıldıklarını açıklar. Bu açıklamada, özgürlük, insanların eşitliği ve halk egemenliği düşünceleri özellikle vurgulanır.

Sömürgeci İngiliz (Büyük Britanya) imparatorluğu, yeni kurulan birleşik devletlerin bağımsızlık ilanını tanımaz, 1778'den itibaren büyük bir savaş başlar.

ABD adına Benjamin Franklin, Fransa ve İspanya ile anlaşır. Fransa ve İspanya da ABD yanında, İngiliz işgalcilerine karşı savaşa katılır.

1781'de kara savaşı, Amerika lehinde sonuçlanır. 1783'te Versay'de yapılan barış anlaşması ile, İngiltere, ABD'nin bağımsızlığını tanımak zorunda kalır.)

Fransız krallığının, rakibi olan İngiltere'yi zayıflatması yanında, ABD "özgürlük savaşı"nın Fransız Devrimi açısından esas etkisi, onun ilan ettiği "özgürlük, eşitlik, halk egemenliği" düşünceleri temelinde yürütülen bir savaşın zafer kazanmış olması olgusunda yatmaktadır. Bu, Fransa'daki burjuva muhalefeti açısından büyük bir etkendir. Savaş, bunun yanında bütçeye bindirdiği yeni giderlerle de, zaten varolan mali krizi arttırıcı rol oynar.

1788

Fransa, son yılların en kötü hasadını yaşar. Açlık tehlikesi başgösterir. Tahıl fiyatları korkunç ölçülerde artar. Fransız köylülerinin önemli bir bölümünün geçim kaynağı olan bağcılıkta da son yılların en kötü hasadı yaşanır. Hoşnutsuzluklar, yer yer köylü ayaklanmaları gündeme gelir.

Necker'in yerine getirilen Turgot, Colonne gibi hazine şefleri de başarı kazanamaz.

8 Ağustos

Krallık adına 1614 yılından beri toplanmayan, bir çeşit danışma meclisi olan "Etat Generaux"un

(Eta Jenerös), yani "Genel Katmanlar" meclisinin bir dahaki yıl toplantıya çağrılacağı açıklanır.

Bu, kraliyetin gelişen burjuva muhalefeti karşısında ve yığınların artan hoşnutsuzluğu ve öfkesi karşısında attığı bir geri adımdır.

26 Ağustos

Bu kararı, Necker'in yeniden göreve getirilmesi izler.

1789 (Devrim) yılı

Şubat-Mayıs arası

Başta başkent Paris olmak üzere, bir dizi açlık isyanı yaşanır.

5 Mayıs

"Genel Katmanlar" meclisi toplanır. Bu mecliste soylular (bunlar tüm toplumun % 2'si kadarını oluşturuyorlardı) yani "I. katman", 285 kişi ile temsil ediliyordu.

II. katman denilen ruhbanlar takımı, 308 temsilciye sahipti. Kilise teşkilatı içinde yer alanlardan oluşan bu kesimin, nüfus içindeki payı % 1 kadardı. Bu katmanın alt kesimleri, "eski rejim"den pek hoşnut değildi, "III. katman" yanında tavır takınma eğilimli idi.

"III. katman" denilen ve nüfusun % 97'sini oluşturan "halk" ise, 621 temsilciye sahipti.

Halk katmanı, kendi içinde burjuvazinin tüm katmanlarını (büyük burjuvazi, orta ve küçük burjuvazi), işçi sınıfını ve nüfusun çok büyük çoğunluğunu oluşturan köylüleri içeriyordu. (Köylüler, toplam nüfusun % 90'ına yakın bir kesimini oluşturmakta idi.)

Burjuvazi, "III. katman" içinde sayıca az olmasına rağmen; III. katmanın "Genel Katmanlar" meclisindeki 621 temsilcisinin büyük çoğunluğu, gerçekte burjuvazinin temsilcisi idi.

Emekçi sınıflar içinde, kapitalist (yeni) üretim biçiminin esas ürünü olan proletarya, henüz nicel olarak çok güçsüzdü. Nitel olarak da henüz gelişmesinin başında bulunan bir sınıftı. III. katmanın meclisteki temsilcileri arasında, proletaryanın özel çıkarlarını savunanlar yoktu.

Yani feodalizme karşı mücadelede, siyasi mücadelenin önderliği, rakipsiz olarak burjuvazinin (çeşitli katmanlarının) elinde idi. III. katman temsilcileri arasındaki mücadeleler, esasta burjuvazinin çeşitli katmanları arasındaki mücadele durumunda idi.

Henüz çok güçsüz olan proletarya, burjuvazinin yedek gücü olarak hareket etme durumunda idi. Sosyalist düşünceler savunulduğu ölçüde, bunlar henüz ütopik niteliği aşamıyordu.

Genel katmanlar meclisi, 5 Mayıs'ta toplandıktan hemen sonra, oy kullanma sistemi üzerine anlaşmazlık çıktı. Asiller ve ruhban takımı, her katmanın 1 oyu olması gerektiğini savunuyordu. Buna göre, her katman kendi arasında toplanıp, tartışılan konularda katmanın tümü adına oyunu belirleyecekti. Bu sisteme göre; tüm nüfusun % 3'ünü oluşturan iki katman, Genel Katmanlar meclisinde 2 oya; nüfusun % 97'sini oluşturan III. katman ise 1 oya sahip olmakta idi. III. katmanın temsilcileri bu sistemi reddederek, "her temsilci-bir oy" sistemini savundular. Bu sistemde III.

Yaz Kralının Abidesinin yıkılışı.
(Ressam J.L.Prieur)

katman yalnız başına oyların çoğunluğuna sahipti. Kaldı ki, ruhban katmanının alt kesimleri de III. katmanla birlikte oy kullanma eğilimi içinde idi.

17 Haziran

Soylular ve ruhban katmanları temsilcilerinin oy kullanma sistemi konusunda işi çıkmaza sürüklediğini gören III. katman temsilcileri, kendi kendilerini, "milletin büyük çoğunluğunu temsil ettikleri" gerekçesi ile "Milli Meclis" olarak ilan ettiler.

20 Haziran

Kralın bu meclisi dağıtma çabaları karşısında, bu meclisin üyeleri, "balo salonu yemini" diye adlandırılan yemini ettiler. Bu yeminde, meclis üyeleri yeni bir anayasa yapmayı esas görevleri olarak tespit ediyor, bu görev yerine getirilmedikçe, dağılmamaya ant içiyordu.

9 Temmuz

Milli meclis kendini, resmen "Kurucu Meclis" (Konstituante) olarak ilan etti. Her ne kadar, kraliyet hala iktidarda ise de, şimdi onun yanında ikinci bir iktidar odağı belirmeye; krallığın yetkilerini sınırlamaya başlıyordu.

11 Temmuz

Bu gelişmeler karşısında, anayasal bir krallıktan yana olduğu bilinen Necker, görevinden alındı. Bu, aynı zamanda Kralın yabancı askerlere de dayanarak meclisi dağıtma girişiminin başlangıcı oldu. Bu girişim, yığınların büyük tepkisi ve direnişi ile karşılandı.

14 Temmuz 1789

Paris'te halk yığınları özellikle siyasi mahkumların bulunduğu Bastille zindanını basarak tüm tutukluları kurtardı. Paris'te iktidar, III. katman temsilcilerinden oluşturulan yeni belediye meclisinin eline geçti.

Temmuz-Ağustos

Devrim ateşi, tüm ülkeyi sardı. Şehir ve kasabalarda, "III. katman" temsilcilerinden oluşturulan "belediye meclisleri", yönetimi ele aldı. Yerel yönetimler, böylece halk yığınlarının (esasta burjuvazinin) eline geçmiş oluyordu. Devrimi korumak için "milli muhafız kıtaları" oluşturuldu. Köylüler, yer yer toprak beylerinin malikanelerini yakıp yıkmaya, feodal mülk belgelerini yakmaya başladılar.

4 Ağustos

Kurucu "milli meclis" derebeyliğin kaldırılması, tüm feodal imtiyazların kaldırılması kararını aldı.

26 Ağustos

"İnsan hakları" ve "vatandaşlık hakları" bildirgesi kabul edildi.

Krallık bu gelişmeler karşısında, kendi varlığını sürdürebilmek için, devrimcilerle uzlaşma aradı. Ama bir yandan da, devrimi bastırmak için hazırlıklar yapıyordu.

5-6 Ekim

Kadınlar başta olmak üzere, emekçi yığınlar kralın çekildiği ve milli meclisin toplandığı Versay'a yürüyerek, kralı Paris'e geri getirdiler. Kurucu meclis de bundan böyle Paris'te toplanmaya başladı. Pratikte, meşruti bir krallık, şekil kazanmaya başladı.

2 Kasım

Kilise toprakları millileştirildi.

Temmmuz-Aralık 1789 arasında, devrim döneminde, pek çok soylu ve ruhban Fransa'dan kaçtı. Bunlar, Fransa dışında bir "göçmen ordusu" kurarak ve Fransız Devriminin kendi ülkelerini etkilemesinden korkan diğer mutlaki krallıklarla koalisyon içinde, devrimi alaşağı etmenin hazırlıklarına giriştiler.

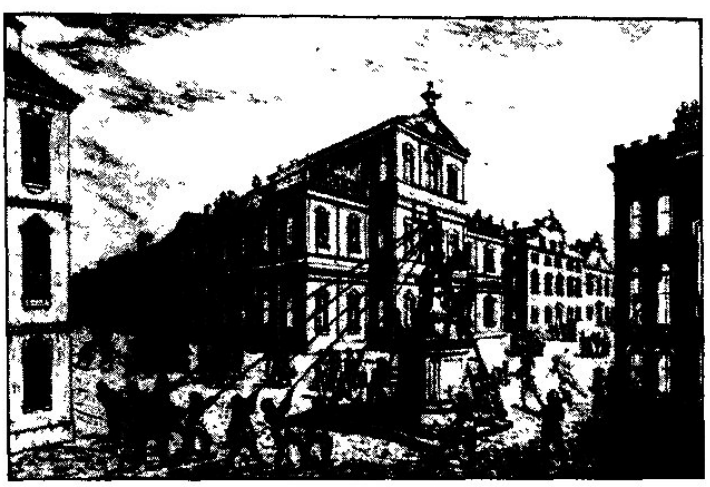

Kralın heykelinin yıkılışını simgeleyen bir başka resim (New York Müzesinden)

1790

Şubat

Yeni "vilayet (idari bölünme) yasası"nın kabulü; ülkenin 83 idari bölgeye (Departements - Vilayet) bölünmesi.

1790'ın I. yarısı

Paris'te çeşitli "politik klüpler"in (şimdiki siyasi partilerin) faaliyete geçmesi. Bunlar esasta burjuvazinin çeşitli kesimlerinin siyasi örgütleri durumunda idiler.

1791

I. yarısı

Kurucu milli meclis, kapitalist ekonominin gelişmesine uygun bir dizi yasa çıkartır. (Meslek özgürlüğü, loncaların dağıtılması, grev yasağı, işçilerin örgütlü birlik kurma yasağı... Özellikle bu son iki yasak, "halk ihtilalinin" sınıf karakterini çok açık belirlemektedir.)

20 Haziran

Kral, ailesiyle birlikte, "göçmenlerin" başında yeniden dönmek amaçıyla, Paris'ten kaçar. Ama Fransa'dan çıkamaz.

21 Haziran

Varennes kasabasında yakalanır. Kral, artık gerçekte milli meclisin tutuklusu durumundadır.

27 Ağustos

Avusturya-Prusya Pillnitz deklerasyonu. Bu iki mutlakiyetçi krallık, Fransa'daki eski rejimin kurtarılması mücadelesine destek olacaklarını açıklar. Ve bir "göçmenler ordusu" kurulmasını destekleyeceklerini açıklar.

14 Eylül

Kurucu "milli meclis"in hazırlamış olduğu anayasa kabul edilir. Kral XVI. Lui, mecliste anayasa üzerine yemin eder. Böylece pratikte zaten uygulanmakta olan "meşruti krallık", anayasal zemine oturtulur.

30 Eylül

Kurucu meclis, faaliyetine son vererek dağılır.

1 Ekim

Onun yerine, "yasama meclisi" (Legislative) kurulur, çalışmalara başlar.

Bu meclis 745 üyeye sahipti. Üyeleri iki dereceli seçimle seçiliyordu. Seçme hakkı, yalnızca yılda en az üç işçi gündeliği tutarı vergi ödeyenlere tanınmıştı. Seçilme hakkı ise, bundan daha fazla vergi ödeyenlere tanınmıştı. Yani vergi ödeyecek durumda olmayan geniş emekçi yığınlar için, ne seçme ne de seçilme hakkı, söz konusu değildi. Bu ilk yasama meclisinde, bir çoğu meşruti krallığa da razı olan "ılımlı cumhuriyetçi"lerin partisi olan "Jironden"ler (Gironde: Fransa'nın en büyük vilayetlerinden biri. Başkenti Bordo.) hakimdi.

1792

20 Nisan

"Yasama meclisi", Avrupa'nın mutlaki krallıklarının Fransa'ya bir saldırısını baştan engellemek amacıyla, savaş hazırlıkları içinde olan "Bohemya ve Macaristan Krallığı"na karşı savaş ilan etti. Kral, bu arada gerek "göçmen ordusu" ile, gerekse Avrupa'daki mutlaki krallıklarla temaslar geliştirmektedir.

20 Haziran

Parisli halk yığınlarının, kralın oturduğu Tuilerien sarayı önünde yaptıkları büyük protesto gösterisi. Krala bu gösteride "karşı-devrimcilik", "vatan hainliği" suçlamaları getirilir.

11 Temmuz

Yasama meclisi, "anavatan tehlikede" açıklamasını yapar. Halk yığınları içinde kraliyetin, devrime karşı komplolar içinde bulunduğu düşüncesi iyice yaygınlaşır. Mecliste de "anayasal krallık" rejiminin savunucuları, giderek güç kaybeder. Gelişmeler, krallığın lavedilmesi, cumhuriyet yönündedir.

25 Temmuz

Avusturya-Prusya ordularının komutanı Braunschweig dükünün açıklaması. Bu açıklamada, dük, "Fransa'da kral ve ailesine bir zarar geldiği taktirde Fransız halkının çok ağır şekilde

cezalandırılacağı" tehdidini savurur. Bu, kralın yabancı güçlerle işbirliği yaptığı konusundaki en açık belgelerden biri olarak, "bardağı taşıran son damla" olur.

10 Ağustos

Paris'te halk ayaklanması... Devrimci komünün (belediye meclisi) kuruluşu.. Tuilerien sarayının halk yığınları tarafından basılması, kralın devrilmesi, tutuklanması.

11 Ağustos

Yasama meclisi, bir "milli meclis" (Konvent) toplanması kararını alır.

23 Ağustos

Lagvy kalesi düşer. Prusya'nın eline geçer.

2 Eylül

Verdün kalesi teslim olur.

2-5 Eylül

Savaş alanındaki yenilgileri ve cephe gerisindeki kıtlık tehlikesini soyluların ihanetine bağlayan halk yığınları, hapishanelerdeki kral taraftarlarını, soyluları, devrim düşmanlarını "halk mahkemeleri"nde yargılayarak öldürür.

20 Eylül

Milli meclis (Konvent) çalışmalarına başlar.Milli meclis, kendinden önceki yasama meclisinden ayrı olarak genel seçimler temelinde kurulur. Bu mecliste, radikal-cumhuriyetçi Jakobenler önemli bir güce sahiptir. Lenin "Konvent"i, "alt tabakaların - proletarya ve küçük-burjuvazinin diktatörlüğü" olarak tanımlamaktadır. (Bkz. Cilt II, sf. 42)

21 Eylül

Yeni milli meclisin (Konvent) ilk kararı, krallığın lavedilmesi ve cumhuriyetin ilanı olur.

11 Aralık

XVI. Lui'nin yargılanmasına başlanır.

1793

21 Ocak

XVI. Lui, giyotinle idam edilir.

1 Şubat

İngiltere ve Hollanda da Fransa'ya savaş ilan eder. Artık Avrupa'nın, krallığı tümden ortadan kaldıran ve kralı giyotine gönderme "cüretini" gösteren, radikal cumhuriyetçi tek rejimine karşı, mutlaki kraliyetçi tüm güçlerin ortak saldırısı sözkonusudur.

24 Şubat

Meclis, üçyüzbin vatandaşın silah altına alınması ile ilgili kararnameyi yayınlar.

25-26 Şubat

Paris'te açlık ayaklanmaları olur.

7 Mart

Fransa, İspanya'ya savaş ilan eder.

10 Mart

Devrim mahkemesi kurulur.

10-11 Mart

Vendee'de karşı-devrimci köylü ayaklanması çıkar, ordu komutanlarından general Dumouirez cumhuriyete ihanet ederek, Avusturyalılara sığınır.

6 Nisan

Milli meclis kendi içinden dar bir yönetici kurul olarak, "sosyal yardım komisyonu"nu seçer.

20 Mayıs

"Sosyal yardım komisyonu", bir milyar livre (o zamanki Fransız para birimi) tutarında "kredi"nin zorla alınması hakkında kararname çıkarır. Meclisteki Jirondenler buna karşı çıkarlar.

31 Mayıs-2 Haziran arası

Paris'te halk ayaklanması; emekçi yoksul yığınlar, devrimin tüm yükünü omuzlarında taşıyan "donsuzlar" (Sans culotten), meclis binasını çevirirler. Yığınlar, Jirondenlerin yöneticilerinin derhal meclisten çıkarılmasını talep etmektedir. Öyle de olur. Meclis, Jirondenlerin yöneticilerini azleder.

3-10 Haziran arası

Jirondenlerden temizlenmiş meclis, demokratik toprak yasaları çıkartır. "Göçmen"lerin toprakları, cumhuriyet düşmanlarının toprakları ve belediye toprakları, topraksızlara dağıtılacaktır.

24 Haziran

Yeni anayasa kabul edilir (Jakoben anayasa). Anayasada tek dereceli seçim, referandum, herkese iş hakkı ve sosyal destek hakkı vb. öngörülmektedir.

13 Temmmuz

Meclisin üyelerinden Jean Paul Marat bir suikasta kurban gider.

17 Temmuz

Tüm feodal hakların, tazminatsız ortadan kaldırılması hakkında, kararname çıkarılır.

26 Temmuz

İhtiyaç maddelerinin stoklanmasının, ölüm cezası ile cezalandırılacağı ilan edilir.

Temmuz sonu-Eylül başı

23 Ağustos

"Sosyal yardım komisyonu", devrim hükümetine dönüştürülür. Robespierre, bu komisyonun üyesidir. Yığınlar devrimin, cumhuriyetin iç ve dış düşmanlarına karşı silahlanmaya; "milyonların ordusu"nu oluşturmaya çağrılır.

17 Eylül

"Şüpheli"ler üzerine kararname yayınlanır. Cumhuriyet düşmanlarına karşı, devrimci terörü acımasız kullanan bir mücadele başlatılır. Bu dönem, burjuva tarihlerinde "terör dönemi", "korku iktidarı dönemi" vb. olarak adlandırılır.

5 Ekim

Devrim takviminin (yeni takvim) kabulü.

Jakoben diktatörlüğünün içte devrim düşmanlarına karşı yoğun devrimci teröre başvurması, bunun yanında yığınların devrimci enerjisini büyük bir ordu içinde birleştirmeyi becermesi ile, dış düşmana karşı da yenilgiler dönemi kapanır. Fransız ordusu, zafer kazanmaya, kaybedilmiş yerleri geri almaya başlar.

16 Ekim

Wattignies'de Fransız zaferi.

31 Ekim

Jironden önderlerin giyotinle idamı.

1794

4 Şubat

Köleliğin yasaklanması üzerine kararname.

26 Şubat-3 Mart

"Şüpheliler"in mallarına, muhtaç durumda olan yurtseverler lehine el konması hakkında kararname.

Cumhuriyete karşı dıştan yönelen tehlike önemli ölçüde atlatıldıktan sonra, içte Robespierre ve Saint Just önderliğindeki "sosyal yardım komisyonu" (devrimci hükümet ve devrim mahkemeleri) yönetimine karşı eleştiri ve mücadele yoğunlaşmaya başladı. Eleştiri getirenler, birbirine zıt iki kampa ayrılmıştı. Birinci kampın başını Jaques Rene Hebert adlı gazeteci çekiyordu. Bunlar "hem keçiyi, hem de onun yediği lahanayı birlikte memnun etmek mümkün değildir. Hükümet de bunu yapmaya çalışıyor." diyerek; hem yoksullara hem de burjuvaziye hizmet etmenin imkansızlığını ortaya koyuyor ve yoksullardan yana açık tavır takınıyor ve "spekülatörlere, karaborsacılara vb.lerine karşı terörün yoğunlaştırılması gerektiği"ni savunuyordu. "Sosyal yardım komisyonu"nu, devrimci hükümeti, zenginlere karşı "kutsal giyotin" silahını daha sık kullanmaya çağırıyordu. Jaques Rene Hebert, yığınları devrimci hükümete karşı kışkırtmak suçu ile yargılanarak, idama mahkum oldu.

24 Mart

Hebert ve yandaşları giyotinle idam edildiler. Devrimci hükümetin icraatını eleştiren, diğer kampın siyasi sözcüsü Danton'du. Bunlara göre, artık dış düşman yenilmiş olduğuna göre, teröre, devrimci mahkemelere, sert yasalara vb. gerek yoktu. Bunlar, açıkça "şüpheliler" hakkındaki yasaya da karşı çıkıyor; gözaltında olanların derhal salıverilmesini talep ediyordu. Bunlar, özellikle savaş içinde zenginleşmiş büyük burjuvazinin "kesin kurallara bağlanmış kendi düzeni"ni istiyorlardı. Burjuvazinin aşırılıklarına karşı "yoksul"ları koruma; ama aynı zamanda "mülkiyeti" de koruma pozisyonunda duran Jakoben "devrimci hükümet", bu durumda iki yana da yaranamıyordu ve çelişmeler bizzat "sosyal yardım komisyonu"nun içine de yansıyordu. Danton ve arkadaşları da devrim mahkemesi tarafından yargılanarak, spekülatörlük, yiyicilik gerekçesi ile, idama mahkum edildiler.

5 Nisan

Danton ve arkadaşları giyotinle idam edildiler.

8 Haziran

"En yüksek varlığın bayramı". Devrim hükümetinin yeni bir din yaratma çabası anlamına gelen, yığınları devrimci hükümet ve onun düşünceleri etrafında çalıştığı bir bayram.

26 Haziran

Fleurs'da Fransızların belirleyici önemde zaferi.

27 Temmuz

Robespierre ve yandaşlarının, meclis içinde ve hükümet içinde "ılımlı cumhuriyetçi" kanadı oluşturanlar tarafından devrilmesi. (27 Temmuz, yeni devrim takvimine göre 9. Termidor'dur. Bu yüzden, Robespierre'e karşı darbe ertesi iktidarı ele geçirenlere "Termidorcular" denir.) Bu, esasında devrimin sonudur.

28 Temmuz

Robespierre ve yakın çalışma arkadaşlarının giyotinle idamı.

5 Ekim 1795
(Ressam von Helman)

12 Kasım

Jakobenler klubünün kapatılması.

1795

1 Nisan

Yoksulların (Sans cullotte'ların) "Ekmek ve 1793 Anayasası" şiarı altında Paris'te ayaklanması, meclisi basması... Bu ayaklanma, kısa zamanda bastırılır.

5 Nisan

Prusya ile barış anlaşması.

20-23 Mayıs arası

Paris'te Sans culotte'ların yeni bir ayaklanması. Bu kez de, "mecliste" milletvekilleri isyancılarla pazarlık içinde onları oyalarken, "milli muhafız ordusu", isyancıları ezmek için harekete geçirilir. Emekçi yığınların "Ekmek ve 1793 Anayasası" isteğine, burjuvazi terörle yanıt verirken; eski rejimin taraftarları da boş durmuyorlar, "Krallığa geri dönüş" şiarını yüksek sesle seslendiriyorlardı. Ama bu şiarlar, yoksul yığınlar içinde fazla taraftar toplamıyordu.

Bu arada yeni bir anayasa tasarısı tartışılmaya başlandı. Söz konusu anayasa, her ne kadar "cumhuriyet" biçimini koruyorsa da, bir çok yönden meşruti krallık anayasası olan 1791'in anayasası ile paralellikler taşıyordu. Her şeyden önce, 1793 anayasasının siyasi özgürlükler konusundaki hükümleri kaldırılıyor, seçme ve seçilme hakkı, yine zenginlerle sınırlanıyordu. Bu anayasanın savunucuları, açıkça "zenginlerin mülkiyet hakkının garantilenmesinin" anayasanın temeli olması gerektiğini savunuyorlardı. Söz konusu anayasa, yürütmenin beş kişiden oluşan bir yöneticiler kademesine (Direktuar) verilmesini öngörüyordu.

23 Eylül

Bu anayasa, "milli meclis" (Konvent) tarafından kabul edildi. Ekim'de burjuvaların devleti, bu kez "sağ"dan gelen bir tehdide karşı kendini savunmak zorunda kalır. Kraliyetin yeniden kurulmasını talep eden bir ayaklanma, Paris üzerine yürümektedir.

4 Ekim

Yirmibin kadar isyancı, Paris'in büyük bölümünü işgal altına alır. Bu durumda hükümet, komis- yonları, cumhuriyetin "korunma ve kollanması" görevini, bir generale devretme kararı alır. Söz konusu general, Napoleon Bonaparte'dir.

5 Ekim

Sokak savaşında isyancılar yenilir. Cumhuriyet kurtulmuştur.

26 Ekim

Milli meclisin görev süresi dolar ve dağılır.

3 Kasım

Beş kişilik Direktuar yönetimi dönemi başlar. Sözkonusu olan yine cumhuriyettir. Ama bu cumhuriyet; 1792'nin devrimci ayaklanmalarından doğan cumhuriyetten çok, 1791'in meşruti krallığı ile benzerlik içindedir. Farkı, "kralın" yokluğudur.

■

Örgütsel Konferans
Kararları Üzerine III :

POLİSTE ÇÖZÜLME İHANETTİR !
ÇÖZÜLMENİN DERECELERİ ÜZERİNE "TEORİ"LER, İHANETİ DERECELENDİRMENİN TEORİLERİDİR !

Bu yazımızın konusu; TKP/ML(BOLŞEVİK) Örgütsel Konferansı'nın " Poliste, Tutukevinde ve Mahkemede Tavır"a ilişkin değerlendirme ve kararıdır.

Karar, karşı-devrimin bu üç alanında devrimci-komünist tavrın nasıl olması gerektiğine ilişkin olmasına karşın, bu yazımız özellikle ve esas olarak "poliste-işkencede" doğru tavır ve yapılan bazı hatalara ağırlık vermiştir.

Bunun böyle olmasında belirleyici neden; Türkiye devrimci-komünist hareketinin, sadece 12 Eylül sonrası süreçte değil, öncesinde de polis, işkence tezgahlarında; cezaevleri ve mahkemelere göre daha olumsuz tavırlar sergilemiş olmasıdır.

Osmanlıdan beri halk arasında kalıcı bir deyim halini almış olan "karakolda doğru söyler, mahkemede şaşar" olumsuz özdeyişi, ne yazık ki günümüzde de geçerliliğini koruyor olmasıdır, bizi de özellikle bu konu üzerine ağırlıklı olarak durmaya iten.

TKP/ML(BOLŞEVİK)'in Örgütsel Konferansı, diğer bir dizi örgütsel sorun ve görevler yanında, komünistlerin, genel olarak da devrimcilerin poliste, tutukevinde ve mahkemelerde doğru devrimci tavrının nasıl olması gerektiğini de ele alarak; geçmiş deneyleri değerlendirdi ve Konferans sonrası için kararlar aldı.

Bu konuda Konferans şu tespitleri yaptı:

"POLİSTE TUTUKEVİNDE VE MAHKEMEDE DEVRİMCİ TAVIR

Partimizin kurulduğu andan itibaren poliste ve mahkemede tavır konusunda direktifleri açıktır. "Çalışmalarda dikkate alacağımız hususlar" başlıklı belgede bu konuda verilen direktifler şunlardır:

> "Parti çalışmasına ve parti işçilerine ihanet etmek, parti işçisinin affedilmez suçudur."
> –Komintern–

63- Tutuklanınca ne yılgınlığa kapıl, ne de polisi kışkırt.

64- Ser ver, sır verme.

65- İlke hiç bir şey söylememektir.

66- Durumu izah etmeye, kendini savunmaya kalkışma.

67- Polisin teferruatlı hikaye ve yalanlarla aldanacağını sanma, uydurduğun her hikaye yeni sorulara yol açar.

68- İtirafta bulunma, daima inkar et.

68- Okumadığın hiç bir şeyin altına imzanı atma.

70- Tehditler veya "biz herşeyi biliyoruz", "bilmem kim itiraf etti" palavraları karşısında paniğe kapılma, biri öyle yapmış olsa bile inkara devam et.

71- İtirafta biri ile yüzleştirilirsen bile inkara devam et.

72- Mahkemede gerçeği ortaya koyma hevesine kapılma, burjuvazi ile proletarya arasında gerçek yoktur.

73- Siyasi savunma yap, mahkemeyi devrim davasını savunduğun bir kürsü haline getir, ihtilalci fikirlerinden hiç bir zaman taviz verme.

74- Mahkemeyi, zalimlerle sömürücülere hizmet ettiği ve halk baskı altına alındığı için reddet. "Heyetinize saygımız büyük ama, mahkemenin kuruluşu hukuka aykırı" kıvırtmasına girme.

Ne yazık ki, bir bütün olarak ele alındığında örgütümüzün polisteki deneyi bu komünist direktiflere uygun değildir.

Poliste –İbrahim Kayapakkaya, Süleyman Cihan vb. gibi istisnalar dışında– şimdiye kadarki deney, yoldaşların büyük çoğunluğunun şu veya ölçüde çözülmesidir.

Poliste çözülenler daha sonra genellikle tutukevinde ve mahkemede bu tavırlarını değiştirmektedirler.

Bu TKP/ML döneminde de, ondan ayrıldıktan sonraki dönemde de deneylerimizin genel sonucudur.

Bu genel sonuç komünist bir sonuç değildir. Bu noktada geçmişten radikal bir kopuşun mutlaka gerçekleştirilmesi, teori ile pratik arasındaki uyumsuzluğun mutlaka ortadan kaldırılması gereklidir.

Geçmişte, TKP/ML I. Merkez Komitesi döneminde de teori/pratik arasındaki bu uyumsuzluğun, belirli ölçülerde görülmüş, ama bu uyumsuzluk doğru ilkenin uygulanması, uygulamayanlarla örgütsel ilişkinin kesilmesi, bu alanda tutarlı davranılması ile çözülecek yerde; ilkenin sulandırılması ve pratiğimize uygun teori yaratılması yönünde, oportünistçe çözülme yönünde adım atılmıştır.

Birinci Merkez Komitesi IV. Toplantısında doğru olarak kabul edilen "Hapse düşen yoldaşlarla ilgilenmeliyiz" başlıklı yazı, çözülenlere ayrımcı yaklaşmak adına, aslında çözülmeyi meşrulaştıran bir tavrın

savunuculuğunu yapmaktadır. Bu tavır, içeri düşenlerin büyük çoğunluğunun çözüldüğü bizim durumumuza uygun, çözülenleri yeniden örgütlemeye uygun bir tavırdır ama, Komintern belgelerinin açıkça gösterdiği gibi, Marksist-Leninist ilkelere uygun, Marksist-Leninist bir tavır değildir. Komintern'in bu konudaki tavrı şudur:

"Parti çalışmasına ve parti işçilerine ihanet etmek, parti işçisinin affedilmez suçudur. Hangi araçlarla ve işkencelerle yoldaştan bu bilgi alınmaya çalışılırsa çalışılsın, hükümete bu konuda bilgi vermek utanmazca ihanet etmek demektir.

HAİN OLMA! Kendini iyi şartlandır! Her etkiye ve işkenceye karşı durabilmen için, bırak bu kararlılık varlığının en derinlerine kadar işlesin. Hiç bir tekdir sözü bir hain için yetmez"

("İllegal Çalışma" ve "Provokatörlere Karşı Mücadele" Üzerine, S. 1, BP Yayınları Çeviri Dizisi No: II, Nisan 1986)

Kötü durumun aşılmasının yolu, yanlış pratiğimize uygun teori yaratmak değil; yanlış pratiğimizi aşmak, doğru teoriye uygun davranmaktır. Ve bu konuda hiç bir taviz vermemektir.

Açıktır ki, "çözülmenin dereceleri vardır, kısmi çözülme ihanet değildir" bilinci ve teorisi ile içeri düşen bir kadronun, çözülmesinde sorumlu ve suçlu yalnızca kendisi değil, aynı zamanda bu bilinci ona veren örgüttür de."

(BOLŞEVİK Sayı 24, s. 1-3)

Burada aktarılan bölümden de görülebileceği gibi; İbrahim Kaypakkaya yoldaş döneminden, Örgütsel Konferansa kadar sürede –TKP/ML ve TKP/ML(BOLŞEVİK) olarak– örgütlü yoldaşlardan düşman eline düşen ve işkence tezgahlarından geçenlerin genel görünümü, bazı istisnalar dışında, düşman karşısında sonuna dek direnemeyerek şu veya bu oranda düşmana teslim olduğu; partisine, yoldaşlarına zararlar verdiğidir.

Yine yukardaki alıntıda da görüldüğü gibi, geçmişte bu konuyu ele alan Komünist Enternasyonal'in tavrı; düşmana ne oranda olursa olsun, sırrını verenin pratiğine ilişkin saptaması *ihanettir.* Ve bundan ötürü, Komünist Enternasyonal geçmişte komünistlere "hain olmamaları" çağrısını yapmaktadır.

Geçmişte, özelde Partimiz, genelde de devrimci hareket saflarında benzer biçimlerde ifade edilen, "çözülmenin dereceleri vardır, kısmi çözülme ihanet değildir" tavrı, çok açık bir biçimde Komünist Enternasyonal'in direktif ve kararlarıyla taban tabana zıttır.

Bu olumsuz gerçeği bilince çıkartan TKP/ML(BOLŞEVİK) Örgütsel Konferansı, Partiye çağrı yaparak, "TKP/ML I. MK döneminde kabul edilen bu oportünist teoriden özeleştiri ile kopma" direktifi vermiştir.

Örgütsel Konferansın bu kararı Partili ve Parti çevresindeki yoldaşlar için bir direktif olmakla birlikte, tüm devrim güçlerine de komünistlerin yaptığı bir çağrı ve uyarıdır aynı zamanda.

Biz, yazımız içinde diğer devrimci örgütlerin tavrını ayrı bir başlık altında ele alacağımız için, şimdilik üzerinde durmayıp, Parti ile ilgili görüşlerimizi aktarmaya devam etmek istiyoruz.

Örgütsel Konferansımızın değerlendirmesi şöyle devam etmektedir:

"İkinci olarak şu da bilince çıkartılmalıdır: Çözülenlerin Partiye bu kadar ağır zarar verebilmeleri, önemli ölçüde, Partimizin örgütsel laçkalığı, örgütsel yapısı vb. ile de bağıntılıdır. Açıktır ki, piramit tipi bir örgütlenmede; polisin her hücre sekreterinin bir üst hücrede yer aldığını bildiğini bir örgütlenmede; bir kişinin, kendine gerekmeyen bir dizi bilgiye sahip olduğu, birlikte örgütlü olduğu insanların hemen tümünü kendi gerçek kimlikleri ile tanıdığı, oturduğu yerleri bildiği, örgütlü olmadığı ama partili olduğunu bildiği birçok insanı ismi ile, işi ile tanıdığı bir yapıda, çözülme felaketli sonuçlara yol açacaktır. Herkesin yalnızca kendini ilgilendiren alanı, kendini ilgilendirdiği ölçüde bildiği bir yapı yaratma, bu yüzden çözülmelere karşı mücadelede partinin örgütsel alanda kavrayacağı ilk halkalardan biri olmak zorundadır. Çözülmelerde zararı en aza indirmenin yolu budur.

Partinin kendi hatalarını aşması yönünde atacağı bu adımlara paralel olarak her yoldaş, çözülme veya çözülmemede, belirleyici olanın kendisi olduğunun, ve çözülmenin –derecesinden bağımsız olarak– yoldaşlarına, Partiye, davaya ihanet olduğunun, ve Partinin çözülme karşısında genel tavrının bu olduğunun, olacağının bilincinde olmalıdır." (age., sf. 3-4)

> "Hain olma! Kendini iyi şartlandır! Her etkiye ve işkenceye karşı durabilmen için, bırak bu kararlılık varlığının en derinlerine kadar işlesin."
> –Komintern–

Bu alıntıdan da görülebileceği gibi; mevcut sömürü düzeninin ortadan kaldırılması için milyonlarca proleter ve emekçiye önderliği hedefleyen bir komünist partisi, buna uygun bir örgütsel yapıya sahip olmalıdır. Aksi taktirde, sömürücü düzenin sürmesi için örgütlendirilmiş olan leş kargaları, fırsatını buldukça örgütü gagalayıp parçalar koparmaya ve giderek örgütü parçalayıp yok etmeye çalışacaklardır.

Dolayısıyla, sınıf mücadelesi sürecinde örgütlü güçlerin düşman eline geçmesini en aza indirmenin ötesinde, örgütü koruyup geliştirebilmek için; bir yandan gelişip güçlenirken, bir yandan da düşman saldırıları karşısında asgari düzeyde kayıp vermeyi hedefleyen Bolşevik bir yapı yaratılmalıdır.

Bu amaca yönelik olarak yapılması gerekenlerin bazılarının neler olduğu, aktarılan bölümde özetlenmektedir.

Ancak, hedeflenen Bolşevik örgüt yapısını yaratacak olanların da tek tek komünist kadrolar olduğu, bunların en kararlılarının bir araya gelmesiyle böyle bir örgütün ete cana kavuşacağı unutulmamalıdır.

İşte bu gerçektir ki, her yoldaşın düşman karşısındaki direnç ya da ihanetinin ***belirleyici*** unsurunu, kendisinin oluşturduğunu, Örgütsel Konferansın vurgulamasını gerekli kılmıştır.

Nasıl ki bir komünist partisinin

ideolojik sağlamlığı, siyasette Marksist-Leninist görüşleri ve örgütsel Bolşevikliği, onu sınıfın gerçek öncü müfrezesi haline getirirse, tek tek komünistlerin de ideoloji-siyaset ve örgütsel faaliyet içindeki komünist tavrı, gerçek Bolşevik kadro özelliği kazanmasını sağlayabilir.

Ve ancak o zaman, tek tek yoldaşlarımız ve bir bütün olarak Partimiz, sadece fabrikalar, köyler, okullar vb.'de mücadelenin en ön safında olmalarıyla değil; düşman eline tutsak düştüklerinde de Bolşevik direnç ve mücadeleyi sürdürebilirlerse, Marksist-Leninist siyasetimizin, hayatın her alanında işçi sınıfı elinde maddi bir güce, Partimizin çekim merkezi olarak tek gerçek alternatif önder güce dönüşmesi sözkonusu olabilir.

Aksi taktirde, tek başına siyasette doğru tespitler ve Marksizm-Leninizm biliminin savunusu, sınıfa ve tutarlı devrimci kadrolara güven vermede yetersiz kalacaktır.

Partimiz 1981'de menşeviklerden ayrıldıktan sonra, örgütsel faaliyetini yürütürken ne yazık ki bu gerçeği bilince çıkartamamıştır.

Siyasette menşeviklerin oportünist görüşleri karşısında, Marksist-Leninist görüşleri kendine bayrak edinip, doğru bir konumda durmasına karşın ve karşı-devrimin azgın saldırıları ile Parti kadrolarının ve binlerce devrimcinin, daha ayrılık öncesi düş mana tutsak düşmüş olmasına karşın mevcut olumsuz deneyimler göz önünde tutularak Bolşevik yapının yaratılması adımlarının, hangi kadrolar ve hangi Bolşevik örgütsel ilkeler çerçevesinde atılacağı bilince çıkartılmamıştır.

12 Eylül sonrası yürütülen geniş çaplı tutuklamalar sürecinde, o dönem aynı saflarda yer aldığımız TKP/ML MK üyelerinin de içinde yer aldığı bir dizi ileri kadro ciddi çözülmeler göstermiş olmasına karşın; bu, bilince çıkartılamamıştır.

Bu durum, kaçınılmaz olarak, biz Bolşeviklerin bağımsız örgütlenme çabalarının hemen başında ağır darbeler yememize yolaçmıştır.

Ve TKP/ML(BOLŞEVİK) taraftarı olarak düşmanın eline düşen yoldaşlar da esasta özellikle işkence tezgahlarında genel olumsuz bir tekrarını sergileyerek, ***nitelik olarak*** henüz diğer devrimcilerden farklı, Bolşevik bir yapıya sahip olmadıklarını kanıtlamışlardır.

> **"Kötü durumun aşılmasının yolu, yanlış pratiğimize uygun teori yaratmak değil; teoriye uygun davranmaktır. Ve bu konuda hiç bir taviz vermemektir."**

Bu acı gerçek, biz Bolşevikleri sorunun üzerine daha ciddi olarak eğilmeye itmiş ve bunun bir sonucu olarak Örgütsel Konferans'ta ortaya konan Bolşevik bakış açısı ortaya çıkmıştır.

Partimiz daha Örgütsel Konferans öncesinde, düşmana tutsak düşen örgütlü yoldaşlarımızın özellikle polis ve tutukevi tavırlarını ele alarak, tek tek kişiler somutunda kararlar almış ve kendilerine bu kararların neler olduğunu ileterek, bundan sonra bu kararlar doğrultusunda davranmaları yönünde direktif verilmiştir. Bu arada bir kısım eski taraftar ile, şube tavırları temel alınarak, her türlü ilişki kesilmiştir.

Örgütlenme Konferansı ise, artık Konferans sonrası için tüm örgütlü yoldaşların kesinkes uyması gereken direktifleri belirleyerek, tarihi bir görevi yerine getirmiştir.

TKP/ML(BOLŞEVİK) Örgütlenme Konferansı'nın aldığı karar ve verdiği direktifler, Örgütlenme Konferansı sonrası mutlaka uyulması gereklidir, uymayanlar ile örgütsel ilişki kesilecektir denirken, Örgütsel Konferans öncesi ortaya çıkmış olumsuzluklara yaklaşımımız nasıldır?

Bu konu, Örgütsel Konferans'ta kapsamlı bir biçimde ele alınarak değerlendirilmiş ve ister örgütlü olsun, isterse örgütle ilişki kurmak isteyenler olsun, şube vb. tavırları incelenerek örgütsel ilişki ele alınmalıdır denmiştir.

Ancak şu olgu bilince çıkartılmalıdır: TKP/ML(BOLŞEVİK) Örgütsel Konferansı'na kadar; büyük çoğunluğu Komünist Enternasyonal' in Marksist-Leninist ilkelerinden habersiz, "çözülmenin çeşitleri var" oportünist tezleriyle eğitilmiş, çözülenlere karşı liberalizmin hüküm sürdüğü örgütler içinde faaliyet yürütmüş kadroların yaptığı olumsuzluklar, ***sadece*** kendi sorumlulukları değildir. O güne kadar sahip oldukları bilinç, teslimiyetçilik teorileri ile şekillenmiş, oportünist bir bilinçtir. Dolayısıyla bu kişilerle ilişki kurarken bu bilinçte tutularak, kendilerine önderlik edilmeli, tutarlı özeleştiri temelinde, değişik düzeylerde ilişki içine girilmelidir denilmiştir.

Örgütlenme Konferansı öncesi, bu konunun kapsamlı bir biçimde ele alınıp tartışılması süreci yaşanıp, ardından karar alındıktan sonra ise, benzer olumsuzluk sergileyen bir kişiye ise aynı tavır takınılamaz.

Çünkü böyle bir kişi; işkencede komünist tavrın ne olması gerektiğini bilmiyordum, örgütüm bana yol göstermedi, Bolşevikler doğruları ortaya koymadı vb. diyemez. Artık bu sorun doğru tavrın ne olması gerektiği ortaya konduktan sonra, tek tek kişilerin ideolojik sağlamlığı ile ilgili bir olaydır. Soruna ve tek tek kişilere böyle ayrımcı yaklaşmak, bizce tek doğru yöntemdir.

Bilindiği üzere,"güncel kıstaslar" diye tanımladığımız Marksist-Leninist ilkeler, nasıl Marksist-Leninistlerle oportünistleri siyasi alanda ayıran temel ayrım çizgisini oluşturuyorsa; poliste, tutukevinde ve mahkemede takınılması gerekli tavrı belirleyen ilkeler de, tek tek kişilerin bu alanlarda komünist-devrimci tavrı ile, teslimiyetçi ve evet ihanetçi tavrını açığa çıkaran kıstaslarıdır.

Bu noktaları Örgütsel Konferans şöyle ortaya koymuştur:

"Polis, tutukevi ve mahkeme, sınıf mücadelesinin en sert sürdüğü alanlardandır. Bu alanlarda eldeki tüm imkanları kullanarak sınıf mücadelesinin sürdürülmesi her komünistin görevidir.

1. *İlke: Hiçbir şart altında parti çalışmasına ve partili yoldaşlara, sana verilmiş bilgilere ihanet etmemek, bunları polise vermemektir.*

2. *Gözaltına alındığında; gözaltına*

alınma durumuna göre bir ifade tespit et. Bu ifade, Parti ve yoldaşların üzerine hiçbir bilgi içermemelidir.

Ve bu ifadede gerek poliste işkence altında, gerekse savcılıkta sonuna kadar diret.

İfadende en küçük bir değişiklik olmamalıdır.

Kim ne derse desin, hangi şahit ve belge gösterilirse gösterilsin, ilk söylediğin, son söylediğin de olmalıdır.

3. Gözaltına alınman KESİN ARANMA DURUMUNDA, VE GÖZALTINA ALINDIĞINDA SENİN KİM OLDUĞUN BELLİ BİR GÖZALTINA ALINMA İSE, üzerinde sahte kimlik varsa, sonuna dek o kimliği savun; yoksa ismin dışında hiçbir bilgi verme. İfade vermeyi reddettiğini açık seçik ilan et.

4. Polis senin kim olduğunu biliyorsa, seni delillerle ele geçirdi ise, partili olduğun açık-seçik belli ise; partili olduğunu değil ama Komünizmi açık seçik savunman, örgütsel işlerle ilgili her türlü ifadeyi reddetmen görevdir.

5. Sahte kimlik ile yakalandı isen, sonuna dek sahte kimliğini savun, gerçek kimliğini verme.

6. Gözaltına alınman sırasında polisin senin hakkında bilgisi yoksa, elinde delil yoksa; önceden tespit ettiğin ifade üzerinde direteceksin. Eğer polisin elinden tutarlı bir ifade ile kurtulma imkanın varsa -ki bilgi yoksa, SENİN çözülmemen halinde bu mümkündür- ifadende diren, polise bilmediği hiçbir bilgi verme. İfaden dışında hiçbir şey bilmiyorsun. Neden gözaltına aldıklarını da bilmiyorsun.

7. Polise Parti ve yoldaşlar hakkında verilen her doğru bilgi; ve onaylanan her bilgi, objektif olarak Partiye ihanet, polise yardımdır. (Tek istisna: Önceden tespit edilmiş ifadedeki bilgidir.)

8. Okumadığın hiçbir şeyin altını imzalama.

9. Savcılık ifadesi ile polis ifadesi arasında fark yoktur, olmamalıdır.

10. Tutukevinde, faşist yaptırımlara karşı diren, devrimci tavır takın.

11. Mahkemede, SİYASİ TUTUKLU olduğu belgeli olanların yapacağı savunma, siyasi savunma olacaktır.

Mahkeme reddedilecektir.

> **"Polise, parti ve yoldaşlar hakkında verilen her doğru bilgi ve onaylanan her bilgi; objektif olarak partiye ihanet, polise yardımdır."**

Bütün polis, savcılık ifadesinde örgütlü olduğunu ısrarla reddeden, ve hakkkında da hakim sınıfların elinde delil bulunmayanlar, mahkemede de savunmalarını daha önceki ifadeleri çerçevesinde yapacaktır.

Parti, tutukevindeki yoldaşlarla doğrudan temas imkanına kavuştuğunda, tavırlar, Partinin vereceği somut direktifler doğrultusunda olacaktır."

(age. sf. 4-7)

Yukarda sayılan hususlar, her örgütlü yoldaşın mutlaka beyninin hücrelerine, çıkmayacak bir biçimde yerleştirip zamanı geldiğinde mutlaka eylem kılavuzu etmesi gereken yaşamsal önemde direktiflerdir. Diğer yandan, her devrimcinin de sahip çıkıp uyguladığı ölçüde devrimciliğini sürdürebilmesinin temel araçlarındandır.

Parti disiplinimiz altında komünist faaliyetini sürdüren her yoldaş, zamanı geldiğinde bu ilke ve direktiflerden sapma gösterdiğinde, Parti saflarında yer alamayacağını mutlaka bilincine kazımalıdır.

Örgütsel ilişki içinde, sosyalist demokrasinin -eleştiri, özeleştiri ilkesinden sapmaksızın- en kararlı uygulayıcısı olan Partimiz TKP/ML (BOLŞEVİK) yeri geldiğinde, yukardaki ilke ve direktiflere uyulmadığında, buna uymayan her örgütlü yoldaşı, Bolşevik disiplin anlayışıyla Parti saflarının dışında tutacak kararlılıktadır. Hiç kimse Partiden bu konuda en küçük bir libelarizm, hatalarla uzlaşma tavrı, beklememelidir. Diğer yandan; bundan böyle Partimizin siyasi çizgisi ve örgütlenme anlayışıyla hem fikir olduğunu söyleyerek saflarımızda yer almak için başvuracak her devrimci de yukarda aktardığımız yaklaşımla saflarımızda yer almayı hedeflemelidir. Özel olarak, düşman eline tutsak düşmüş ve daha sonra Parti ile bağ kurma durumunda olan her arkadaş, öncelikle polisteki tavrını en açık bir biçimde Partiye aktarmanın ötesinde, şayet teslimiyetçi tavır sergilemişse -ne oranda olursa olsun- bu tavrı karşısında gelinen yerde ne düşündüğü, hatalarını aşma yönünde hangi adımları attığı vb.'ni ortaya koymak zorundadır.

Ancak, bu verilerin Bolşevizm'in süzgecinden geçirilmesi sonrasında tek tek her arkadaşa somut tavır takınılacaktır. Örneğin bir kişi en iyi örgütçü de olsa, yüzlerce emekçiyi de örgütlese, şayet düşman karşısında direnecek güçten, ideolojik sağlamlıktan yoksunsa, örgütlediği yüzlerce kişiyi de düşmana tutsak edeceğini unutmamalıdır. Yine bir kişi çok iyi ajitatör olarak geniş kitleleri devrim, komünizm için savaşa çağırıyor ama kendisi düşman karşısında teslimiyet bayrağı çekiyorsa, seslendiği kitlelerin o örgüte ve uğrunda mücadele etmesi istenen amaca ne ölçüde inanıp-güveneceği bilince çıkartılmak zorundadır.

Şayet bu konumda olan kişiler olumsuz deneyimleri ve bunu aşamamış yapıları ile Partiye baş vurmaya kalkarsa, TKP/ML (BOLŞEVİK) saflarında yeri olmadığını daha baştan bilerek hareket etmelidir.

Saflarımızda örgütlü bulunan yoldaşlar da bu bilinçle kendi ideolojik durumunu gözden geçirmeli, hata ve zaaflarını hiç bir saklama tavrı içine girmeden Partiye açmalı ve böylece bu burjuva hastalıklardan kurtulma amacıyla, Partiden önderlik ve yardım talep etmelidir. Ve yine her yoldaş kendini bu bilinçle tartıp, ona göre Partiden sorumluluklar talep etmeli, ya da kendisine verilecek sorumlulukları kabul ya da red detmelidir. Ancak böyle bir yaklaşım, Bolşevik saflarda ortaya çıkabilecek teslimiyetçi eğilimlerin en aza indirilerek, düşman saldırılarının vereceği zarar azaltılabilir.

İşte biz Bolşeviklerin, TKP/ML (BOLŞEVİK)'in Örgütlenme Konferansı'nın aldığı karar ve verdiği direktiflerden anladığı; tüm kararlı devrimcilere de mal etmeye çalıştığı ve çalışacağı, ana hatlarıyla bu Bolşevik yaklaşımdır.

Biz sorunu bu şekilde ele alıp, pratik

adımlar atarken, kendine "sosyalist", "komünist", "Marksist-Leninist" olmayı yakıştıran ve emekçi kitlelere "önderliğe" soyunma iddiasındaki bir dizi burjuva, küçük-burjuva devrimcisi akımın, yani devrimci oportünistlerin anlayışı ve pratiği nedir? Şimdi kısaca bunu ele alalım:

OPORTÜNİZMİN BU KONUDAKİ İFADESİ

12 Mart'ı yaşayan bir dizi akım ve örgüt, 12 Mart dönemindeki esasta olumsuz polis tavırlarınınn devrimci bir incelenmesini yapmadan ve ders çıkarma pratiği sergilemeden 12 Eylül saldırısı ile bir dizi yeni örgüt ve çevre yapısı oluşturarak karşı karşıya geldiğinde; düşman eline tutsak düşüldüğünde başta önder kadrolar olmak üzere, örgütlü güçler ile, düşman karşısında, belirleyici olarak teslimiyetçi ve devrim davasına ihanetçi bir pratik sergiledi.

Nicel olarak özellikle TİKB'nin (Türkiye İhtilalci Komünistler Birliği) önder ve örgütlü kadrolarının pratikte daha kararlı tavır takınması ve teoride de bu akımın "işkencede çözülme, ihanettir" tezini savunmuş olması, genel geçerliliği olan olumsuzluğun kapsamını daraltacak türden değildir.

Çünkü, başta da belirttiğimiz gibi, tıpkı TKP/ML I. MK'nın "kademeli çözülme" teorileri ve "herşeyi söyleyen, düşman ile bilinçli pratik işbirliği yapan hain" tezleri, belki de TİKB dışında hemen tüm devrimci örgütlerin genel anlayışıydı. Aradaki tek fark: "Kısmi", "tam çözülme" vb. türünden tanımlamaların içi doldurulurken sınırlar daralıp genişliyordu, hepsi bu...

İşte bu oportünist teoriyi bayrak edinen akımlar da doğal olarak bu fikirlerle önder kadrolar edindiler ve taraftarlarını eğiterek; işkence tezgahlarına hazırladılar.

Ajitasyon düzeyinde hem bizlerin geçmişte TKP/ML olarak, hem de diğer akımların "İbrahim'in ser verip, sır vermeme tavrı örnek alınmalı" denmesine karşın, bu bir istek ve boş laf olmaktan öteye gidemiyordu.

Çünkü öncelikle Komünist Enternasyonal'in bu konuda ortaya koyduğu komünist ilke; bir çokları açısından zaten tanınmıyor; ona bakma ihtiyacı bile duyulmuyor ve sonuçta oportünistçe hasır altı edilip sulandırılıyordu. Örgütsel pratik de buna uygun olarak gelişiyor, –12 Eylül öncesi– düşman eline düşüp şu veya bu oranda çözülenler, örgütler dışına çıkartılmayıp, hep olumlu yanları" çıkış noktası olarak alınıyor ve oportünist kadro politikası uygulanmaya devam ediliyordu.

İşte bu yapılarla 12 Eylül'ün kapsamlı saldırısı tüm örgütleri hedef aldığında, oportünist pratik tüm çıplaklığı ile gözler önüne seriliverdi. Tabii görmek isteyenlerin önüne serildi.

Hiç kimsenin reddedemeyeceği bir gerçek şudur:

Tüm "Marksizm-Leninizm" adına konuşan örgütler merkez komiteleri düzeyinde olmak üzere, en sıradan sempatizan ve kitle ilişkisine varacak bir biçimde kitleler halinde düşman eline geçmiştir.

Bu boyutlarda ağır darbeler yeme, örgütlerin işlemez hale ve hatta yer yer yok olma sınırına gelmesinin iki önemli nedeni vardır.

Birincisi; illegal Bolşevik örgütlenme örgütsel çizgisi yerine, menşevik, yarı-legal, hantal, kitle kuyrukçusu vb. örgütlenme çizgisi ve pratiği.

İkincisi; düşman eline düşülünce de esasta komünist-devrimci direniş yerine, düşmana teslim olan ve evet devrime objektif olarak ihanet eden pratiğin geçirilmesi.

Bu pratik, anlık başarı ve kafa sayısı ile ölçülen örgütler yaratma anlayışı ile, küçük-burjuva ideoloji ile hareket eden unsurların, legalist örgütsel perspektifleri ile uyum içindedir ve bu burjuva çizginin işkence karşısındaki ideolojik-siyasi-örgütsel ifadesidir doğal olarak.

Düşmana toplu halde, gruplar biçiminde yakalanmalarda, bazılarında olduğu gibi, yukardan aşağıya örgütün ele geçmesi ile, ara kadrolar üzerinden parça parça yukarıya ulaşılması arasındaki fark, özde değil, biçimde olan bir farktır sadece.

Ne yazık ki, soruna böyle yaklaşmayan hemen tüm oportünist-revizyonistlerimiz, ağaca bakıp ormanı görmeyen bir tavır ile birbirlerine kaçamak suçlamalar yöneltmelerine karşın, belirleyici özellikleri "tencere dibin kara, seninki benden kara" burjuva mantığıdır.

İşte bu rezil yaklaşımdır ki, cezaevi pratiği üzerine birbirinin gözünü oymaya kalkan oportünist akımları, özellikle şube pratikleri karşısında dut yemiş bülbüle çevirmekte, hiç kimse bu bağlamda birbirine tek kelime etmemektedir. Nedeni çok açıktır. Çünkü biri diğerinin kirli çamaşırını ortaya sererse, karşısındaki kendi kadrolarının çözülmüşlük pratiğini ortaya serebilir. Ve bu olgudur ki, bugün aradan 9 yıl geçmesine karşın, hemen tüm örgütlerin karşılıklı, sessiz "saldırmazlık" anlaşması içinde cezaevi mücadeleleri örgütleyip, kavgayı cezaevi pratiği ile başlatmalarına yolaçmaktadır. Sorun sadece bununla da sınırlı değil, bugünkü cezaevi dışı pratik ve sonuçları açısından çok daha vahimdir.

Çünkü, bugün Türkiye–Kuzey Kürdistan ve yurtdışında devrimcilik, komünistlik adına konuşan pek çok akıma tekrar bir dönem ceza evlerinde kalmış, işkence-cezaevi-mahkeme pratiği yaşamış kadrolar

> "...hemen tüm oportünist-revizyonistlerimiz ağaca bakıp ormanı görmeyen bir tavır ile birbirlerine kaçamak suçlamalar yöneltmelerine karşın, belirleyici özellikleri "tencere dibin kara, seninki benden kara" burjuva mantığıdır."

önderlik etmekte, cezaevinde bulunanları da yine eski "önder kadrolar yönlendirmekte"dir.

Bilindiği üzere DY, TDKP, DS, TKP/ML Partizan vb. örgütlerin hepsinin en üst kadrolarının pek çoğu –Merkez Komitesi, Bölge Komitesi,İl Komitesi vb., ya da "Türkiye Sorumlusu" vb– işkence tezgahlarından geçip cezaevlerine gelmiş, bir bölümü tahliye olurken, önemli bir bölümü de faşist diktatörlükçe idam, ömür boyu hapis cezaları istemleri ile cezaevlerinde tutulmaya devam edilmektedir.

Biz burada tek tek tüm örgütler üzerinde durmadan, sadece iki özgün örnek ile devrimci kadroları düşünmeye, tartışmaya ve bu örnekleri tüm "Marksizm-Leninizm" adına konuşan örgüt, akım ve çevrelere kadar genişletip, Bolşevik yaklaşımın ne olduğunu bilince çıkartıp, bu konuda ortaya konan, burjuva-oportünist teori ve pratiklere karşı, mücadeleye çekmek istiyoruz.

Bunlardan ilki, TKP/ML ve onun menşevik politikasına ilişkindir. Bilindiği üzere TKP/ML'nin 80 Eylülü ile birlikte yüzlerce kadro, üye ve sempatizanı, taraftarı düşmana tutsak düştü. Bunlar içinde bir bölüm arkadaş, menşevik-bolşevik ayrılığı öncesi, yani II. Konferans öncesi yakalanırken, belli bir bölüm de ayrılık anı ve sonrası TKP/ML taraftarı olarak yakalandı.

TKP/ML adına işkence tezgahlarından geçen Süleyman Cihan, Hasan Hakkı Erdoğan ve yakın zamanda da Manuel Demir gibileri, işkence tezgahlarında düşmana teslim olmayarak yaşamlarını devrim uğruna seve seve verme cesareti ile direnip şehit düşerken, bazı kadrolar da hiçbir şey söylememe tavrını göstererek, devrimci-komünist onuru dimdik ayakta tutup, cezaevlerine düştü ve orada da mücadelelerini sürdürdü. Örneğin bunlardan biri de savcının iddianamesine "hiçbir şey söylemeyerek parti üyeliğini kanıtlamıştır" dediği ve ömür boyu ceza ile ödüllendirdiği Hüseyin Karakuş'tur. Daha bir dizi arkadaş da benzer örnek tavrı sergiledi.

Ancak bu arkadaşlar TKP/ML açısından çok küçük bir azınlığı oluşturdu 12 Eylül sonrası. Büyük çoğunluk değişik düzeylerde çözülerek –Komünist Enternasyonal'in ifadesiyle– komünizm, devrim davasına işkence karşısında ihanet etti ve bu şekilde cezaevine gönderildi. Ve bu arkadaşlar da cezaevi direnişleri içinde yer alarak yıllar süren çetin mücadele örnekleri sergilemekten geri kalmadılar. Benzer olumlu tavırlar mahkemelerde de sergilendi.

Farklı cezaevlerinde farklı uygulamalar sergilenmiş olmasına karşın, TKP/ML'nin örneğin İstanbul ceza evlerindeki taraftarları, bu cezaevlerinde kendilerine önderlik eden ve esasta şube tavrı iyi olan arkadaşlarca yönlendirilerek, olumlu bir gelişim grafiği izler duruma gelmişlerdir.

TKP/ML'nin cezaevi sorumluları, en azından son dönemlere kadar şubelerden gelenlerle şube tavırlarına bakarak ilişki şekillendirme pratikleri ile, esasta pratiğin dayattığı olumlu bir konumda durmalarına karşın, 12 Eylül sonrası, dışarda menşevik TKP/ML'e önderlik eden oportünist "önder"ler, esasta burjuva-liberali, faydacı ve tam bir oportünist pratik sergilemişlerdir.

Bunun en çarpıcı örneği, aşağıda aktaracağımız olaydır:

1981 ortalarında bir TKP/ML kadrosu düşmana tutsak düşmüş ve –sözlü açıklamalara göre– bu kişi işkencede bölge komitesi üyesi olduğunu kabul ederek çok ciddi bir çözülme göstermiştir. Bu kişinin ardından da Süleyman Cihan yakalanmış ve işkencede katledilmiştir...

Bu durum karşısında, özellikle İstanbul cezaevlerinde ilgili kişinin "parti sekreteri" olan Süleyman Cihan'ın yakalanmasına neden olduğu iddiaları yanısıra, çok ciddi çözüldüğü gerekçesiyle hiç bir ilişki kurulmamıştır. İstanbul'daki bir kaç aylık tutukluluğu sırasında, örneğin Metris'te hiç bir TKP/ML taraftarının ilişki kurmadığı bu kişi, bir başka kente götürülüp-getirilirken "kaçmayı" başarmış, daha sonra da yurtdışına çıkmıştır.

İstanbul cezaevlerinde TKP/ML'den hiç kimsenin konuşmadığı bu kişi, yurtdışında o dönem TKP/ML menşeviklerine önderlik eden II. MK temsilcilerince önce şehir şehir dolaştırılıp, "engin tecrübesinden" yararlanılmaya çalışılmış, daha sonra getirilen soru ve eleştiriler üzerine, ilişkiler "askıya alındı" iddiası ile yıllarca bir kente sorumlu olarak atanmıştır.

Pek çok Partizan taraftarı yanı sıra, bir dizi devrimcinin de tepkisini çeken pratiği ve hotzotçu tavrı nedeniyle kendisine "ağa" adı takılan bu kişinin yıllarca ne olduğu belirsiz bir ilişki içinde TKP/ML'nin yurt dışında önemli bir yöredeki sorumlusu olması ve hakkında örgütünce açıklanmayan iddiaların, dedikodu derecesine indirgenerek devrimci saflarda kol gezdiği bu kişinin durumunun ne olduğu tarafımızdan, menşevik II. MK önderliğine sorulmuştur.

"Arkadaşlar,

Bu mektubu size, bir sorunda tavrınızı öğrenmek ve tavrımızı bildirmek için yazıyoruz. Sorun şudur:

Üçüncü Konferansınız, haklı olarak II. MK sekreterlerinizden Süleyman CİHAN'ın hakim sınıflarca katledilmesinin, partinizin ikinci yenilgisinde oynadığı rol üzerinde de durmakta. Süleyman CİHAN'ın kaybını önemli bir olgu olarak tespit etmektedir.

Süleyman CİHAN'ın hakim sınıfların eline geçmesi ve katledilmesi ile ilgili olarak, Türkiye'de legal basında bir dizi yazı çıkmıştır. Kürşat İstanbullu'nun .. adlı kitabında da bu konuya ilişkin bir bölüm ayrılmıştır.

Bu, bilginiz dahilinde olmak zorundadır.

Bildiğiniz ve ilgili bölümden göreceğiniz gibi, .. ve eşi ..nin Süleyman CİHAN'ın yakalanmasında önemli bir rol oynadıkları iddiası resmen ve açıkça getirilmektedir. Bu yazılı suçlama devrimci kamuoyunun bilgisi dahilindedir.

Partinizin ise, kamuoyu önünde getirilmiş bu yazılı suçlamaya karşı, resmi, yazılı bir açıklaması; suçlamayı doğrulayan ya da yalanlayan resmi bir tavrı yoktur.

Yoktur ama, hakkında böyle suçlamalar getirilmiş olan kişi, yurtdışında sizin de bildiğiniz bir bölgede, partinizin adına işler görmekte, çalışmakta, bölgede -en azından dıştan bakıldığında- "tek seçici" konumda bir çalışma yürütmektedir.

Daha önce bu konuda size yöneltilen -kendi içinizden ve çevrenizden- bir dizi sözlü ve yazılı soruya, ya suskunlukla "cevap verdiğinizi", ya da "bu kişi partide örgütlü değildir, sempatizandır" vb. şeklinde cevaplarla sorunu geçiştirdiğinizi biliyoruz.

Son olarak III. Konferansınız yapıldı. Görülen odur ki, III. Konferansınız, veya onun seçtiği MK'niz söz konusu sorunu, sözkonusu kişiyi aklamak ve itibarını resmen de iade etmek -gayri resmi olarak zaten durum bu idi; sözkonusu kişi yukarda da belirttiğimiz gibi parti adına işleri çekip çevirme durumunda idi- yönünde "çözmüştür". Bunun en açık ifadesi, .. bölgesinde yapılan III. Konferansı tanıtma toplantısıdır. Bu toplantıda, sözkonusu kişi, soru üzerine, resmen, parti adına konuştuğunu açıklamıştır. Zaten parti adına III. Konferansı kamuoyuna tanıtacak bir kişinin de, partinin güvendiği insanlardan biri olmaması -bu parti ciddi ise tabii- düşünülemez.

Bu durumda biz sizin ML adına konuşan bir örgüt olarak en azından devrimci kamuoyu karşısında bir yükümlülüğünüz, sorumluluğunuz olduğuna dikkat çekerek, şunları talep ediyor ve açıklıyoruz:

» .. hakkında Türkiye'de legal olarak basılmış bir kitapta getirilmiş somut suçlamalar konusunda parti olarak tavrınızı kamuoyuna resmen açıklayın. Bu, sizin yükümlülüğünüzdür ve sorumluluğunuz gereğidir.

» Herhangi bir açıklama yapmamanız, kesinlikle sözkonusu kişiye kamuoyu önünde getirilen suçlamaları kabul etmekten başka bir anlama gelmez. Bu noktada "sükut ikrardır".

Bu suçlamaların getirildiği bir kişinin, eğer suçlamalar doğru ise, bırakalım ML adına konuşan bir parti adına konuşmasını, devrimci çevre içinde bile devrimci olarak gezinebilmesi kötüdür.

Yok suçlamalar doğru değil ise, elinizde araştırmalar sonucu ikna edici bir biçimde bu suçlamaların yanlışlığını ortaya koyacak durumda iseniz, o zaman bu kişiye getirilen suçlamalara karşı kamu oyunda tavır takınmamanız yanlış, bu kişi hakkında dedikodu ve karalamayı körükleyen, buna izin veren, kişiyi suçlamalar karşısında yalnız başına bırakan oportünist bir tavırdır.

Her iki halde de partiniz açıklama yapmak zorundadır.

» Biz bugüne dek, sözkonusu kişi hakkında, sözkonusu suçlamalar ortada iken, onun çalıştığı alanda partiniz bu kişi şahsında karşımıza çıktığında, bunu kabullenerek hatalı davrandığımızı; Türkiye Devrimci Hareketi içinde bu konudaki kötü geleneğe uygun davrandığımızı tespit ediyoruz.

Bu hatamızı düzeltmenin bir adımı olarak, sizden 30 Ocağa kadar açıklama talep ediyoruz.

Bu arada sözkonusu kişi, partiniz adına konuştuğu ve ölçüde, partiniz ve onun önderliğindeki örgütlerle, sözkonusu alanda hiç bir eylem birliğine girmemek, toplantılara katılmamak, sözkonusu kişi bizim çağırdığımız eylem birliklerine partiniz adına gelirse teşhir etmek;parti adına devrimci kamuoyuna açık toplantılar yapıldığında teşhir etmek ve terk etmek biçiminde olacak.

Devrimci kamuoyunda, bu konuda tavır takınmak için, partinizin bu konudaki tavrını 30 Ocağa kadar bekleyeceğiz.

Herhangi bir cevap gelmemesi halinde; ya da ikna edici gerekçelerle sözkonusu kişinin neden parti adına konuştuğunu açıklamadığınız taktirde, bu konuda teşhir yürüteceğiz.

Devrimci selamlarla

27.12.1987

TKP/ML(BOLŞEVİK) adına ..."

Bu mektuba TKP/ML MK adına Mart 1988'de verilen kısa cevapta; bize, "sorunun araştırma-incelemeler sonucu açıklığa kavuşturulmuş olduğu", "Süleyman CİHAN ile ilgili yakalanmada sorumluluğun görülmediği" ve devrimci kamuoyuna kısa dönem içinde açıklama yapılacağı bildirildi. Şimdi bunun üzerinden bir bölünme ve 1 yılı aşkın zaman geçti!

1 yılı aşkın zaman geçmesine karşın, devrimci kamuoyuna hiç bir açıklamada bulunmayan menşevik revizyonistlerin özelde bu olaya, genelde de çözülme olayına ne kadar "ciddi" yaklaştığı ortadadır.

Menşevik pratik, bununla da sınırlı kalmamıştır. Adı geçen kişi, önce III. menşevik konferans sonrası yurt dışında, konferanslarını bir kaç kentte tanıtma ile görevlendirilerek, aslında kendisine nasıl yaklaşıldığı gösterilmiştir.

Ancak pratik bununla da sınırlı kalmamış, III. konferansçı III. MK ile II. MK taraftarları ayrışmasında, III. MK'nin eski ortak - yeni düşmanları müttefiklerine lanetler yağdırdıkları, Batı Almanya'da 20 Nisan'daki merkezi toplantıyı yönetme ve kendini bir dönem şehir şehir gezdirip, sonra "ileri sempatizan" yapan eski önderlerine küfredip, lanetleme görev ve sorumluluğu layık görülmüştür.

Öyle ki, bu kişi eski "önderlerine" "sizi Türkiye'ye gönderdik, niye gitmediniz" diye "kükredikçe", diğerleri karşısında sessiz kalırken, bir anlamda Dr. Frankenstein konumunda durmuşlardır.

Bu gelişme, bize şunu göstermiştir:

TKP/ML III. MK'cı denen revizyonistler iyi bir "ajitatör" ve "önder" kazanıp, halk savaşı trenine bu biletçi üzerinden bilet keserken, ayrılan eski "önder"lerin yerini belki doldurmuştur. Bu, onların sorunu. Ancak bu gelişme, TKP/ML adına konuşan III. konferansçı gruba karşı, bizde bir ölçüye kadar hala var olan devrimci güveni de iyiden iyiye sarsarak; ilişkilerimizi var olan koşullarda gözden geçirme görevi yüklemiştir.

Şunu tüm berraklığı ile vurgulamak isteriz: Bizim bu kişi ile kişisel sorunumuz yoktur. Sorun, bu kişi hakkında gerçek mi - dedikodu mu olduğu belirsiz konuda, örgütünün en rezil oportünizmi sergilemesi, açıktan kadrosuna sahip çıkmayıp, kullanması ve bize verilen yanıtta da sadece Süleyman Cihan konusunda iddiaları reddederken, genel şube tavrını ortaya koymayan burjuva siyasetçi ayak oyunları sergilemesidir. Ve böyle yaklaştığı bir kadrosunun, artık yurtdışında o örgütün kitleler karşısında sözcüsü konumuna gelmesidir.

Böyle bir örgüte nasıl güvenilebilir? Bizce güvenilemez. Kendi kadrolarını devrimci ideoloji süzgecinden geçirmeyen ve devrimci kamuoyuna ve proletaryaya hesap vermeyen bir örgüt komünist olmadığı gibi, bu olay özgülünde devrimci bir konumda da durmamaktadır.

Direnenlerin ve ölenlerin, "şehitlerimiz" diye kanı sömürülüp, sürekli palavracı ajitasyonlarının malzemesi yapılırken, çözülüp de önderlik payesi kapanların hata ve zaafları nelerdir ve aştılarsa nasıl aştıkları geniş kitlelere aktarılıp bir yandan eğitim, diğer yandan da devrimci güven aracı haline getirilmediği koşullarda; bu tavra devrimci yaklaşım denilebilir mi? Bizce hayır...

Bu, en rezil burjuva politikacılarının

çifte standart politikasıdır. Ölen ve direnenlerin kanı, teslim bayrağı çekenlerin elinde ajitasyon kisveli en berbat palavraların bir aracına dönüştüğü yerde, çok ciddi devrimci güven boşluğu doğar ve bunu yaratan, hem şimdiki "Devrimci Partizan" etiketli eski sorumlular ve hem de şimdiki "sorumlu"lardır.

Devrimci sorumluluktan fersah fersah uzak bu tavırlarının hesabı, öncelikle o saflardaki gerçek devrimci unsurlarca sorulmalıdır. Bunu yapmamak, bunu onaylamak, onaylayan herkesi proletarya ve emekçi halk kitleleri karşısında sorumlu ve suçlu koltuğuna oturtacaktır.

Bizim burada takındığımız doğru Marksist-Leninist tavra, duyulabilecek duygusal tepkiler, küçük-burjuvazinin proletaryaya duyduğu tepkinin ötesinde bir anlam ifade etmeyecektir.

Dileğimiz, eleştiri ve uyarılarımıza kulak verilerek, olumlu yönde adım atılmasıdır. Aksi halde bundan zarar görecek olan; devrimci değerler ve devrim mücadelesi olur.

Özelllikle de bu zaafı bünyesinde bir ur gibi taşıyanlar, çok daha büyük zarar görürler...

Üzerinde durmak istediğimiz ikinci örnek; Dev-Sol somutunda ortaya çıkan bir olumsuzluktur.

1 Nisan 1989 tarihli Cumhuriyet gazetesinde aşağıdaki şu yazı yayınlandı:

Devrimci Sol davasında ortak savunmanın okunması tamamlandı

'Biz suç işlemedik ki af isteyelim'

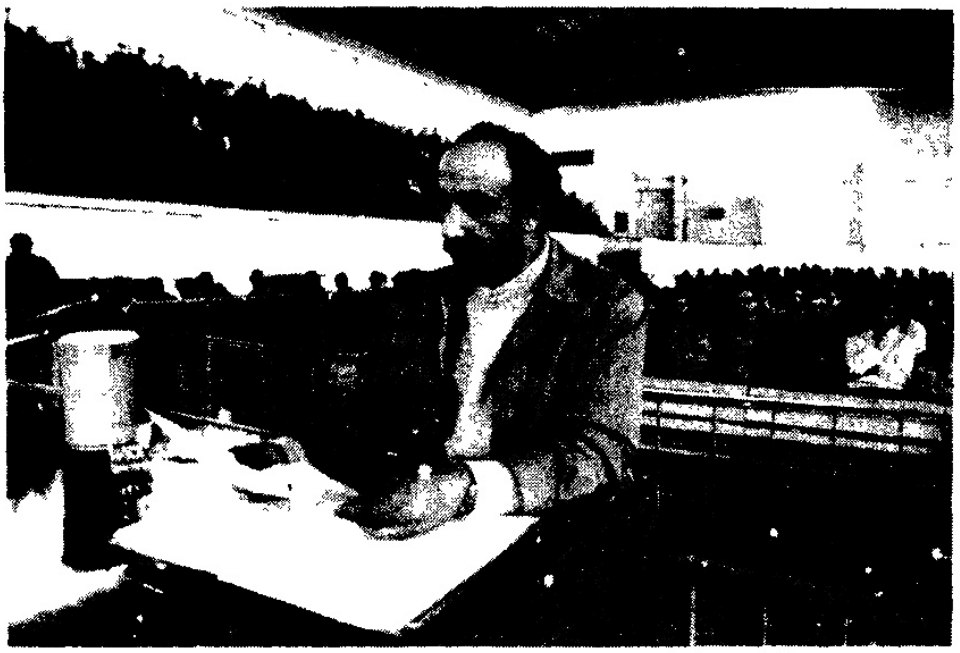

Tarihin akışı — Sanıklardan Dursun Karataş, "Verin Kararınızı" başlığı altında okuduğu savunmasında işkencelerin, zindanların, ağır cezaların, idamların tarihin akışını değiştiremeyeceğini söyledi. (Fotoğraf: Süleyman Sarılar)

İstanbul Haber Servisi — İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nde görülen **Devrimci Sol** davasında ortak savunmanın okunması tamamlandı. Savunmanın son bölümünde **"Verin kararınızı"** başlığı altında, **"Biz suç işlemedik ki af isteyelim. Af istemesi gerekenler halka ve insanlığa karşı suç işleyenlerdir. Elleriniz titremesin, kırın kalemlerinizi,"** denildi.

1243 sanıktan 180'inin ölüm cezasına çarptırılması istenen ve yedi yıldan fazla süren Devrimci Sol davasında dün, sanıkların hazırladığı 1573 sayfalık ortak savunmanın okunması tamamlandı. Davanın başlamasından bu yana tüm devlet görevlilerinin sonucu etkilemek için uğraştıkları, 1243 kişiden sadece 7'sinin itirafçı olmak için başvurduğu, itirafçıların verdikleri ifadelerle yalanlar söyleyerek suçlamalarda bulundukları kaydedilen ortak savunmada, mahkemenin de savunma hakkını baltaladığı, duruşmadan atma tehdidiyle konuşma hakkını kullandırmadığı belirtildi. Cezaevindede işkencenin sürdüğü, savunmalarını hazırlamak için gerekli tüm belgelerin ellerinden alındığını, avukatlarıyla görüştürülmediklerini anlatan sanıklar, Cumhurbaşkanı **Kenan Evren**'in **"Asmayıp da besleyecek miyiz?"** diyerek mahkemelerin daha çok idam kararı vermesini istediği kaydedildi.

Dursun Karataş tarafından okunan **"Verin kararınızı"** başlıklı bölümde ise işkencelerin, zindanların, ağır cezaların, idamların, tarihin akışını değiştiremeyeceği vurgulandı. Faşist diktatörlüğün mutlaka yıkılacağını, işçilerin emekçilerin kendi iktidarlarını kuracağını savunan Dursun Karataş, **"Siz oligarşiyi ve emperyalizmi, köhnemiş düzeni, biz işçileri, yoksul köylüleri, tüm emekçi halkı ve ülkemizin geleceğini temsil ediyoruz"** dedi. Karataş daha sonra şunları söyledi:

"Yalnız değiliz. Tüm dünya halklarıyla birlikteyiz. Güçsüz değiliz. Gücümüz inancımızda, tarihsel ve siyasal haklılığımızdadır. Biz kazanacağız. Çünkü biz halkız ve haklıyız. Biz yeni bir dünya için yola çıktık. O dünyayı kuracağız. Oligarşi bizi tutsak etti, ama yetmedi. Oligarşi tüm baskı, işkence ve vahşetine, ellerinizle verilmiş idam kararlarına ve ağır cezalara karşın ne düşüncelerimizi ne de mücadelemizi yok edemedi, edemeyecek."

Marksits-Leninistler olarak bütün ülkelerin işçilerinin birleşmesini, ezilen bütün halkların birleşmesini ve mücadele etmesini istediklerini anlatan Dursun Karataş, şiddeti üreten ve kural haline getirenin egemen güçler olduğunu savundu. İşçilerin, köylülerin ve emekçiilerin de bir gun hesap soracaklarını belirten Dursun Karataş şöyle konuştu:

"Egemen güçler adına kalemlerinizi kırarken eliniz titreyecek, dilliniz sözcükleri telaffuz edemeyecek. Elleriniz titremesin, kırın kalemlerinizi. Size emir verenler sizlerden sevinçli haberler bekliyor. 12 Eylül'ün generalleri, işkencecileri ve iktidardaki yöneticileriniz idam kararlarınızı bekliyor. Biz suç işlemedik ki af isteyelim. Af istemesi gerekenler halka ve insanlığa karşı suç işleyenlerdir. Elleriniz titremesin, kırın kalemlerinizi. Sadece şunun bilinmesini istiyoruz ki binlerce devrimci ve yurtseveri katledenler, yüzbinlercesini işkenceden geçirenler, ülkemizi emperyalist boyunduruk altında tutanlar mutlaka hesap verecektir. Biz bu toprakların ve halkımızın evlatları olarak onları asla affetmeyeceğiz. İdam sehpalarınızdan, zindanlarınızdan korkmuyoruz. Tüm dünya halkları, dostlarımız ve düşmanlarımız tanığımız olsun ki sömürü ve zulmü yeryüzünden silene kadar savaşımız sürecektir."

Emperyalizmle işbirliğini savunan, kapitalizmi koruyan düşüncelerin tarihin çöplüğüne gömüldüğünü belirten Dursun Karataş, sözlerini şöyle tamamladı:

"Evet, verin kararınızı. Verin ki ülkenin 'efendileri' emperyalistler, tekelci burjuvalar, büyük toprak ağaları, tefeci-tüccarlar, onların uşaklığını yapan işkenceciler, zindancılar, satılmış kalemler ve satılmış beyinler kaldırsın kadehlerini. Bu köhnemiş, kokuşmuş düzen yıkılmaz değildir, yıkılır. Özgür ve sömürüsüz bir ülke için acılara ve ağır bedellere katlanmak gerek. Kaybedecek bir şeyimiz yok. Oysa kazanacak koskoca bir ülkemiz var. Yaşasın Türk ve Kürt halkının kurtuluş mücadelesi. Yaşasın Marksizm-Leninizm. Yaşasın Devrimci Sol."

Devrimci Sol davasında önümüzdeki günlerde kişisel savunmalar yapılacak. Daha sonra avukat savunmalarına geçilecek.

Burada Dev-Sol adına Dursun Karataş tarafından okunan ortak savunmada dile getirilen görüşlerden katıldığımız bir iki önemli noktaya dikkat çekerek, örneğimizi ele alalım.

Dev-Sol savunmasında da belirtildiği üzere;

» Bu düzenin yıkılması için savaşan komünistler ve devrimciler suç işlememişlerdir ve faşist diktatörlükten af isteyecek değillerdir.

» Her türlü işkence ve zulme karşın devrimci mücadele sürecek ve er veya geç faşist diktatörlük ve emper yalizm tarihin çöplüğüne atılacaktır.

» Ve tüm işkencecilerden, kalem kıran kukla hakimlerden düzenin parçaları ve baskı-zulmün aracı oldukları için mutlaka hesap sorulacaktır.

Ve şunu da ekleyelim: İşçilerin-köylülerin devrimci-demokratik diktatörlüğünü kurma savaşında; tüm emekçilere önderlik edecek olan, çeşitli milliyetlerden Türkiye-Kuzey Kürdistan proletaryasıdır ve onlara bu kavgada önderlik edecek olan da çelik disiplinli Bolşevik partisi, yani TKP/ML(BOLŞEVİK) olacaktır. Bu kavgada küçük-burjuvazi ve onun sınıf örgütlerinden Dev-Sol gibileri yer alsa da, bu gerçek değişmeyecektir.

Niye Dev-Sol önderlik edecek bir örgüt değil?

Çünkü o, siyasette anti-Marksist-Leninist, burjuva, revizyonizm-oportünizm kırması görüşleri savunan, işçi sınıfını değil, şehir küçük-burjuvazisi, öğrenci gençliği temel alan; eylem çizgisi olarak maceracılık ve legalizmi, örgütlenmede yarı-legal menşevik yapıyı temel aldığı ve yazımız özgülünde ortaya konan, işkenceler karşısında kadrolarının çözülmesi karşısında tam bir faydacı-liberal çizgi izlediği için bu böyledir.

Biz çeşitli zaafları içinde konuyla ilgili olanı ele alalım:

Yukarda aktardığımız savunmayı okuyan Dursun Karataş, 12 Eylül döneminde "Dev-Sol'un Türkiye sorumlusu" olduğu iddiası ile düşman eline düşmüştür.

İstanbul Gayrettepe işkence tezgahlarında kaldığı süre boyunca, aynı dönem şubede olan Dev-Sol taraftarlarının da açıkladığına göre, polise yaklaşık "120 sayfalık ifade" vermiştir.

Bir örgütün "Türkiye sorumlusu", "birinci adam"ın verdiği bunca kapsamlı bir ifadede nelerin yer aldığı bizce yeterince bilinmemektedir. Bilinen bir gerçek varsa, o da Dev-Sol'a maledilen pek çok suçlamanın, iddianın, Dursun Karataş tarafından en azından onaylanmış olmasıdır. Ve "ikinci adam" denen Hüseyin Solgun'un da "100 sayfaya varan ifadesi" iddiaları ile birleşen bir pratik sonrası, Dev-Sol adına sadece İstanbul'da kendi ifadeleriyle, 1243 kişinin yargılanıyor olması durumu ortaya çıkmıştır.

Cezaevlerinde sohbetler sırasında, Dev-Sol taraftarı arkadaşlar tarafından getirilen, "kim çok savaşırsa, onun doğal olarak daha çok taraftarı tutsak olur" tezleri, aslında tam bir züğürt tesellisidir.

Çünkü özellikle 80 Eylülü sonrası, tüm İstanbul cezaevlerinde nicelik olarak en fazla taraftarı bulunan Dev-Sol'un bu "birinciliği", "çok savaştan" farklı alanlarda aranmalıdır. Bu gerçek de, Dev-Sol'un esasta yukardan-aşağıya düşman karşısında çözülüp teslim olması ve "savaşçılarını" teslim etmesidir.

> "...İşçilerin-köylülerin devrimci-demokratik diktatörlüğünü kurma savaşında; tüm emekçilere önderlik edecek olan, çeşitli milliyetlerden Türkiye-Kuzey Kürdistan proletaryasıdır ve onlara bu kavgada önderlik edecek olan da çelik disiplinli TKP/ML (BOLŞEVİK) olacaktır."

> "...kalıcı olan; artık işkencelerde direniş destanlarını kitleler halinde yazacak bir kuşak yaratmaktır."

Örneğin, şubeye düşen bir Dev-Sol gençlik sorumlusunun ilk üç gün direnip, dördüncü gün D. Karataş ve H. Solgun'un ifadeleri önüne konunca, paniğe kapılarak; "onlar herşeyi söylemiş, ben ne saklayım" tavrı içine girerek, günlerce polis eşliğinde operasyonlara gidip, 55 genci daha getirdiği, o dönemi yaşamış arkadaşların onayladığı olgulardır.

Ve bu durumda esasta birbirini vererek cezaevine gelen Dev-Sol militanları –ki içlerinde az sayıda çözülmeyen istisnalar doğal olarak vardır– karşılıklı bu konuda söz söyleyemeyecek duruma gelmiştir. Yine bu olgudur ki, bir kez daha D. Karataş'ı, bu kez cezaevinde Dev-Sol'un tek adamı haline getirmiştir.

Cezaevindeki Dev-Solcuların "Dursun Dayı" diyerek hitap ettikleri, "dayıları" karşısında çok saygılı (!) davranış sergiledikleri koşullarda, kim D. Karataş ya da bir başkasından hesap soracaktır? Mevcut ilişki biçimi ve ideolojik yapı sürdüğü sürece de mümkün değildir.

Mahkeme salonlarında, burjuva gazetelerine yansıyan savunmalarını okuyan D. Karataş, faşist diktatörlükten af dilemeyerek ve onlara meydan okuyarak, devrimci tavır sergilerken; aynı gazete sayfalarında neden proletarya ve halktan af dilediği yansımamaktadır. Çünkü o, şube tavrı ile düşmana teslim olduğu ölçüde, proletarya ve halka karşı suç işlemiştir. Böyle bir tavır ile birleşmeyen düzenden hesap sormalar; düzenin parçası olunduğu anların hesabı verilmeden başkalarından hesap sormalar, adına konuştuğu işçi sınıfı ve halka ne ölçüde güven verecektir?

80'li yılların ortalarında Metris'te yürütülen açlık grevi sırasında faşist cezaevi yönetimi, teksir haline getirdiği D. Karataş'ın polis ifadelerini koğuşlara dağıtıp, "işte bu

önderler sizleri açlık grevine teşvik ediyor, kanmayın" diyerek iğrenç propaganda faaliyeti yürütmesine karşın, şayet yüzlerce Dev-Sol taraftarı ve diğer devrimci tutsak, direnişi bırakmadı ise; bu teksir edilen yazıların yanlışlığı, sahteliği değil, gerçek olmasına rağmen, o kitlenin etkilendiği D. Karataş'ın teksir edilmiş polis ifadesinin ötesinde, devrimci değerlerinin var olması ve bu değerlere sıkı sıkıya sarılmasındandır.

D. Karataş ve daha nice devrimci örgüt önderi, şubelerdeki teslim oluşlarına karşın, süreç içinde cezaevlerinde direnişçi bir pratik sergileyip, mahkemelerde faşist diktatörlüğü hiç çekinmeden teşhir ve tecrit faaliyeti yürüterek olumlu bir görüntü sergilemelerine karşın, bu ne yeterli, ne de sorunun özünü ortadan kaldırıcı bir işleve sahiptir.

Şayet bu önderler olumsuz polis tavrı ardından, tekrar eski sorumluluklarını yükleniyor ve sıradan bir devrim neferi olmayı kendilerine layık görmüyorlarsa; içinde yer aldıkları örgüt kendilerine liberal davransa da, bu kişiler kendi kendilerine liberal davranmama devrimci yaklaşımı içine giremiyorlarsa; ve daha da önemlisi düşmanın teşhir aracı haline gelmeden, kendileri proletaryaya, emekçi halka ve devrimci harekete açık kalplilikle ve cesaretle özeleştiri veremiyorlarsa, o zaman bu sonrası direnişçi tavır bağrında çok ciddi zaaflar barındırıyor demektir.

Dev-Solcu arkadaşlar cezaevi pratiği süreçlerinde, hep en keskin eylem önerileri getirip, akıllarına estikçe açlık grevi örgütleme çağrıları yaptıkça, pek çok kararlı devrimci cezaevinde bu tavrı, şubedeki teslimiyetçiliğin cezaevinde keskinliğe dönüşmesi biçiminde, haklı olarak yorumlamışlardır. Ve Dev-Sol'dan doğru ve yerinde eylem önerileri de gelse, yer yer tepkici bir biçimde kabul görmedi ise, bu güvensizliklerin çok ciddi payları vardır. Şayet olaylar, bu olgularla birlikte ele alınmazsa, ne hatalar aşılabilir, ne de haklı eylem önerileri devrimci kitlenin malı haline getirilebilir.

Yine gazetede yayınlanan ortak savunmada, D. Karataş ağzından Dev-Sol adına yapılan bir "olgu" tespitine göre; "1243 kişiden sadece (abç) 7'sinin itirafçı olmak için başvurduğu"dur. Pişmanlık yasası sonrası, sadece 7 kişinin açık ihanet

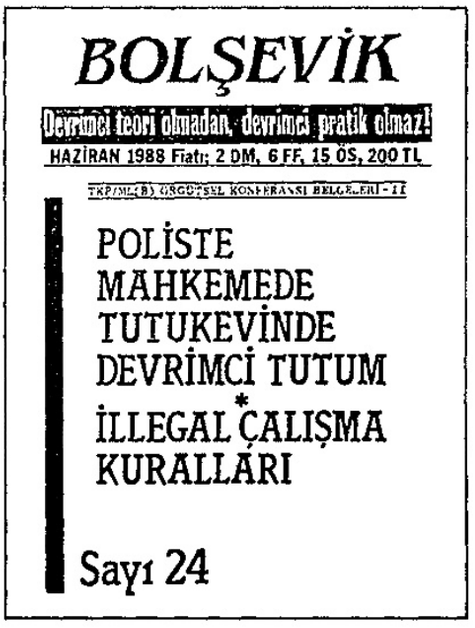
BOLŞEVİK

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!

HAZİRAN 1988 Fiatı: 2 DM, 6 FF, 15 ÖS, 200 TL

TKP/ML(B) ÖRGÜTSEL KONFERANSI BELGELERİ - II

POLİSTE MAHKEMEDE TUTUKEVİNDE DEVRİMCİ TUTUM * İLLEGAL ÇALIŞMA KURALLARI

Sayı 24

yolunu seçip, itirafçı olmak istemesi "olumluluk" biçiminde sunulmaktadır, Dev-Sol savunmasında.

Ancak adı geçen 1243 kişinin kaçının, bu yasa çıkmadan şubelerde hangi "itiraflar"da bulunduğuna hiç değinilmemektedir. İtirafçılık, sadece yasadan yararlanmak için olmaz. İşkencede ölmemek için de olanı vardır. Ve onlarca sayfa ifade, bir anlamda çok somut "itirafçılık"tır. Bunu bilince çıkarmayan; ne Dev-Sol, ne de başka bir akım fazla bir şey yapamaz.

Diğer yandan, işçi sınıfının onbinlercesi sokaklara döküldüğünde, ceza evi dışındaki Dev-Sol taraftarları, sınıf adına ve sınıfın dışında sendika ağalarını lanetleyip, asfaltları yakmayı sürdürürken, legal derneklerde "ajan cezalandırdığı" iddia edilen taraftarları tutuklanırken, ve "silahlı propaganda" sembolleri bombalı pankartları sağda solda boygöstermeye başladığı sürece; işçi sınıfı ve emekçi kitlelerden kopuk, öğrenci gençliği temel alan bir Dev-Sol, eski çizgisini yeniden piyasaya sürerken, hata ve zaaflarından pek bir şey öğrenmediğini sergilemektedir aslında.

Ve yeni olan ise; 12 Eylül sonrası, polisin işkence tezgahlarındaki teslimiyetçi tavrın bir olgu oluşu ve bu ağır yükü omuzlarından silkip atacak, tutarlı bir özeleştirinin hala yapılmamasıdır.

Hiç kuşkusuz son 9 yılda yine düşman ile çatışmayı göze alıp, ölümü hiçe sayan militanların yanısıra; cezaevindeki açlık grevlerinde devrimci bir kararlılıkla ölümü kucaklayarak ölümsüzleşen bir Haydar Başbağ, bir Hasan Telci de vardır.

Ve bu yiğit devrim şehitleri, Dev-Sol yanısıra, tüm devrimci-komünist hareketin birer direnç meşalesi oldularsa da; teslimiyetin kara bulutlarının Dev-Sol üzerine çöktüğü bir süreçte, arada parıldayan tek tek meşaleler olmaktan öteye gidememişlerdir.

Tüm devrimci arkadaşlar;

Yukarda aktardığımız iki örnek, sadece bu iki akıma özgü değildir. Benzer olumsuzluklar son 9 yılda hemen tüm örgütler somutunda, şu veya bu önder şahsında yaşanmış ve örgütler de, "kol kırılır yen içinde" mantığı ile bu gerçeği kendi taraftarlarından dahi gizlemişlerdir.

Dev-Yol taraftarları, Mamak pratiği ve önderlerinin tavrı ile hesaplaşmadan; TDKP, bir dizi MK üyesinin de içinde yer aldığı kadroların çözülmesi gerçeğini, devrimci bir tarzda ele almadan, aynı şekilde, devrim için yola çıkan savaşçılara ve proletaryaya güven veremezler.

Ve biz Bolşevikler, kangren olan bu yaranın neşterlenmesi, sağlıklı bünyeleri de sarmaması için, tüm örgütleri açık tavır takınmaya ve özeleştiri yapmaya çağırıyoruz. Düşmanın bildiğini devrimcilerden saklamak niye?

Ve biz, tüm devrimcileri, içinde yer aldıkları örgütlerde, özellikle polis deneyi geçirmiş önder kadroların, polis tavrının aynası olan polis ifadelerini inceleme çağrıları yapmalarını, "önderlerinin", "illegalite" vb. demagojileri karşısında direnmeleri çağrısı yapıyoruz.

Devrimci hareket, omuzlarındaki bu ihanet yükünü atmadan milyonlara güven veremez. Bu yolda atılacak ilk adım, teslim olmuş "önder"lerle hesaplaşmaktır. İkinci ve kalıcı olanı ise; artık işkencelerde direniş destanlarını kitleler halinde yazacak bir kuşak yaratmaktır. Bu süreçte de tüm Bolşevikler örnek olmaya hazır olmalıdır. Çünkü onlara en iyi örnekler Dimitroflar, Fuçikler, İbrahimlerdir...

Yaşasın Komünist Direniş!

Kahrolsun karşı-devrime teslimiyet ve ihanet!

Bolşevizm yolunda, direniş bayrağını da yükseltelim!

Yaşasın Marksizm-Leninizm!

Bolşevizm Yenecektir! ■

Menşevik TKP/ML'den
bir hizip daha koptu :

"DEVŞİRMECİ PARTİZAN"

Marksizm-Leninizm'in Klasikleri Marks, Engels, Lenin ve Stalin dışında, Marksizm-Leninizm'in felsefesi üzerine özel araştırmalar yapan ve bu konuda önemli eserler veren ender Marksist-Leninistlerden biri de, Çin'de Demokratik Halk Devrimi'ne ve Sosyalist Devrim'e önderlik eden Mao Zedung'tur.

Mao Zedung'un Çin'de Demokratik Halk Devrimi öncesinde, Marksist-Leninist felsefenin alanları üzerine iki değerli yazısı vardır.

Bunlardan birisi Ağustos 1937'de kaleme aldığı "Çelişme Üzerine" adlı yazısıdır. Bu yazısında Mao Zedung, Lenin'in "genellikle diyalektiğin özü" (Mao Zedung, Cilt I, sf. 366 Diren Yay.) adını verdiği "nesnelerin özündeki çelişmenin incelenmesi" yasasını, çıkış noktası alır ve "bir şeyin gelişmesini anlayabilmek için onu içsel olarak ve diğer şeylerle ilişkileri içinde incelememiz gerektiğini"(age. sf. 368) savunur.

İç çelişmelerin belirleyiciliğini göstermek için Mao Zedung, çok basit ama anlatılmak isteneni mükemmel bir şekilde açıklayan bir örnek verir. "Bir yumurta uygun bir ısıda civcive dönüşür, ama hiç bir ısı bir taşı civcive dönüştüremez, çünkü her birinin farklı bir temeli vardır." (age, sf. 370) Doğada olduğu gibi, siyasal olayların, partilerin gelişmelerinde de aynı yasa geçerlidir. Herhangi bir siyasal partinin "temeli", burjuva ya da küçük-burjuva ise, böyle bir parti, Marksist-Leninist bir partiye doğru gelişemez. "Maocuların" çok sevdiği bir deyimle konuşacak olursak "zıttına dönüşemez". Bu tür partiler içinden kişi ya da grupların, nitelik olarak bir başka şeye doğru gelişme imkanları ancak, eski temel reddedilip, yerine yeni bir temeli konduğunda vardır.

Ama tüm eksiklik ve hatalarına rağmen, Marksist-Leninist bir "temel"e sahip olan gruplar, partiler, gerçek bir Marksist-Leninist partiye doğru gelişebilirler. Bu nedenle bir siyasal partinin, grubun gelişmesinin yönünü doğru tespit etmek, her şeyden önce onun "temelini", "iç çelişkilerini" doğru tespit etmeyi gerektirir.

> "TKP/ML menşevizminin çeşitli kanatlarını birleştiren devşirmeci çizginin çeşitli yönlerini kendilerine temel alan değişik fraksiyonlar, kendi aralarında, kaçınılmaz olan iktidar mücadelesine giriştiler."

TKP/ML ve Menşevikleri

1972 yılında İbrahim KAYPAKKAYA tarafından kurulan TKP/ML, çok önemli hata ve eksikliklerine rağmen, o günkü şartlarda Türkiye'de Marksizm-Leninizm'i temsil eden, Marksist-Leninist bir temele sahip olan tek partiydi. Bu nedenle o günkü şartlarda, temelindeki hataları, eksiklikleri aşarak Bolşevik tipte sağlam bir temele sahip bir partiye doğru gelişme ihtimali olan biricik partiydi de.

1978'de yapılan TKP/ML I. Konferansı, TKP/ML'in temelinde olan ve bu temeli zayıflatan bir çok kaba hata ve eksiklikleri belirleyip, özeleştirisini yaparak, var olan Marksist-Leninist temeli kuvvetlendirmişti. Ama temelde halen bir dizi oportünist-reviz yonist yapı taşları, Marksist-Leninist yapı taşları ile yanyana duruyordu ve binanın çökme tehlikesi, önemli ölçüde varlığını sürdürüyordu. Partinin Bolşevizm yolunda "olmazsa olmaz" kuralı, binadaki çürük, işe yaramaz oportünist-revizyonist yapı taşlarını derhal sökmeye başlamak, yerine sağlam yapı taşlarını koymaktı. Görev, partinin temelindeki yanlışları, ideolojik mücadele ile aşmaktı.

Binanın çökme tehlikesini, tüm yönleri ve aciliyeti ile olmasa bile gören ve görmeyenlere göstermeye çalışan parti içindeki Marksist-Leninist kanat (Bolşevikler), çürük taşları temizlemek için çalışmaya koyuldular. Fakat, parti içinde var olan tek kanat, Bolşevik kanat değildi.

Bolşevik kanadın karşısında, geniş bir ilkesiz birlik cephesi vardı. Bu birliğin içinde, II. Konferans öncesi I. Merkez Komitesi'ni pasiflikle, halk savaşı yürütmemekle, revizyonistlikle suçlayıp, kendine Geçici Koordinasyon Komitesi adını veren ve hızlı "halk savaşçısı" pozlara bürünen Kır Kaçkını

Hizibin görüşlerini savunan bir alt bölge temsilcileri; I. Merkez Komitesi içinde yer alıp da, parti çizgisindeki bir takım yanlışları gören ve fakat bunları –taktik adına– açıkça ortaya koymamayı yeğleyen orta-yolcu unsurlar; ve bunların hepsini "Mao Zedung Düşüncesi savunuculuğu" bayrağı altında toplayan FÜ'(fahri üye)lerin çizgisinin savunucuları vardı.

Bu ilkesiz koalisyonu birleştiren ortak nokta, öncelikle partinin ağır hata ve yanlışlarını açık ve kamuoyu önünde yürütülecek ideolojik mücadele ile aşma kararlılığındaki Bolşevik kanada karşı düşmanlıktı.

II. Konferans, partiyi ideolojik olarak, FÜ'lerin devşirmeci menşevik çizgisinin yörüngesine; örgütsel olarak da bir ilkesiz birlik koalisyonunun yönetimine soktu. Çizgi ***devşirmeci*** niteliği ile, menşeviklerin daha sonraki parçalanmalarının tüm tohumlarını taşıyordu.

Konferans ertesinde, bu ilkesiz koalisyon, Bolşevik kanada karşı demagoji, yalan, küfür ve yer yer kaba-kuvvete dayanan bir kampanya yürüterek, daha II. Konferans öncesi parti içi ve çevresinde başlatılmış ve yürütülmekte olan karalama kampanyasını hızlandırarak, örgütsel bölünmeyi kaçınılmaz hale getirdi. Bolşevik kanatla, menşevik kanadın örgütsel ayrılığı; menşevik kanadın TKP/ML'inin yozlaşmasını hızlandırdı.

TKP/ML menşevizminin çeşitli kanatlarını birleştiren devşirmeci çizginin çeşitli yönlerini kendilerine temel alan değişik fraksiyonlar, kendi aralarında, kaçınılmaz olan iktidar mücadelesine giriştiler.

II. Merkez Komitesi menşeviklerinin, Mao Zedung Düşüncesi'nin bir dizi yanlışını Marksizm-Leninizm olarak savunma ve fakat Mao Zedung Düşüncesi kavramını reddetme devşirmeciliği, süreç içinde TKP/ML denen hizipler konfederasyonunun kendilerine açıkça "Maocu" adını veren, bir yurtdışı grubu tarafından reddedildi. Bunlar, ne idüğü belirsiz, kapalı kapılar ardında yürütülen ideolojik mücadele karikatürü sonucu, tasfiye edildiler. Ve TKP/ML Maoist Merkezi firma adıyla, ayrı grup olarak ortaya çıktılar.

> "Parti içinde gizli hizipçi faaliyetle bir yere varamayacağını anlayan II. MK'cılar açıkca ortaya çıkmak zorunda kaldılar ve menşevik TKP/ML'yi "kurtarmaya" koyuldular."

II. Merkez Komitesi menşeviklerinin –öncelikle de FÜ'lerin bir bölümü, artık yurtdışında ilk ayrılık döneminde, bir çok konuda Bolşeviklerin görüşlerini savunmalarına rağmen, Bolşeviklere karşı karalama kampanyasının en önünde yürüyen bazı burjuva yolcuları (FÜ'lerin bir bölümü, bu arada Doğu Perinçek'in yanında, kendilerine layık yeri bulmuştu.)– bir yandan halk savaşını savunur görünme; İbrahim KAYPAKKAYA'nın görüşlerini savunur görünme; diğer yandan "işçi sınıfı içinde çalışmanın önemi", "şehirlerde çalışmanın önemi" vb. devşirmeciliği; koalisyon içindeki hızlı halk savaşçısı görünümdeki kanat tarafından (eski ABK'cılar + ne idüğü belirsiz bir "özeleştiri" temelinde menşevizmle yeniden birleşen GKK'cılar) tarafından reddedildi.

Bunların bir bölümü III. Konferans ertesi, III. konferansçıları; bir bölümü ise DABK'ı oluşturdular. Şimdi ikisi de lafta hızlı halk savaşçısı olan bu iki grup, kendisinin "hakiki" TKP/ML, TİKKO oluşturduğu iddiasını sürdürüyor.

II. Merkez Komitesi menşevikleri, III. Konferans'ta III. Merkez Komitesi menşeviklerine yenildiler. Bolşeviklere karşı "Marksizm-Leninizmin zaferi" olarak ilan edilen II. Konferansın FÜ ağırlıklı devşirmeci çizgisi, III. Konferans'ta bir çok noktada "mahkum" edildi! II. Merkez Komitesi ise "halk savaşını yürütmediği", "sağcı" olduğu, oportünist olduğu vb. söylenerek "mahkum edildi".

Kısacası; TKP/ML II. Merkez Komitecileri, eski çürük taşlara sahip çıkma ve yeni çürük taşlar üretmede, III. Merkez Komitecilere yenik düştüler. Onların Bolşeviklere karşı "mücadelede" kullandıkları paslı silahlar, onların elinden III. Merkez Komitesinin eline geçti. III. Konferans ertesinde, II. Merkez Komiteciler bir süre III. Merkez Komitesinin disiplini altında, parti içinde hizip faaliyeti yürütme yolunu tuttular. Dışa karşı fazla ses çıkarmadan, içte "mücadele" yürüttüler. Fakat bu yolla elde edilecek bir şey yoktu; çünkü kazananlar, yenilenlerden koşulsuz teslimiyet istiyordu...

Parti içinde gizli hizipçi faaliyetle bir yere varamayacağını anlayan II. Merkez Komiteciler, açıkça ortaya çıkmak zorunda kaldılar ve menşevik TKP/ML'i "kurtarmaya" koyuldular.

Bunlar, 15 Nisan 1989 tarihinde, "Türkiye ve Kuzey Kürdistan işçi sınıfına, tüm ezilenlere, devrimci demokrat kamuoyuna" başlıklı bir çağrı ile, bir grup olarak ortaya çıktılar ve kendilerine "Devrimci Partizan" adını verdiler.

Aslında "DEVŞİRMECİ Partizan" adı, bunlara daha çok yakışıyor. Biz de böyle adlandırıyoruz. Amaçları, en kısa deyişle, çürümüş, menşevik TKP/ML'i yeniden diriltmeye çalışmak, "taştan civciv çıkartmak"; bu boş çabalarına, bilimsel görüntü verebilmek amacıyla, yeni yanlış

reçeteler sunmaktır.

"Devrimci (Devşirmeci) Partizan" - Yeni Yanlış Bir Reçete

Elimizde "Devrimci Partizan"ın (daha doğrusu Devrimci Partizan'dan kişilerin) iki belgesi ve bir bildirisi var. "Devrimci Partizan"ı değerlendirmemizde "Genel Hat Üzerine Bir Öneri (TKP/ML Saflarına Açık Mektup)" başlıklı ve A. Derviş imzalı belgeyi temel alacağız. Çünkü, "bu belge, TKP/ML saflarındaki muhalefet kanadının görüşlerini *esas yönüyle* (abç) açıklayan tezleri içermektedir". (adı geçen belge, sf. 1)

Şimdi tek tek önemli tezleri ele alalım:

Ayrılığın Temeli Nedir?

A. Derviş'e göre, ayrılığın temeli, "ML kanat ile muhafazakar kesim arasındaki" (agb., sf. 4) mücadeledir. Yani bir yanda, "doktrinci-tutucu-dogmatik görüş açısı"nı temsil eden III. Merkez Komitesi vardır; diğer yanda ise, "doğrunun güncelliğini kavrayan, çizgiyi hayatı değiştirmeye muktedir hale getirmeye çalışan bakış açısı"nı temsil eden "Marksist-Leninist" kanat vardır.

Siyasal parti ve grupların nitelikleri, dayandıkları "temel"e göre tespit edilir. Peki "Devrimci Partizan"ın "temeli" nedir?

Bu grubun "temeli", Bolşeviklerin de katıldığı, TKP/ML II. Konferansı'nda Bolşeviklerin mücadelesine ve alternatif önerilerine karşın kabul edilen, tüm önemli revizyonist teorik, ideolojik, siyasi ve örgütsel kararlardır: Revizyonist 1957 ve 1960 deklerasyonlarını Marksist-Leninist olarak kabul eden; 1963 Polemiklerini tanımadan, incelemeden Marksist-Leninist, Uluslararası Komünist Hareketin platformu olarak gören; Demokratik Halk Devrimi–Demokratik Halk İktidarı konusunda revizyonist görüşleri piyasaya süren; Mao Zedung'u tüm ağır hatalarına rağmen, Marksizm-Leninizm'in klasiği değerlendiren, hatta bu hataları Marksizm-Leninizm'e katkı olarak değerlendiren; Stalin düşmanlığı yapan; Marksizm-Leninizm'in Bolşevik parti öğretisini reddeden, vb. ... kararlardır.

TKP/ML'den ayrıldıktan sonra da, A. Derviş yazısında, bu kararları ve kararların alınmasında başı çeken FÜ'leri şöyle savunuyor:

"FÜ ve ABK çizgileri, 1. MK'nin parti ideolojisine karşı başlattığı tahrip hareketine, Mao Zedung ve onun şahsında ML'ye yönelttiği ideolojik saldırılar, parti programına ve politikasına karşı tasfiye girişimlerine karşı muhalefette birleştiler. Ancak, FÜ'lerle bu kesim arasında ayrılıklar öne çıkmamış olmasına rağmen, sorunlara yaklaşımda iki farklı çizgiyi ifade ediyorlardı. Nitekim taktiklerde ve mücadele biçimleri anlayışında kendisini gösteren bu farklılaşma, ülkemiz siyasal koşullarındaki değişmeler sorununda kendisini keskin bir şekilde ortaya koydu.

2. Konferans, ideolojik ve stratejik konularda FÜ'lerin görüşlerini benimsedi..." (Genel Hat Üzerine Bir Öneri, -bundan sonra GHÜBÖ-, sf. 90)

TKP/ML'den ayrılan "ML" (!) kanadın, II. Konferansın yukarda aktarılan revizyonist kararlarıyla hiç bir problemi yoktur. Tersine bunlar, "ML" muhalefetin TKP/ML'i Bolşevizmin etkisinden kurtarma -onursuz- görevinde, kendi olumlu hanelerine yazdıkları yönleridir. "ML" muhalefet, en az III. MK'cılar kadar II. Konferansın revizyonist kararlarını savunmada kararlıdır.

Yalnızca II. Konferansın revizyonist kararlarının değil, TKP/ML II. ve III. Konferansı arasındaki tüm dönemin teorik, ideolojik, siyasal ve örgütsel gelişiminden de, revizyonizmi tüm alanlarda sistemleştirme işinden de bu "ML" kanat ***öncelikle*** sorumludur.

Bu dönemin en göze çarpıcı revizyonist gelişmelerinden birisi, tüm pratik çalışmalarına yön veren ve pratiğe geçirdikleri reformizmdir; 12 Eylül 80 sonrasında, Marksist-Leninistlerin can düşmanları revizyonistlerle, "cuntaya karşı", "anti-faşist", "devrimci eylem birlikleri" yapma, devrimcileri sosyal-faşistlerle barıştırma siyaseti ve pratiğidir. Sosyal-faşistlere barış siyaseti ve pratiği izleyen, AMA Bolşeviklere karşı, kendi kitlelerini düşmanca eğitenler; yalan, iftira vb. ile düşmanlık körükleyenler bunlardır. Bunlar... Ama bu kadarı, bunların ne olduğunu, hangi mirasın devamı ve sahipleri olduğunu göstermek için yeter.

Bu kadar ağır revizyonist pisliğe batmış bir "muhalefet", nasıl "ML muhalefet" olarak adlandırılabilir? Adlandırılamayacağı gün gibi açıktır. Bu tür bir muhalefeti, ancak kendisi de revizyonist pislik içinde yüzenler, "ML muhalefet" olarak adlandırabilir.

"ML muhalefet", özel olarak da A. Derviş efendi, III. MK'cı revizyonistlerin, kendilerine "parti çizgimize inançsızlar", "İbrahim'i reddediyorlar" türünden suçlamalarından çok rahatsız oluyorlar. "İdeolojik ve siyasi mücadele yerine, soyut suçlamalar, dedikodu ve karalama" (agb., sf. 5) ile saldırılıyor diye şikayetleniyor, A. Derviş...

"Bu kadar ağır revizyonist pisliğe batmış bir "muhalefet", nasıl "ML muhalefet" olarak adlandırılabilir?"

Günaydın bayım! Bu tür reviz yonist-oportünist yöntemler, bilimsel araştırma yerine "imanı" savunanlar, ilk defa mı çıkıyor TKP/ML'de? İlk defa size mi yöneliyor? TKP/ML II. Konferansı öncesi ve sonrası Bolşeviklere karşı, sizin uyguladığınız oportünist-revizyonist yöntemleri, "parti çizgimiz reddediliyor", "parti çizgimize inanç sızlar" çığlıklarını ne çabuk unuttunuz? "Dizleri titreme" üzerine çok bilimsel(!) polemikleri ne çabuk unuttunuz?

TKP/ML içindeki mücadelenin deneyimleri neyi gösteriyor? Tüm bu deneyimler, ne III. MK'cı kanatın, ne de yeni "ML" kanadın Marksist-Leninist bir temele sahip olmadıklarını, olamayacaklarını; kapalı kapılar arkasında sürdürülen, ***iki reviz yonist kanat*** arasındaki mücadelenin yeni biçimlerde sürdürülmekte olduğunu ve "ML muhalefet" denilen kanatın, disiplin sopasından kurtulduktan sonra, daha hızlı ve daha çok yönlü, yeni gelişmelere gebe olduğunu gösteriyor.

İki Çizgi Mücadelesi; Demokratik Merkeziyetçilik ve "ML Muhalefet"

Önce TKP/ML III. Konferansı ertesinde, III. Konferans'ta bu konuda alınan karara getirdiğimiz eleştiriyi aktaralım:

"PARTİ İÇİ MÜCADELE KONUSUNDA III. KONFERANS MENŞEVİZMİ AÇIK ANTİ-LENİNİST KONUMDADIR !

Bu noktada III. Konferansçı menşevikler:

"Partinin ideolojik yaşantısını, hareketini sağlayan bu iki karşıt ideolojik çizgi arasındaki mücadele dönem dönem açığa çıkacak ve açık çizgi mücadelesine dönüşebilecektir. İKİ ÇİZGİ MÜCADELESİ KAÇINILMAZDIR. *(BHBY)* SINIF ÇATIŞMASI VAR OLDUKÇA, DOLAYISIYLA KP VAR OLDUKÇA KAÇINILMAZDIR" (İKK 82 s. 25)

diyorlar. "Emperyalizm varoldukça emperyalist savaşların kaçınılmazlığı" ile benzetme kuruyorlar ve şöyle diyorlar:

"Sınıf mücadelesi olduğu sürece iki çizgi mücadelesinin kaçınılmaz olduğunu söylemek (ile) iki çizginin varlığının gerekli olduğunu öğütlemek arasında dağlar kadar fark vardır. Biz emperyalizm varoldukça, emperyalist savaşların kaçınılmaz olduğunu söylüyoruz, bu bizim emperyalist savaşların gerekliliğini öğütlememiz midir? Bu bizim üçüncü bir emperyalist paylaşım savaşının önlenemeyeceğini söylememiz midir? Hayır! Sınıf mücadelesi varolduğu sürece, parti içindeki iki çizgi mücadelesinin kaçınılmazlığı da bu anlamda kaçınılmazdır. Nasıl emperyalizm paylaşım savaşlarının temeli ise, sınıf mücadelesi de parti içindeki iki çizgi mücadelesinin maddi temelidir." (İKK 82, s. 25)

Burada menşeviklerimizin yine sapla samanı nasıl birbirine karıştırdıklarının yeni bir örneği ile karşı karşıyayız.

Önce yine, birşeyin temeli ile, şeyin kendisinin bir ve aynı şey olmadığını tekrarlayalım. Bunu aslında doğru olan: "Nasıl emperyalizm paylaşım savaşlarının temeli ise, sınıf mücadelesi de parti içindeki iki çizgi mücadelesinin temelidir" sözleri için söylüyoruz. Bu doğrudur. Ama tartışılan bağıntıda bu tespit hiçbir işe yaramamaktadır. Çünkü tartışılan ve menşeviklerin iddia ettikleri şey, "parti içinde iki çizgi mücadelesinin kaçınılmazlığı"dır. Herhangi birşeyin temelinin ne olduğunu söylemek, hiçbir şekilde o şeyin kaçınılmaz olduğu anlamına gelmez. Temel tartışması ile kaçınılmazlık tartışması ayrı tartışmalardır. Tabii eğer birşeyin temeli ile o şey ayrılaştırılmıyorsa!

İkinci olarak, parti içinde iki çizgi sorunu ile, emperyalist savaş sorunu, bu iki konuda komünistlerin iradi tavırlarının oynadığı rol açısından karşılaştırılamaz iki ayrı şeydir.

Şöyle ki, emperyalist savaş olgusu, emperyalizmin kendi iç çelişmelerinin sonucu olarak ortaya çıkan, komünistler açısından bütünüyle onların iradesi dışında objektif bir olgudur. Emperyalist savaş, emperyalist sistemin ayrılmaz bir yol arkadaşıdır. O, emperyalizm var olduğu sürece, sürekli bir tehdit ve tehlike olarak varlığını sürdürecek; çelişmeler belli bir noktaya geldiğinde de –eğer devrim ile önlenemiyorsa– kaçınılmaz olarak patlayacaktır. Emperyalist savaşın kaçınılmazlığı, emperyalizmin bir yasasıdır. Komünistlerin bu noktadaki siyasetlerinin doğruluğu ya da yanlışlığı, emperyalist savaş konusunda belirleyici bir role sahip değildir.

Parti içinde iki çizgi sorununa gelince: Marksist-Leninist anlamda "iki çizgi mücadelesi", birbirine zıt iki dünya görüşünün, kendi içinde kapalı bir sisteme sahip görüşler bütünlüğü biçiminde karşı karşıya gelip mücadele etmesidir. Burjuva çizgisi: bir yanılgı, bir sapma, doğru yoldan düzeltilebilir bir uzaklaşma vb. için kullanılan bir kavram değil; kendi içinde kapalı sistemli bir bütünlüğe sahip görüşler için kullanılan bir kavramdır. Lenin mesela sapma bağıntısında şu tespitleri yapıyor:

"Bir sapma henüz tamamlanmamış bir yön değildir. Bir sapma henüz düzeltilebilir birşeydir. Bazı kişiler doğru yoldan biraz ayrılmışlardır, ya da ayrılmaya başlamışlardır. Ama bu henüz düzeltilebilir." ("Parti Birliği ve Anarko-Sendikalist Sapma Üzerine Konuşma", Cilt 32, s. 256, Alm.)

Çizgi ise bitmiş, tamamlanmış bir yöndür. Artık düzeltilecek birşey kalmamıştır!

İşte sorun tartışılırken önce bu bilinçe çıkartılmak zorundadır. Menşeviklerimizin iddiası, parti içinde ideolojik mücadelenin kaçınılmazlığı vb. değil; doğrudan doğruya "iki çizgi mücadelesinin kaçınılmazlığı"dır! Yani onlar ideolojik mücadelenin –ki bu Stalin'in deyimi ile "Komünist Partilerin gelişme yasası"dır.– "iki çizgi mücadelesi biçimindeki"nin kaçınılmaz olduğu iddiasındadırlar.

Bu iddia kesinlikle yanlış; ve parti içinde ideolojik mücadelede burjuva görüşlerine karşı mücadele hattını geri çekmeye yarayan bir tespittir.

Neden yanlıştır?

Çünkü parti içinde yasal olan, ideolojik mücadeledir. Parti içinde görüşler çatışacaktır. Bu kaçınılmazdır. Partinin gelişmesi için de

mutlak gerekliliktir. Ama hem fikir çatışması, hiçbir şekilde "iki çizgi mücadelesi" olarak adlandırılamaz. İki çizgi mücadelesinden sözetmek için, gerçekten de iki çizginin olması gereklidir. En azından tartışmalı konuda sistemli, görüş bütünlüğü içinde burjuva ve proleter çizgilerin olması gerekir ki; genelde fikir çatışmalarının başlan gıç noktasında çatışma hiç de iki çizgi mücadelesi olarak başlamaz. Ve ille de iki çizgi mücadelesi biçimine varacak biçimde gelişmez.

Neden bu tespit parti içinde ideolojik mücadelede, burjuva görüşlere karşı mücadele hattını geri çekmeye yarar?

Çünkü eğer gerçekten iki çizgi mücadelesi, "tıpkı emperyalizm varoldukça emperyalist savaşların kaçınılmazlığı gibi" (İKK 82, s. 25) bir kaçınılmazlık ise, bu komünistlerin iradesinden, onların bu konudaki bilinçli siyasetlerinden bağımsız olarak, parti içinde ideolojik mücadelenin mutlaka, kaçınılmaz olarak iki çizgi mücadelesi biçimine bürüneceği anlamına gelir. Böyle bir durum ortaya çıktığında, bunda komünistlerin hatasını araştırmak abes bir tavır olur. Çünkü olması gereken; komünistlerin iradesinden bağımsız olarak objektif zorunluluk olarak olması gereken şey olmuştur! Ve siz istediğiniz kadar doğru siyaset izleyin, kaçınılmaz olarak hep yeniden olacaktır!

Bu anlayış, İKK'nın menşevik yazarları istedikleri kadar "KP içinde iki çizginin doğmasının KAÇINILMAZ olduğunu söylemek, bu çizgiyi meşru görmeyi gerektirmez" (İKK 82, s. 25) diye yeminler de etse; parti içinde burjuva çizgisini "normal" görmek ten; ve evet bunun olmadığı bir durumu anormal, "parti içinde mücadelenin olmadığı" bir durum olarak görmekten başka anlama gelmez.

Bu tavırla, ideolojik mücadelede, bu mücadelenin iki çizgi mücadelesine evrimlenmesi halinde, komünistlerin hatalarının ne olduğu sorununun üzerine ciddi bir biçimde yürünemez.

Bu tavır Leninizmin tavrı değildir.

("İleri Adım Yok, Hep Geriye Revizyonizme"; sf. 381-384)

"ML kanat", III. MK'cıların "parti içinde iki çizgi mücadelesi süreklidir" anti-Leninist anlayışını derinleştirme çabası içerisinde yaptığı şapşallıkları, tutarsızlıkları göstererek, onları "parti içinde iki çizgi mücadelesi süreklidir" "Maocu" ilkesini aslında savunmamakla suçluyor ve alternatif olarak, kendi bakış açısını koyuyor. Şöyle yazıyor A. Derviş:

"Bütünlüklü, geliştirilmiş, kendi içinde tutarlı birliği olan, netleşmiş düşünce sistemi elbette bir "çizgi"dir. Ancak çizgiyi yanlış fikirlerin bu gelişme aşamasıyla sınırlamak yanlış, revizyonist çarpıtmadır. Yanlış fikirlerin, "sapma"ların, içten bir bağlantıyla doğrudan bağlı oldukları ve yansıması oldukları düşünce sisteminden bu denli koparılması bir tek şeye, burjuvaziye hizmet eder. "Sapma" olsun, "bütünlüklü platform" olsun, her ikisi de çizgidirler. Bu iki kavram, burjuva çizgisinin parti içine yansımasının değişik gelişme aşamasını ifade eder. Lenin'in de söylediği gibi, "bu sapma henüz olgunlaşmış bir akım değildir, sapma düzeltilebilir bir şeydir."! Bundan çıkan sonuç, BP yazarının çarpıttığı gibi, sorunun özünü gizleyen ve "çizgi" ile sapma arasında böyle uyduruk bir sonuç çıkarılamaz. Yanlış siyasal çizgiler, her dönem gelişmiş ve son haliyle ortaya çıkmadıkları gibi, bu duruma gelmeleri de bir süreç sorunudur. Burjuva çizgisinin her gelişme aşamasında değişmeyen şey onların ortak niteliğidir ve buna karşı mücadelenin her aşamada gerekliliğidir. 3. MK'da yayınlattığı yazıda partinin anlayışıyla çelişen yanlış görüşleri yaymaktadır. O, çok sözünü etmesine rağmen Mao'nun bu konudaki katkılarını da kavramamıştır.

Mao'ya göre iki çizgi mücadelesi, yanlış ile doğru arasında süren mücadeledir. İki çizgideki her gelişme aşaması, doğru ile yanlışın çatışmasının bir biçimini oluşturur. Kesintisiz, sürekli ve sonsuz olan bu çatışma, sınıflı toplumlarda, sınıf mücadelesi içeriğini kazanır." (GHÜBÖ, sf. 8-9)

İşte sorunun dervişçe bir çözümü: *"... "sapma" olsun, "bütünlüklü platform" olsun, her ikisi de çizgidirler. Bu iki kavram burjuva çizgisinin parti içine yansımasının değişik gelişme aşamasını ifade eder."*miş Derviş efendiye göre. Derviş efendi gibi "Mao Zedung Düşüncesi" ile silahlanmış hokkabazlar için, örneğin daha tüm parçaları takılıp, otomobil haline getirilmemiş olsa da, tek bir parçasıyla, örneğin hurdacıdan aldığı otomobil direksiyonu ile araba sürmeyi gerçekleştirmek sorun değil, nasıl olsa "bu iki kavram ... değişik gelişme aşamalarını ifade eder". Başka hiç bir şeyi. Otomobil üreticisi tekeller onyıllardır böyle sivri zeka "diyalektikçi" teknisyenlerin peşinde. Zekanızı neden bu tür alanlarda kullanmıyorsunuz?

Her gelişme, basitten karmaşığa, ***niceliksel niteliğe***, bir nitelikten bir başka niteliğe doğru bir yol izler. Hiç bir niteliksel değişim, nicelik değişiklikleri olmadan olamaz. Bu yasa, doğa olaylarında olduğu gibi, tüm siyasal, sosyal olaylarda da tamamen geçerlidir. Bu nedenle, ***doğru çizgiden, yanlış çizgiye*** geçiş, ancak bir süreç sonucunda, yanlış fikirlerin belli bir aşamada nitelik sıçraması yapması sonucunda olur. Marksist-Leninist Klasikler, bu geçiş süreci ile, geçildiği durum arasındaki farkı açıklamak amacıyla, halen yeni bir niteliğe geçmiş olmanın değil, o yöne doğru gitmenin ifadesi olarak "sapma" ve artık nitelik sıçraması yapmış, yeni bir niteliğe bürünmüş –düzeltilemez hale gelmiş– olan "çizgi" arasında açık seçik ayrımlar yapmışlardır.

A. Derviş, yazısında güya "yanlış siyasal çizgilerin ... gelişmiş son haline ... gelmelerinin süreç sorunu" olduğunu kabul ediyor! Peki ama o zaman, bu sürecin başındaki bir durum ile, sonundaki durumu ayrılaştırmak neden? Dert, her iki halde de "uzlaşmaz ideolojik mücadelenin gerekliliğini savunmak" olsa, o zaman sürekli olanın "ideolojik mücadele" olduğuna; onun bir ***biçimi*** olan "iki çizgi mücadelesinin" sürekli olmadığına bir itirazın temeli kalmaz! A. Der-

viş, güya yanlışlara karşı mücadelenin sürekliliğini savunma adına (ki bu doğru, Marksist-Leninist bir önermedir), "iki çizgi mücadelesi"ni sürekli göstererek, gerçekte parti içinde ***burjuva çizgisini*** sürekli, "normal" gören bir konumun savunuculuğunu yapıyor!

A. Derviş'in demokratik merkeziyetçiliği savunması da kendine uygun, revizyonistçe:

A. Derviş, *"demokratik merkeziyetçilik ilkesi üzerinde yükselen komünist partisinin disiplini, bütün gücünü demokrasiden alır. Demokrasi, ortak disiplinin oluşmasının ve bunun gönüllü şekilde benimsenip uygulanmasının temelidir. Demokrasiyi ortadan kaldıran bir merkeziyetçilik burjuva diktatörlüğüne dönüşür" (age, sf. 20-21)* diye yazıyor.

Herhangi bir Marksist-Leninist partide demokratik-merkeziyetçilik ilkesinin kuralları çiğneniyorsa, çiğnenen bu kurallar, diyelim daha çok demokrasi kuralları konusunda ise, hatanın bilince çıkartılması ve giderilmesi için özellikle o konu üzerine yoğunlaşmak, doğru ve gereklidir. Ama kuralları çiğnenen yönün üzerinde yoğunlaşmak demek, bu yönün diğer yönün karşısına konması, diğer yönün, merkeziyetçiliğin kurallarının ikinci plana itilmesi, küçümsenmesi demek değildir. A. Derviş, "demokrasi, ortak disiplinin oluşmasının ve bunun gönüllü şekilde benimsenip uygulanmasının temelidir" doğru düşüncesini "demokratik-merkeziyetçilik ilkesi üzerinde yükselen komünist partisinin disiplini, ***bütün gücünü demokrasiden alır***" şeklinde aşırı bir uca götürüyor ve ortak parti disiplinini, demokrasinin bir ekine, yan ürününe indirgiyor. Demokratik-merkeziyetçilik, bir birleriyle kopmaz bağlarla sıkı sıkıya birleştirilmiş iki yönden, demokrasi ve merkeziyetçilikten oluşur. Demokratik-merkeziyetçilik ilkesi ***bütün gücünü***, bu iki yönün birliğinden kopmaz bağlarla içiçe geçmiş olmasından alır.

> **"Parti içinde ne olup bittiğinden, belgelere dayalı olarak habersiz olan "parti çevresi ve kitleler" hangi temelde eleştiri getirip, gelişmelere nasıl müdahale edeceklerdir?"**

Marksist-Leninist bir partide demokrasi olmadığında, proleter-merkeziyetçilik olamaz; merkeziyetçilik olmadığında, proleter demokrasi olamaz.

Ayrıca şu unutulmamalıdır ki, Marksist-Leninist bir partide demokratik-merkeziyetçilik, demirden bir disiplin yaratmanın biricik ilkesidir. Demir bir disiplin ise, ancak bilinçli bir disiplin, gönüllü bir disiplin olabilir. Ancak hedefleri konusunda açık bir bilince, bu bilince dayanan gönüllü bir birliğe sahip, militan bir ordu, muharebe sırasında tek bir kişi gibi hareket edebilir; kendinden çok daha güçlü düşmana karşı inanılmaz fedakarlıklar göstere rek, onu dize getirebilir. Tabii ki, bir ordu, yalnızca genel kurmaydan oluşmaz, aynı zamanda genel kurmayın disiplinini kabul etmiş, onun kumandası altındaki bölükler, taburlardan hemen hemen hiç askeri eğitimi olmayan basit erlerden de oluşur.

İşte bu, hem parti içi ve çevresinde; hem partinin önderliğindeki işçi-emekçi kitleler içinde yürütülecek açık ideolojik mücadelenin temel nedenidir.

Tüm partili ve örgütlü insanlar; partinin önderliğinde hareket eden tüm işçiler-emekçiler, ne için, nasıl, nereye yürüdüklerini bildikleri ölçüde, ***bilinçli*** bir ***disipline sahip bir ordunun*** parçaları olarak hareket ederler.

İdeolojik-siyasi konularda, hele hele ***ilkesel*** görüş ayrılıklarının olduğu şartlarda (ama yalnızca ilkesel görüş ayrılıklarının olduğu şartlarda değil) ***partinin partililerden, örgütlü-örgütsüz sempatizanlardan, işçi-emekçi kitlelerinden gizleyecek bir şeyi yoktur.*** Parti ne kadar gizli çalışmak zorunda ve durumunda olursa olsun; ideolojik-siyasi konulardaki tartışmalar kitlelerin içinde ve önünde yürütülmek zorundadır. Gizlilik, ***örgütsel*** sırlarla ilgilidir! Partinin içindeki ideolojik siyasi ayrılıklar hakkında partiyi, çevresini, devrimci kamuoyunu, işçi-emekçi kitlelerini ilgilendirmeyen; mücadeleyi onların içine taşımayan bir parti; ideolojik mücadele içinde eğitme görevini yerine getirmeyen bir parti; aynı zamanda partinin onu çevreleyen işçi-emekçi kitlesi tarafından denetlenme imkanını da ortadan kaldırıyor; işçilerin kendi kaderini ilgilendiren sorunların dışında tutulmasını savunuyor demektir. Böyle bir parti, adı ne olursa olsun, gerçek bir komünist partisi olamaz!

A. Derviş'in bu konuda savunduğu görüşler, ***güya*** "parti çevresi ve kitlelere" önem veren görüşler. Şöyle diyor A. Derviş:

"İki çizgi mücadelesinin diğer yönü de, parti çevresi ve kitlelerin partiyi denetlemeleridir. Önderlik, yığınlardan nasıl öğrenileceğini bilmelidir. O, yığınların ve kadroların eleştiri, uyarı ve gözlemlerine değer vermeli, dikkate almalıdır. Komünistler, yığınlardan gelen eleştirilerden korkmazlar. Yığınların ve kadroların eleştirilerinden korkanlar, tahammülsüzlük gösterenler ve sekterleşenler, iflah olmaz bürokratlardır." (age., sf. 22)

Görüldüğü gibi, A. Derviş güya çok "parti çevresi ve kitle" denetiminden yana, "kitleden

öğrenme"den yanadır! Ama güya! Çünkü A. Derviş ve onun gibileri; parti içindeki görüş ayrılıklarının, hatta bu ayrılıklar ilkesel ayrılıklar, evet çizgi ayrılıkları düzeyine geldikleri sırada bile, bunların ***parti içinde***, çok dar bir çevre içinde tutulmasını savunan teori ve pratiğe sahip revizyonistlerdir. Bunlar II. Konferans sırasında, parti içindeki görüş ayrılıklarının açık ve kamuoyu önünde tartışılmasını reddeden revizyonistlerdir. Parti içindeki görüş ayrılıklarından belgeler, açık-kamuoyu önünde ilkeli mücadele temelinde haberi olmayan "parti çevresi ve kitleler" partiyi nasıl "denetleyecektir"? Biz söyleyelim: Dedikodu, demagoji, duygu sömürüsü temelinde!

Parti içinde ne olup bittiğinden, belgelere dayalı olarak habersiz olan "parti çevresi ve kitleler" hangi temelde eleştiri getirip, gelişmelere nasıl müdahale edeceklerdir?

Evet, "yığınların eleştirilerinden korkanlar, tahammülsüzlük gösterenler ve sekterleşenler, iflah olmaz bürokratlardır". Bu doğrudur! Bu, doğru olduğu kadar, ama şu da doğrudur: Yığınlardan parti içindeki gelişmeleri köşe bucak gizleyenler; yığınlar önünde ve içinde açık ideolojik mücadelenin ***ilke*** olduğu gerçeğini reddedenler; yığınlar önünde ve içinde açık belgelere dayalı ideolojik mücadele yerine demagojiyi, dedikoduyu "mücadele" yöntemi yapanlar; sonra da "yığınların eleştirisine kulak vermek lazım" ! vb. diyenler, iflah olmaz demagoglardır!

A. Derviş ve onun görüşünü savunup, bugün TKP/ML içinde ve çevresinde açık ideolojik mücadeleden yana görünenler, işin özünü hala anlamamışlardır. Bunların ***bugün*** açıklıktan, cepheden mücadeleden yana tavır takınmalarının temeli, bunların açık ideolojik mücadeleyi ilkesel görmeleri değildir. Hayır!

Parti içindeki karşıtları onlara karşı dolaysız saldırıya geçmiş ve bunu da kamuoyu önüne taşımışlardır. İşte dervişleri bugün açık ideolojik mücadeleden yana gösteren durum budur. Ve onlar bunu, 15 Nisan tarihli bildiride de açıkça ifade ediyorlar. Şöyle deniyor bildiride:

"TKP/ML içindeki iki çizgi mücadelesi yeni bir aşamaya ulaştı. ... Bu mücadele ARTIK BİR ÖRGÜT ÇATISI ALTINDAKİ KAVGA OLMAKTAN ÇIKIP, KAMU OYU ÖNÜNDE DEVAM ETTİRİLEN BİR VAZİYETE DÖNÜŞTÜ! Bu duruma birinci derecede III. MK kaynaklık etti. Parti içindeki ML muhalefete cepheden saldırmayı o başlattı. ML muhalefet olarak bu gerçeği kabul etmek, III. MK'nın KENDİSİNİN SEBEP OLDUĞU CEPHEDEN CEVAP VERMEKTEN BAŞKA SEÇENEĞİMİZ YOK. (BHBY)

İşte revizyonist ideolojik mücadele anlayışının açık ifadesi! Bu "ML muhalefet" için, "örgüt çatısı altında mücadele" ile "kamu oyu önünde mücadele" birleşmez şeylerdir! Ve bu "ML muhalefet", karşıtları kendisine cepheden saldırmamış olsa, hala "kamu oyundan gizli" ("parti çatısı altında") mücadele (!!!) yürütecek bir "ML muhalefet"tir! Böyle "ML" partiye, böyle "ML" muhalefet!

> **"Parti içindeki karşıtları onlara karşı dolaysız saldırıya geçmiş ve bunu da kamuoyu önüne taşımışlardır. İşte dervişleri bugün açık ideolojik mücadeleden yana götüren durum budur."**

Hem ideolojik-siyasi konularda ***ideolojik mücadeleyi*** parti sınırları içinde —yer yer sempatizanlardan bile gizli— tutmayı doğru bulup, savunup uygulayacaksın; hem de "kitlelerin denetimi", "kitlelerden öğrenme" üzerine ahkam keseceksin...

Hem çok "demokrasi" yanlısı görüneceksin; hem de demokrasinin en temel taleplerinden biri olan, görüş ayrılıkları üzerine kamu oyu önünde mücadeleyi ilke olarak savunmayacaksın!

Bunları yanyana getirebilenler, iflah olmaz oportünist demagoglar olabilir ancak!

Yenilginin Asıl Nedenleri, Dogmatizm ve Subjektivizm mi?

A. Derviş, III. MK'cı kanat ile "ML muhalefet" arasında, yenilginin nedenleri konusunda ayrım çizgisini şu şekilde formüle ediyor:

"Aramızdaki çizgi ayrılıkları, en temel biçimiyle kendisini partinin yenilgisinin değerlendirilmesinde açığa vurmaktadır. Üzerinde bunca tartışılan, ağır suçlama ve saldırıya sebep olan yenilginin ideolojik kaynağı neydi ve hangi siyasal hataların sonucuydu? Bu sorulara, iki çizginin getirdiği açıklama, iki dünya görüşünün uzantısı ve yansıması durumundadır. Bize göre yenilgiye yol açan ideolojik temel, partimizde bulunan "dogmatizm ve subjektivizm" idi. 3. MK (ve DABK)'ya göre ise, MK şahsında somutlaşan "partimizin çizgisine inançsızlık" idi. Bize göre, partiyi yenilgiye götüren siyasal çizgi, bu temelden kaynaklanan "sol" taktik hatalardı. 3. MK (ve DABK)'ya göre ise, 2.MK'nın "silahlı mücadeleyi tali gören" ve 2. Konferans kararlarını "hayata uygulamayan sağ oportünist çizgisi"ydi. Evet, muhafazakar kanat ile aramızdaki temel ayrılık kendisini bu şekilde formüle ediyordu." (GHÜBÖ, sf. 97)

Hiç kuşkusuz, TKP/ML'nin hem Marksist-Leninist olduğu dönemde, hem de menşevikleştiği dönemdeki yenilgilerinin ***ağırlığında, boyutlarında*** (yenilgi her iki durumda da, objektif sınıf güçlerinin dengeleri gözönüne alındığında "normal" idi. Parti nin çizgisindeki hatalar, eksik likler bu yenilginin ağırlığında, boyutlarında vb. rol oynadı. Yoksa "çizgi doğru olsa idi", "subjektif, dogmatik olmasa idik, yenilgi olmazdı" vb. düşünceler yanlış, objektif durumu kavramayan düşüncelerdir.) subjektivizmin önemli bir rolü ve payı vardır.

1972'de yapılan, "işçi sınıfımızın ve yoksul köylülerimizin büyük çoğunluğu kurtuluşlarının ancak silahlı mücadeleyle olacağını kavramışlardır" (İbrahim Kaypakkaya, Seçme Yazılar, sf. 319). II. Konferans'ta yapılan "Türkiye'de devrimci durum vardır" tespitleri, bu subjektif tespitlere örnektir. Bu tespitlere uygun siyasetler, yenilgilerin boyutlarında rol oynamıştır.

Dogmatizm sorununa gelince:

Dogmatizm, Marksist-Leninist literatürde, ***belli bir dönem için geçerli*** bazı Marksist, Marksist-Leninist öğretilerin; şartlar değiştiği halde, ***aynen savunul ması*** şeklindeki bir sapmaya verilen addır. Marksizm'in, Mark sizm-Leninizm aşamasına yükseltilmesi gereken dönemde; kapitalizmin, emperyalizme evrimlendiği, buna bağlı olarak Marksizm'in bazı teorik önermelerinin geçerliliğini yitirdiği dönemde, revizyonistlerin bir bölümü "ortodoks" Marksizm'in lafzına en fazla sahip çıkar görünümde ortaya çıkabilmiş lerdir. Stalin, "Leninizmin Temel leri" adlı eserinde, bu tip dogmalara ve dogmatizme örnek vermektedir. (Bkz. Stalin Cilt 6, İnter Yayınları 1989, sf. 88-90)

Daha sonra "dogmatizm" suçlaması esas olarak, modern revizyonistlerin, Marksist-Leni nistlere getirdikleri temel suçlama haline gelmiştir.

"Şartlar değişti" gerekçesi ile, Leninizmin bütün emperyalizm dönemi boyunca geçerli bir dizi ilkesini "rafa kaldıran" (Örneğin, "şiddete dayalı devrim ilkesi", örneğin "emperyalizm var olduğu sürece emperyalist savaşların kaçınılmazlığı ilkesi", vb.) "yaratıcı Marksizm" adına Marksizm-Leninizm'i revize eden karşı-devrimci modern revizyonistler; bu ilkelere sarılanlara "dogmatik" suçlamasını getirmişlerdir. "Dogmatizme karşı mücadele" şiarı özellikle SBKP nin 20. Parti Kongresi'nden sonra, Marksist-Leninist ilkelere karşı mücadele şiarı haline gelmiştir.

Dogmatizm, dogmatik hata vb. tespiti yapılırken, bu ideolojik çerçeve bir an unutulmamalıdır.

Şimdi "Devrimci -pardon Devşir meci- Partizan" olarak ortaya çıkanların "dogmatizm"den kastettikleri şey, gerçekte Çin Devrimi'nin yolunun, Çin toplumunun yapısının vb. şematik olarak, şabloncu bir şekilde Türkiye-Kuzey Kürdistan'a aktarılmış olması olgusudur. Ama bunun Marksist-Leninist anlamda dogmatizmle ilgisi yoktur. Bu ancak şablonculuk şeklinde adlan dırılacak; Çin Devrimi kopyacılığı vb. şeklinde adlandırılacak bir tavırdır.

TKP/ML'nin geçmişteki çizgisindeki temel hatayı subjektivizmin yanında "dogmatizm" olarak koymak; gerçekte esas hatanın üzerini örtmek anlamına gelir. Çünkü geçmiş çizgideki esas hata, bir çok halde, bir zamanlar geçerli olan ve fakat şartlar değiştiği için geçerliliğini yitirmiş ilkeleri olduğu gibi savunmak değil; Marksist-Leni nist ilke olmayan bir dizi görüşü, Marksist-Leninist evrensel ilke olarak savunmaktır. Kaldı ki bu savunulan görüşlerin bir bölümü, Marksist-Leninist ilke olmamak bir yana, bizzat Marksist-Leninist ilkelerin revizyonist çarpıtılması anlamına gelen görüşlerdir. Mesela "Mao Zedung Düşüncesi"nin Marksizm-Leninizm'in en yüksek aşaması olduğu vb. görüşler, böyle görüşlerdir.

Yani "dogmatizm", devşirmeci Derviş'in iddiasının tersine (subjektivizmle birlikte), "TKP/ ML'nin yenilgisine yol açan temel" değildir.

TKP/ML'in tüm yenilgilerinin ağırlığında, boyutlarında rol oynayan, Marksizm-Leninizmin bir çok ilkesel görüşlerinin revize edilmesi; II. MK ve sonrasında ise, revize edilen Marksist-Leninist ilkelerin sistemli olarak revizyonist bir çizgi haline getirilmesidir. Örneğin, TKP/ML'nin kuruluşundan I. Konferansa kadar, Marksist-Leninist çağ tespiti yerine, Lin Piao'cu çağ tespiti öne çıkarıl mış, "Mao Zedung Düşüncesi" denilen ve Marksizm-Leninizmden bazı alanlarda sapmayı da temsil eden düşünce sistemi, Marksizm-Leninizm ile bir ve aynı, hatta Marksizm-Leninizm' in geliştirilmesi, onun da "üst aşaması" vb. olarak görülmüş; I. Konferans'tan sonra da Marksizm-Leninizm'in devrimci durum öğretisinin çarpıtılmış yoru munun savunulmasına devam edilmiş; Marksist-Leninist parti inşası öğretisi yerine, halk savaşı içinde kırlık alanları ve köylülüğü temel alan parti inşası savunulmuş; II. Konferans sonrasında çok açık olarak Marksizm-Leninizm'in Demokratik Halk Devrimi, Proletarya Diktatörlüğü, Sosyalizmin İnşası için burjuvaziye karşı sınıf savaşımı öğretileri ve daha bir dizi ilke, –doğruları biz Bolşevikler tarafından gösterildiği halde– bilinçli olarak tahrif edilmiştir.

TKP/ML'nin revizyonist-oportünist görüşleri ile problemi olmadığı için, "ML muhalefetin", TKP/ML'nin yalnızca "dogmatik" ve "subjektif hatalarına" saldırması mantıkidir. Zira "ML muhalefet" de, TKP/ ML'nin Marksizm-Leninizmin temel ilkelerinin çarpıtılmasına dayanan oportünist-revizyonist

görüşlerinin devam ettiricisi; evet bir çok açıdan daha hızlı revizyoncudur...

Devşirmecilerin Revizyonist Siyasetlerini Haklı Çıkarmak İçin Geliştirdikleri Felsefi Revizyonizm

Devşirmeci Partizancı A. Derviş, siyasi revizyonizmine felsefi derinlik (!) kazandırmaktan da geri durmuyor.

Bu devşirmeci için, ***çıkış noktası*** "Bütün ülkelerin işçi hareketinin genel biçimi ile ele alınmış deneyimi" olan ***"Marksist-Leninist teori"*** (Stalin, "Leninizmin Temelleri", Cilt 6, sf. 94) ***değil***; içini yalnızca ***Türkiye-Kuzey Kürdistan toplumunun "toplumsal pratiği"*** olarak doldurduğu toplumsal pratiktir. A.Derviş aynen şunları söylüyor bu konuda:

"Teoriyle pratik arasındaki ilişkide esas noktaya gelelim. Her teorinin doğruluğunun tek kıstası, toplumsal pratiktir. Bu, öncünün pratiğinden farklı ve kapsamlıdır. Parti, teorisiyle sınıf mücadelesine, sınıfların pratiğine yön vermeye çalışılır ve Proletarya başta olmak üzere diğer halk sınıflarının pratiğini (mücadelesini) etkilemek ve hedef lediği noktalara ulaştırmak için planlar önerir. Bu teoriler, planlar, politikalar, toplumsal pratiğin nesnel yasalarıyla uyum içindeyse yığınlar tarafından benimsenerek güç kazanır ve bu toplumsal pratiğin şekillendirilmesinde giderek etkili olmaya başlar. Burada belirleyici olan "benim pratiğim" yani "öncünün pratiği" değil, toplumsal pratiktir. (Burada karşı karşıya konulan "parti"-"öncü" ile yığınlar; ***"toplumsal" pratiktir.*** Burda A. Derviş ***toplumsal pratiği*** tartıştığı bağıntıda aslında ***genel*** geniş anlamı ile değil; Türkiye-Kuzey Kürdistan' da objektif "sınıf mücadeleleri" ile ele almaktadır. *Toplumsal **pratiğin*** böyle darlaştırılması; gerçekte milliyetçi bir yaklaşımın ifadesidir. –BN) *Sol dogmatizm yığınların pratiğinden öğrenmeyi reddeder. Onun için önemli olan kendisinin pratiğidir. Bunun dar sonuçlarını hesap eder, nesnel durumun yerine kendi öznel fikirlerini geçirir. Ancak, gerçekler inatçıdır ve hiçde "alçakgönüllü değildirler" dogmatikleri bile, farkına varmadan hesaba katma mecburiyetinde bırakırlar.Partimizin geçmişini değerlendirirken, dışımızdaki sınıf mücadeleleri gerçeğiyle, Partimizin politik hattı arasındaki ilişkiyi gözden geçirmemiz, teoriyi arındırıp ilerletmemizde ana unsur olacaktır." (abç) (GHÜBÖ, s. 119)*

Önce tartışılan bağlamda; bilgi teorisinde "doğrunun kıstası" ve bundan çıkartılan sonuçlar bağıntısında Marksizm-Leninizm' in dediğini, A. Derviş'in söylediklerinin karşısına koyalım:

"Yaşamın, pratiğin görüş açısı, bilgi teorisinin ilk ve temel görüşü olmalıdır. Ve bu, profesörce skolastiğin sayısız deli zırvalarını ta baştan bir kenara fırlattığı için, kaçınılmaz olarak materyalizme götürür. Elbette burada şu unutulmamalıdır ki, pratik kıstası, meselenin özü itibarı ile herhangi bir insan tasarımını asla tümüyle ne doğrulayabilir ne çürütebilir. Bu kıstas da, insan bilgisinin bir "mutlak"a dönüşmesini önlemek için yeterince "belirsiz", ama aynı zamanda idealizmin ve agnostisizmin bütün çeşitlerine karşı acımasız bir mücadele yürütmek için yeterince belirlidir. Eğer pratiğimizde doğrulanan şey, biricik, son, nesnel doğru ise, o zaman bundan, bu doğruya giden biricik yol olarak materyalist konum üzerinde yükselen bilimin yolunun kabul edilmek zorunda olduğu sonucu çıkar. Bogdanov, örneğin Marx'ın para dolaşımı teorisini nesnel doğru olarak "yalnızca zamanımız" için geçerli görüyor ve bu teoriyi "tarihüstü nesnel" bir doğru olarak görmenin "dogmatizm" olduğunu söylüyor ("Ampirio-monizm", III. kitap, s. VII). Bu da yeni bir kafa karışıklığı. Bu teorinin pratiğe uygunluğu, Napolyon'un 5 Mayıs 1821'de öldüğünü sonsuz bir doğru yapan aynı basit nedenden ötürü, gelecekteki hiçbir koşul tarafından değiştirilemez. Ama pratik kıstası –yani son onyıllarda tüm kapitalist ülkelerin gelişme süreci– yalnızca Marx'ın genel olarak tüm sosyo-ekonomik teorisinin –onun herhangi bir parçasının, bir formülasyonunun vb. değil– (tümünün -ÇN) nesnel doruluğunu tanıtladığından, burada Marksistlerin "dogmatizm"inden söz edilmesinin burjuva iktisadına bağışlanmaz bir taviz olduğu açıktır. Marksistlerce savunulan, Marx'ın teorisinin nesnel bir doğru olduğu şeklindeki görüşten çıkartılacak biricik sonuç şundan ibarettir: Marx'ın teorisince çizilen yolu izleyerek nesnel doğruya (yine de onu hiç bir zaman tüketmeksizin) gitgide daha çok yaklaşıyoruz; (bunun dışındaki –ÇN) herhangi bir başka yolda ama kafa karışıklığından ve yanlıştan başka bir yere varmayız." (Lenin, "Materyalizm ve Ampirio kritisizm", İnter Yayınları, Aralık 1988, Cilt 1, sf. 178-179)

Görüldüğü gibi, Lenin'in "Yaşamın, pratiğin görüş açısı, bilgi teorisinin ilk ve temel görüşü olmalıdır." temel önerisinden çıkardığı sonuç: ***"Marx ın teorisince çizilen yolu izleyerek*** ... nesnel doğruya ... gitgide daha çok yaklaşmak"tır.

Çünkü Marx'ın teorisinin "nesnel doğruluğu", "tüm kapitalist ülkelerin gelişme süreci ... tarafından ispatlanmıştır."

Nesnel doğru olduğu pratikte ispatlanmış (bunun ille de bizim ***kendi*** dolaysız pratiğimiz; ***kendi toplumumuzun*** "toplumsal pratiği" vb. olması şart değildir!), bilim seviyesine yükselmiş bir teoriyi ÇIKIŞ NOKTASI almamak; –bu, materyalizm adına bile yapılsa– dar-deneyciliktir; bilimi reddetmektir.

İşte Marksizm-Leninizm'in soruna yaklaşımı budur.

Devşirmeci Derviş efendi ise, önce "bilgi teorisinin ***ilk*** ve ***temel görüşü***, yaşamın, pratiğin görüş açısıdır" Marksist-Leninist önermesini, her teorinin doğruluğunun *tek kıstası* "toplumsal

pratiktir" diyerek revizyondan geçiriyor! İlk ve temel görüş olmak ile, "doğrunun tek kıstası" olmak, bir ve aynı şeyler değilidir. İlk kaynağı ve temeli yaşam ve pratik olan ***bilgi***, bir kez yaşamdan ve pratikten çıkıp, yaşam ve pratikte, yaşamı ve pratiği doğru yansıttığı ispatlandığında, artık bu bilgi ***nesnel doğru*** olarak çıkış noktası alınmak zorundadır. Bu bilginin doğruluğu artık kuşku götürmez! "Her teorinin doğruluğunun tek kıstası toplumsal pratiktir" önermesinde ise, toplumsal pratiğin "ilk ve temel" olması değil; sınırlamasız doğrunun ***tek kıstası*** olması vardır. Bu, bir de toplumsal pratik, ***kendi*** dolaysız toplumsal pratiği; ***kendi*** toplumunun toplumsal pratiği olarak kavrandığı şartlarda, büsbütün kötüleşmekte, milliyetçi ve dar-pratikçi, dar deneyimci bir teori haline gelmektedir.

İkincisi, pratik kıstasının değer lendirilmesi bağıntısında Lenin, yukarda yaptığımız alıntıda görüleceği gibi gayet dikkatlidir. O, "Yaşamın, pratiğin görüş açısı bilgi teorisinin İLK ve TEMEL görüşü olmalıdır." dedikten sonra, "Elbette burda şu unutulmamalıdır ki, pratik kıstası meselenin özü itibarı ile herhangi bir insanın tasarımını ***asla tümüyle ne doğrulayabilir ne de çürütebilir***" demek ihtiyacı duymaktadır. A. Derviş devşirmecisinin böyle kaygıları yoktur. Onun savunduğu, dar pratikçi, dar deneyimci görüş açısıdır.

Üçüncüsü, A. Derviş, aslında "toplumsal pratik", "teori" ilişkisi bağıntısında görüşlerini açtığı yerde, açıkça burjuva ideolojisi olan ***pragmatizmin*** savunuculuğunu yapar konumdadır. O, sorunu şöyle koyuyor:

"Parti teorisiyle sınıf mücadelesine yön vermeye çalışır. ... Bu teoriler, politikalar, planlar, toplumsal pratiğin yasaları ile uyum içinde iseler, yığınlar tarafından benimsenerek güç kazanır (abç) ve bu toplumsal pratiğin şekillendirilmesinde giderek etkili olmaya başlar."

Burda "yığınlar tarafından benimsenme" gerçekte ***doğruluğun***, "toplumsal pratiğin yasaları ile uyum içinde olmanın" biricik göstergesi - kıstası olarak konmaktadır.

Bu kafa ile, A. Derviş efendinin Marksizm-Leninizm'in "toplum sal pratiğin yasaları ile uyum içinde olmadığını", buna karşı, örneğin milliyetçiliğin, dincilliğin, her türlü burjuva düşüncesinin ***doğru*** olduğunu savunmak zorundadır! Çünkü bugün yığınları *esas* etkileyen, onlar içinde taban bulan görüşler bunlardır! İşte "Doğruluğun tek kıstası toplumsal pratiktir" basitleştirmesinin vardığı konak yeri burasıdır.

Yine "doğruluğun tek kıstası toplumsal pratiktir" önermesi ile, bir kez doğru çizgiye sahip oldunmu, —objektif durum ne olursa olsun— yenilmezsin! Ya da tersine, ***her yenilgi***, mutlaka savunulan teoride yanlışlığa işaret eder! gibi sonuçlara da varılabilir. Ama bu sonuçların, DİYALEKTİK MATERYALİZM ile uzaktan-yakından ilişkisi yoktur!!!

Mao Zedung, "Doğru Görüşler Nereden Gelir" başlıklı makalesinde bu gerçeği şöyle dile getirmektedir:

"Genel olarak söylendiğinde, başarılı olan doğru; başarısız olan yanlıştır; bu özellikle insanın doğa ile mücadelesinde geçerlidir. TOPLUMSAL MÜCADELEDE İLERİCİ SINIFI TEMSİL EDEN GÜÇLER BAZEN BAŞARISIZLIĞA UĞRARLAR. BU ONLARIN DÜŞÜNCELERİ YANLIŞ OLDUKLARINDAN DEĞİL, TERSİNE MÜCADELE EDEN SINIFLAR BİRBİRİ İLE KARŞILAŞTIRILDIĞINDA BUNLAR HENÜZ GERİCİ GÜÇLER KADAR GÜÇLÜ OLMADIKLARI İÇİNDİR. BU YÜZDEN BUNLAR GEÇİCİ YENİLGİLERE UĞRARLAR AMA ERGEÇ YENECEKLERDİR."(4 Felsefi Yazı, Alm. sf. 150)

Bizim "Mao Zedung Düşüncesi" savunucularımız, Mao'nun Marksist-Leninist görüşlerini savunsalar hiç kötü olmayacaktır!

Bu tartışma bağıntısında, Marksist-Leninist olma iddiasındaki Derviş efendinin açıkça, kıvırt madan cevap vermesi gereken sorular şunlardır:

* Marksist-Leninist teori, bütün ülkelerin işçi sınıfının genel biçimi olarak ele alınmış deneyimi; "toplumsal pratikten" çıkmış, kapitalist-emperyalist dünyanın gelişme yasalarını doğru olarak ortaya koymuş bir bilim midir?

* Eğer öyle ise, sizin çıkış noktası tartışmasında cevabınız, neden "biz, Marksist-Leninist teoriden yola çıkıyoruz" değil?

Ama felsefi revizyonizm, bu kadarla kalmıyor...

Marksist-Leninist teorinin aşırı küçümsenmesi, onun nesnel değerinin aşırı ölçüde relative edilmesi ile tamamlanıyor. Çok bilmiş filozof pozlarda, şöyle diyor devşirmeci bayımız:

"Bütün teoriler fikirler gerçeği yansıttıkları ona uygun oldukları zaman doğrudurlar." (Ona ne şüphe? Bunun tersini savunanlar mı var ki, bu doğru yineleniyor. Burda A. Derviş gibilerinin cevap vermesi gereken temel soru şudur: Marksizm-Leninizm, gerçeği yansıtan bir teori midir? Marksizm-Leninizm gerçeğe uygun mudur? —BN) *"Ve her doğru düşünce, teori ancak belirli koşullar için geçerlidir, yani doğruluk görecelidir, ebedi doğru yoktur, her koşulda geçerli doğru yoktur."(abç) (GHÜBÖ, sf. 101)*

İşte, Marksizm-Leninizm adına savunulanlar bunlar! Doğruluğun ***göreceli*** olmasını Derviş efendi, "ebedi doğru yoktur, her koşulda geçerli doğru yoktur" biçiminde anlıyor! Ve bu bay, Marksist-Leninist olma iddiasında!

Bu bayımız gerçekte bir relativist, ampiriokritikçi; bir bilinemezci konumundadır burada.

Biz çok basit bir-iki soru soralım

bayımıza:

* "Madde ile düşünce arasındaki ilişkide, madde birincildir, temeldir. Düşünce maddenin yansı masıdır" bilimsel önermesi, ***bu doğru*** sizce hangi şartta değişecektir, ya da değişebilir acaba? Bu mutlak bir doğru, sizin deyiminiz ile "ebedi bir doğru" değil midir?

* Ya da örneğin, dünyanın varlığı ve tarihinin; insanın varlığı ve tarihinden eski olduğu; dünyanın insandan çok önce var olduğu ***doğrusu*** sizce nasıl "göreceli bir doğru"dur? Hangi koşullarda acaba bu doğru, doğru olmaktan çıkacaktır?

* Ya da örneğin, dünyanın kendi ekseni etrafında; ve eliptik bir yörünge üzerinde güneş sistemi içinde, güneşin etrafında dönen küremsi bir gökyüzü cismi olduğu doğrusu, sizce hangi şartlarda "doğru" olmaktan çıkacaktır?

* Ya da örneğin, maddesiz hareket, hareketsiz madde düşünülemeyeceği doğrusu, sizce hangi şartlarda doğruluğunu yitirecektir?

* Ya da örneğin, Fransız ihtilalinde Bastille'in 14 Temmuz 1789'da yığınlar tarafından basılmış olduğu basit tarihi olgusu, hangi şartlarda tarihi olgu olmaktan çıkacaktır, doğruluğunu yitirecektir?

* Ya da örneğin, İstanbul kentinin 1453 yılında Osmanlılar tarafından kuşatılıp, 29 Mayıs'ta "fethedilmiş" olduğu tarihi olgusu hangi şartlarda değişecektir dersiniz?

Daha uzatmamıza gerek yok herhalde...

Ama ampiriokritikçi Bogdanov ile Lenin'in polemiğini aktarmakta yarar var. Felsefeyi "derin" saçmalama, boş gevezelik olarak kavrayıp uygulayanların gerçek yüzünün tanınması açısından gerekli bu.

Lenin, bu sorunu "Materyalizm Ampiriokritisizm"de şöyle tartışıyor:

"Bogdanov şu açıklamayı yapıyor: "Benim için Marksizm, ne türden olursa olsun herhangi bir doğrunun mutlak nesnelliğinin yadsınmasını, bütün sonsuz doğruların yadsınmasını içerir." ("Ampirio-monizm", c. III, s. IV/V.) Mutlak nesnellik ile ne demek isteniyor? "Nesnel doğruyu ancak belirli bir çağ çerçevesi içinde" kabul etmeye razı olan Bogdanov, "sonsuz doğru" "sözcüğün mutlak anlamında nesnel bir gerçektir" diyor.

Burada besbelli ki iki soru birbirine karıştırılmıştır: 1– Nesnel bir doğru var mıdır, yani insanın tasarımlarında özneden bağımsız, ne insana ne de insanlığa bağımlı olmayan bir içerik olabilir mi? 2– Eğer olabilirse, nesnel doğruyu ifade eden insan tasarımları, onu tümüyle, kayıtsız şartsız, mutlak olarak mı, yoksa sadece yaklaşık olarak, göreli mi ifade edebilirler? Bu ikinci soru, mutlak doğru ile göreli doğru arasındaki bağıntının ne olduğu sorusudur.

İkinci soruyu Bogdanov, mutlak doğruyu en küçük şekilde bile varsaymayı reddederek ve Engels'i bu varsayımından dolayı eklektizm ile suçlayarak açık, doğrudan ve belirgin bir şekilde yanıtlamaktadır. A. Bogdanov'un Engels'te eklektizm keşfetmesi üzerinde ilerde ayrıca duracağız. Şimdilik birinci soru üzerinde duralım. Bogdanov bu soru hakkında da, açıkça söylemese de, aynı şekilde olumsuz hüküm veriyor. Çünkü nesnel doğruyu yadsımaksızın, insanın şu ya da bu tasarımındaki bir görelilik ögesi yadsınabilir; ama nesnel doğrunun varlığını yadsımaksızın, mutlak doğru yadsınamaz."

...

"Bogdanov'un nesnel doğruyu yadsıması agnostisizmdir ve öznelciliktir. Bu yadsımanın saçmalığı, yukarıda doğa tarihinden alınmış doğru örneği ile bile açığa çıkarmaktadır. Doğa bilimi, onun yer yüzünün insanlıktan önce var olduğu şeklindeki tespitinin bir doğru olduğu hakkında herhangi bir kuşkuya izin vermez. Bu, materyalist bilgi teorisi açısından tamamıyla kabul edilir bir şeydir: Yansıtandan bağımsız olarak yansıtılanın varoluşu (dış dünyanın bilinçten bağımsızlığı) materyalizmin temel tezidir. Doğa biliminin, dünyanın insanlıktan önce varolduğu tespiti, nesnel bir doğrudur."

(Lenin, "Materyalizm-Ampirio kritisizm", İnter Yayınları, sf. 153-154)

Görüldüğü gibi, Marksist-Leninist olma iddiasındaki bay A. Derviş, "her koşulda geçerli doğru yoktur", "ebedi doğru yoktur" derken, "Marksizm her hangi bir doğrunun mutlak nesnelliğinin yadsınmasını, bütün ***sonsuz doğruların*** yadsınmasını içerir" iddiası ile ortaya çıkan ampiriokritikçi (pardon .. Ampirio-monist!) bay Bogdanov'un 1907'de söylediklerini yinelemekten başka bir şey yapmamaktadır. Ona Lenin'in 1907'de verdiği cevap da açıktır: Aslında "sonsuz doğru"nun yadsınması, "nesnel doğru"nun yadsınması ile aynı şeydir. Çünkü "nesnel doğrunun varlığı yadsınılmadan, mutlak doğru yadsınamaz".

Ve nesnel doğrunun yadsınması, agnostisizmdir, öznelciliktir.

Lenin'in Bogdanov'la polemiği bu kadar değil. Bogdanov, felsefi saçmalıklar denizi içinde kulaç atarken, "sonsuz doğru"yu kabul eden Engels'i, o tam da bunu kabul ettiği için, "seçmecilik", "devşirmecilik" ile suçluyor.

Şimdi bir de buna bakalım:

"5– MUTLAK VE GÖRELİ DOĞRU, YA DA A. BOGDANOV'UN ENGELS'TE KEŞFETTİĞİ SEÇMECİLİK

Bogdanov keşfini 1906'da, "Ampirio-monizm"in III. kitabının önsözünde yaptı. Şöyle yazıyor: "Engels 'Anti-Dühring'de, neredeyse benim doğrunun göreliliğini karakterize ettiğim anlamda ifadeler kullanıyor." (s.V) – yani bütün sonsuz doğruların yadsınması, "her türlü doğrunun mutlak nesnelliğinin yadsınması" anlamında. "Engels, kararsızlığı içinde, bütün alaycılığı arasında, ne denli zavallı da olsa, bazı sonsuz doğruları kabul etmekle yanılıyor." (s.VIII.) "Yalnızca tutarsızlık, burada, Engels'te olduğu gibi seçmeci kısıtlamalara izin verebilir..." (s.IX) Bogdanov'un Engels'in seçmeciliğini nasıl çürüttüğüne bir örnek verelim. "Napolyon 5 Mayıs 1821'de ölmüştür", diyor

Engels "Anti-Dühring"de ("sonsuz doğrular" bölümünde), tarihsel bilimlerde sonsuza dek geçerli doğruları keşfetmek iddiasında olanların ne "yavanlıklarla" (Platt heiten) yetinmek zorunda olduklarını Dühring'e açıklarken. Ve Bogdanov Engels'i şöyle yanıt lıyor: "Ne biçim bir 'doğru'dur bu? Bunda 'sonsuz' olan nedir? Bizim kuşağımız için bile artık hiçbir gerçek önemi kalmamış olan bir tekil ilişkinin saptanması, herhangi bir faaliyetin çıkış noktası olarak hizmet edemez, hiçbir şeye götürmez bu." (s. IX) Ve sayfa VIII'de: "Yavanlıklar (Plattheiten) doğrular (Wahrheiten) olarak adlandırılabilir mi? 'Yavanlıklar' doğru mu durlar? Doğru, deneyimin canlı, örgütleyici biçimidir, eylemimizde bizi herhangi bir yere götürür, yaşam mücadelesinde bize bir üs sağlar."

Bu iki alıntıdan yeterince açıklıkla görülür ki, Bogdanov Engels'i çürütmek yerine, tumturaklı sözler söylemeye başlıyor. Eğer "Napol yon 5 Mayıs 1821'de ölmüştür" cümlesinin yanlış olduğunu ya da tam olmadığını ileri süremezsen, o zaman onun doğru olduğunu kabul edersin. Bu cümlenin gelecekte çürütülebileceğini iddia etmezsen, o zaman bu doğrunun sonsuz bir doğru olduğunu kabul edersin. Ama eğer "doğru, deneyimin canlı, örgütleyici biçimidir" gibi lafazanlıklar çürütme olarak adlandırılırsa, bu, boş sözleri felsefe diye yutturmak demektir. Yeryüzü jeolojide açıklandığı gibi bir geçmişe sahip midir, yoksa yeryüzü yedi günde mi yaratılmıştır? Bizi bu yere "götüren" vb. "canlı" doğru (ne demekse artık?) üzerine lafazanlıkla bu sorudan kaçılabilir mi? Gerçekten de, yeryüzü ve insanlık tarihinin bilgisi "hiç bir gerçek öneme sahip değil" midir? Bu tumturaklı bir anlamsızlıktan başka bir şey değildir, Bogdanov bununla yelkenleri suya indirdiğini gizliyor. (age., sf. 164-165)

Görüldüğü gibi "sonsuz doğru yoktur" vb. diyenlerin, onların önüne basit doğrular sürüldüğünde, yaptıkları "boş sözleri felsefe diye yutturmak" olmuştur. Bay A. Derviş ve onun görüşlerini doğru bulduklarını söyleyenlerin, bu bağıntıda gelişmelerini birlikte göreceğiz.

Bay A. Derviş, mutlak doğru, (yani insan düşüncesinden bağımsız nesnel) gerçeğin tam bilgisi ile, göreli doğru arasındaki ilişkiden hiçbir şey anlamamıştır.

Onu da Lenin'e dayanarak aktaralım:

"İnsan düşüncesi doğası itibariyle bize, göreli doğruların toplamından oluşan mutlak doğruyu verme yeteneğindedir, ve bunu verir de. Bilimin gelişmesindeki her aşama, bu mutlak doğru toplamına yeni kırıntılar ekler; ama her bilimsel önermenin doğruluğunun sınırları görelidir ve bilginin daha da gelişmesi ile bu sınırlar ya daha geniş ya da daha dar bir şekilde çizilebilir. "Mutlak doğru", diyor J. Dietzgen "Gezintiler"inde, "görülebilir, işitilebilir, koklanabilir, dokunulabilir, kuşkusuz bilinebilir de; ama o bilgi içinde bütünü ile tükenmez (geht nicht auf)." (age, sf. 195) "Söylemeye gerek yok ki, resim nesneyi sonuna dek veremez ve ressam modeline erişemez... Resim, modeliyle nasıl 'çakışabilir'? Yaklaşık olarak, evet." (197) "Demek ki doğayı ve parçalarını ancak göreli bilebiliriz; çünkü her parça da doğanın yalnızca göreli bir parçası olsa da, yine de mutlak bir niteliğe, bilgi ile tüketilemeyecek bir tüm kendinden doğa (des Naturganzen in sich) niteliğine sahiptir..."

"Engels'in ve Dietzgen'in tüm bu açıklamalarından açıkça görülür ki, diyalektik materyalizm için göreli ve mutlak doğru arasında aşılamaz bir uçurum yoktur." (age., sf. 169 ve 170)

"Modern materyalizm, yani Marksizm açısından, bilgilerimizin nesnel, mutlak doğruya yaklaşıklık sınırları tarihsel olarak koşullandırılmıştır; ama bu doğrunun kendisinin varlığı kesindir, ona yaklaştığımız kesindir. Resmin hatları tarihsel olarak koşullandırılmıştır, ama resmin nesnel olarak varolan bir modeli yansıttığı kesindir. Şeylerin özünü bilmemizde, ne zaman ve hangi koşullar altında maden kömürü katranı içinde alizarinin keşfine ya da atomun içinde elektronun keşfine vardığımız tarihsel olarak koşullandırılmıştır, ama böylesi her bir keşfin "mutlak nesnel bilgi" yolunda ileriye doğru atılmış bir adım olduğu kesindir. Kısacası, her ideoloji tarihsel olarak koşullan dırılmıştır, ama bilimsel ideolojinin (örneğin dinsel ideolojiden farklı olarak) nesnel doğruya, mutlak doğruya tekabül ettiği kesindir. Göreli ve mutlak doğru arasındaki bu ayrımın belirsiz olduğunu söyleyeceksiniz. Yanıtım şöyle: Bu ayrım, bilimin sözcüğün en kötü anlamında bir dogma haline gelmesini, ölü, donmuş, kemikleşmiş bir şey haline gelmesini önlemek için tam da yeterince "belirsiz"dir, ama aynı zamanda fideizmden ve agnostisizmden, felsefi idealizmden ve Hume ve Kant yandaşlarının safsatalarından kendini kesin ve silinmez bir sınır çizgisiyle ayırmak için yeterince "belirgin"dir. Burada, farkına varmamış olduğunuz bir sınır çizgisi vardır, ve siz onun farkına varmadığınızdan gerici felsefenin bataklığı içine kaydınız. Bu, diyalektik materyalizm ile relativizm arasındaki ayrım çizgisidir."

...

"Bilgi teorisinin temeli olarak relativizm yalnızca bizim bilgilerimizin göreliliğinin kabul edilmesi değil; aynı zamanda insanlıktan bağımsız olarak var olan herhangi bir nesnel kıstasın ya da göreli bilgimizin ona yaklaştığı bir modelin yadsıması da demektir. Salt relativizm bakış açısıyla her türlü safsata haklı gösterilebilir. Napolyon'un 5 Mayıs 1821'de ölüp ölmediği "kosullu" gösterilebilir, insanın ya da insanlığın "rahatlığı" için (bir bağıntıda "rahat" olan) bilimsel ideolojinin yanında (bir başka bağıntıda oldukça "rahat" olan) dinsel ideoloji geçerli kılınabilir vb.(abç)

Diyalektik, ta Hegel'in açımladığı gibi relativizmin (göreciliğin –ÇN) olumsuzlamanın, skeptisizmin (şüpheciliğin –ÇN) bir ögesini kapsar, ama relativizme indirgenemez. Marx ve Engels'in materyalist diyalektiği relativizmi mutlaka içerir ama ona indirgenemez, yani diyalektik materyalizm, bütün bilgilerimizin göreliliğini nesnel doğrunun yadsınması anlamında değil, bilakis bilgilerimizin bu doğruya yaklaşmasının sınırlarının tarihsel olarak koşullandırılmış olması anlamında kabul eder." (age., sf. 171-172)

İşte, bay A. Derviş'in "yüksek felsefe" yapma hevesi içinde birbirine karıştırıp, çorba ettiği sorunun Marksist-Leninist çözümü budur. Görülüyor ki, A. Derviş "her koşulda geçerli doğru" yoktur tezi ile, nesnel doğrunun varlığını reddeden, diyalektiği "relativizme indirgeyen", bilgi teorisinin temeli olarak relativizmi savunan konumuyla "her türlü safsatayı haklı gösterilebilir" hale getiren bir konumda durmaktadır. A. Derviş felsefede de revizyonizmin savunuculuğunu yapmak tadır.

Siyasette devşirmeciliği ve revizyonizmi çizgi yapanların, felsefede bilgi teorisinde relativizmi savunmalarında aslında şaşırtıcı bir şey de yoktur.

İşte 1907'de Bogdanov'un konumu. İşte 1989'da, "doğrunun anahtarının bizde olduğu iddiasında değiliz. Doğru göreceli dir. Gelin doğruyu birlikte arayalım" gibi laflar eden Gorbaçov revizyonistinin konumu. İşte "Kızıl Bayrak"ın yayımına son verip, yerine "Gerçeği Arayış"ı çıkaran ÇKP revizyonistlerinin konumu. Ve işte -tabii kendi çapında, ya da daha doğrusu çapsızlığında- A. Derviş'in konumu! Hepsinin bu bağlamda durduğu cephe, aynı cephedir!

İbrahim Kaypakkaya'nın Savunduklarına Doğru Yaklaşım Nedir?

A. Derviş için, her teorinin doğruluğunu tespit etmede çıkış noktası Marksizm-Leninizm olmadığına göre, İbrahim Kaypakkaya'nın savunduğu teorik önermelere yaklaşımda da doğal olarak çıkış noktası Marksizm-Leninizm olmayacaktır. A. Derviş şöyle yazıyor:

"Bugün, İ. Kaypakkaya'nın siyasal ve ideolojik hattını savunma ve ona bağlılığın iki türü vardır: Birincisi, onun görüşlerini, ortaya çıktığı tarihi koşullardan koparan, pratik gelişme sürecinin dışında ve üzerinde ele alarak mutlak doğru haline getiren anlayıştır. Bu anlayış, onun fikirlerini içinde geliştiği koşullardan ve pratik sonuçlarından koparark ele almaktadır. İkinci tür yaklaşım ise, pratiği, çıkış noktası olarak alıp (abç) İ. K'nın siyasal tezlerini bunun ışığında değerlendiren ve toplumsal pratiğin gelişme yasalarıyla çelişkiye düşen yanlarını düzelterek, somut koşulları değiştirmeye muktedir hale getiren, eskiyen yanlarını yenileyen, değişen koşullarla birliği sağlayan anlayıştır. İlk şekilde İ. K "savunuculuğu" yapanlar, İ. K'nın amaç ve ilkelerinden sapmakta ve siyasal olarak giderek ondan uzaklaştırmaktadırlar. İ. K'yı yaşatmanın ve devam ettirmenin tek yolu, onu geliştirerek uygulama yoludur. (GHÜBÖ, s. 4)

A. Derviş açısından İbrahim Kaypakkaya'ya yaklaşımda yalnızca iki yol var; ya ceset sömürücülüğü yapılacak, "mutlak doğru" olarak savunulacak, ya da utangaç bir dille de olsa İbrahim Kaypakkaya ağızdan düşürülmeyecek ve yanlış teorik önermelerin yanı sıra, gerçek doğrular da pratikten yola çıkma adına reddedilip, revizyonizme uydurulacak. A. Derviş gibilerinin aklına bir türlü üçüncü ve tek doğru yol gelmiyor, gelemi yor. Bu tek doğru yol da şudur: ***Marksizm-Leninizmden yola çıkarak, onu temel alarak İbrahim Kaypakkayanın teorik önerme lerinde varolan yanlışları acımasızca eleştirmek, yerine doğru önermeleri geçirmek, doğru olan ne varsa –ki doğru yan İbrahim Kaypakkayada esas olan yandır– ortodoks bir biçimde tüm çarpıtmalara karşı savunmak. Biz Bolşevikler böyle düşünüyoruz, böyle davranıyoruz.***

Şimdi gelelim İbrahim Kaypakkaya'nın nasıl gözden geçirilemeyeceğine:

Türkiye-Kuzey Kürdistan'da İki Ayrı Devrim

A. Derviş ve "ML muhalefet" Türkiye-Kuzey Kürdistan'da tek bir devrim stratejisi yerine, iki ayrı devrim stratejisinin, iki ayrı devrim programının zorunlu olduğunu savunuyorlar.

A. Derviş, yazısında bu görüşü şöyle gerekçelendiriyor:

"Farklı durumlardan dolayı Kürdistan'da ve Türkiye'de iki ayrı özel program doğrultusunda hareket etmek zorundayız. Proletarya partisinin bu iki alana ilişkin asgari programı değişik olmak zorundadır. Bu proletaryanın ortak olan azami programını gerçekleştirmek için gereklidir. Kürdistan ve Türkiye proletaryası ortak tek bir azami programa sahiptirler ve mücadelenin bu yönüne yol gösteren de bu ortak programdır." (GHÜBÖ, sf. 151-152)

A. Derviş'in bu tezleri hiç yeni değildir. Ezilen ulus milliyetçilerinin önemli bir bölümü bugüne kadar Türkiye-Kuzey Kürdistan'da iki ayrı asgari program, iki ayrı devrim savunagelmişlerdir. (Ancak onların Türkiye-Kuzey Kürdistan'da iki ayrı devrim stratejisinin çıkış noktası, Kürdistan bağıntısında "birleşik Kürdistan"dır. Yani Kuzey Kürdistan'daki devrimi –Türkiye'de iki ayrı devrim savunan Kürt milliyetçileri bölümü–, birleşik Kürdistan devri minin bir parçası olarak görmekte; devrim stratejisini bunun üzerine kurmaktadırlar. Bu, gerçek durumdan yola çıkmadığı için yanlış olmasına rağmen, kendi içinde bir iç tutarlılığa sahiptir. A. Derviş'in iki ayrı devrim stratejisi savunusunda, bu iç tutarlılık da yoktur!) Kürt milliyetçisi akımların, ulusal kurtuluş sorununu sosyal kurtuluş sorunundan koparmaları anlaşılabilir bir şeydir, çünkü onlar burjuva milliyetçileridirler.

Kurulduğundan bu yana, ulusal ve sosyal kurtuluş sorununu sıkı sıkıya birbirine bağlayan, tüm hatalarına rağmen, hem öncelikle ezen ulus milliyetçiliğine, şövenizmine karşı; hem de ezilen ulus milliyetçiliğine karşı mücadele ederek, Türkiye-Kuzey Kürdistan içerisindeki tüm

halkların ve işçi sınıfının bir tek asgari ve azami program çerçevesinde tek bir devrim stratejisi çizen TKP/ML'den, –burjuva milliyetçilerinin izinde iki devrim stratejisi çizen oportünist görüşlerin çıkması oldukça ilginçtir. İlginç olduğu kadar, öğreticidir. TKP/ML'in kurucusu İbrahim Kaypakkaya'nın milli meseledeki doğru görüşlerinin, gerçek sınav alanlarında tahrifatçısı olan; örneğin PKK'nın Kürt milliyetçisi bir örgüt olarak, hakim ulusun egemenliğine, milli zulme karşı yönelen; Kürt ulusunun ayrılma hakkını savunan olumlu yönünü gözardı ederek; PKK'yı bir bütün olarak karşı–devrimci ilan edenler açısından anlaşılamaya cak bir şey de değildir. İbrahim Kaypakkaya yoldaş daha 1972'de ezen ulus şövenizmi ile ezilen ulus milliyetçiliğinin birbirlerine taviz verebileceklerini göstermiştir. İlkesizliği kendine ilke edinenler bir o yana, bir bu yana sallanıp dururlar. A. Derviş de şimdi modaya uyarak, geçmişteki sosyal-şöven siyasetlerin en ufak bir özeleştirisini yapma ihtiyacı duymadan, yani özünü değiştirmeden, ezilen ulus milliyetçiliğine elini uzatmıştır. Ezen ulus şövenizmine yönelen, demokratik bir muhteva da taşıyan bir hareketi, bir bütün olarak karşı-devrimci ilan edenler açısından anlaşılamayacak bir şey de değildir. Bu tür akımlar hep bir o yana, bir bu yana sallanıp dururlar. Kimi zaman açık sosyal-şöven pozisyonların savunucusudurlar; kimi zaman ise sosyal-şöven özlerinde hiç bir değişiklik yapmadan, modaya uyar, ezilen ulus milliyetçiliğine prim verirler.

A. Derviş gibi ezilen ulus milliyetçiliğine prim veren sosyal-şövenler, iki ayrı devrim stratejilerinin gerekçesi olarak, Türkiye ve Kuzey Kürdistan'ın durumlarının farklılığını getiriyor. Cevap verilmesi gereken sorun, Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da durumların farklı olması değildir; farklılığın doğru tahlilinden bağımsız olarak, Türkiye ve Kuzey Kürdistan'ın durumlarının farklılığından çıkarılacak sonucun, iki asgari program, iki ayrı devrim sonucu olup olmadığıdır.

Marksizm-Leninizm, her devrimin temel sorununun ***devlet iktidarı*** sorunu olduğunu bize öğretir. Marksist-Leninistler, stratejilerini olması gereken üzerine değil, olan üzerine (tabii ki olanın gelişme yönünü vb.'ini de gözönüne alarak) kurarlar. Türkiye-Kuzey Kürdistan'da hakim olan devlet Türkiye Cumhuriyeti faşist devletidir. Devrimin ilk temel siyasi hedefi, bu faşist devletin yıkılmasıdır. Bu faşist devlet, bütün milliyetlerden Türkiye işçi sınıfının, emekçilerinin üzerindeki, emperyalizme bağımlı Türk faşist hakim sınıflarının devletidir. Kürt ulusu üzerinde ve diğer ezilen milliyetler üzerinde milli baskının da temel aracı bu devlettir!

Bu devlet yıkılmadan ne sınıf baskısına, ne de milli baskıya son vermek –Türkiye-Kuzey Kürdistan'da– mümkün değildir. Bu devlet ama, devlet içindeki tüm milliyetlerden işçi sınıfı, köylüler, tüm emekçi yığınlar ortak devrim mücadelesinde birleştirilmediği sürece ve ölçüde yıkılamaz. ***Türkiyede***, Kuzey Kürdistan'da milli zulmü uygulayan; İran, İrak, Suriye hakim sınıfları, bu ülkelerin devletleri değil, faşist Türk devletidir. Kuzey Kürdistan'da ekonomi; Kuzey Kürdistan'la birlikte, İran, İrak, Suriye Kürdistanı'nı da içine alan –şu anda en iyi halde, Kürt milliyetçilerinin kafasında ilerde kurulacak bir devletin coğrafi temeli olarak, coğrafi bir kavram olarak var olan– bir "birleşik Kürdistan" ekonomisinin bir parçası değil; emperyalizme bağımlı Türkiye Cumhuriyeti ekonomisinin bir parçası durumundadır.

Bütün bu nedenlerle, Kuzey Kürdistan'da devrim bir bütün olarak Türkiye devriminden ayrı ele alınamaz. Türkiye devrimi - Kuzey Kürdistan devrimi; ayrı ayrı devrimler değil, bir ve aynı devrimdir. Bir devlet içinde,eğer bu devlet, coğrafi sınırlarına gerçekten tümü ile egemense; devletin çeşitli bölgelerindeki (çok uluslu devletlerde, milli bölgelerdeki) farklılıklar, eğer farklı devrim stratejilerini gündeme getirse; ne Çarlık Rusyası için, ne Çin için, ne Yugoslavya için, vb. BİR devrim stratejisi savunulamazdı. Ama sözkonusu ülkelerde Komünist Partiler, var olan ve milli bölgelerde de esas egemen durumda olan ***devleti*** yıkmayı, bir tek devrim stratejisinin görevi olarak tespit ettiler.

Örneğin, "bir halklar hapisha nesi" olan Çarlık Rusyası'nda farklı durumlara sahip bir düzine "sömürge uluslar" vardı. Marksistler Rusya'da bu durumun bilincindeydiler ve fakat hem ezilen ulusların ulusal ve sosyal kurtuluşunun, hem de ezen ulusun emekçi sınıflarının sosyal sorununun en doğru, en güçlü, en enternasyonalist yolu, tek bir asgari programa dayanan tek bir devrim stratejisi gerek tiyordu. Marksistler Rusya'da bu görüşü temel aldılar, bundan yola çıkarak savaşımlarını başarıya ulaştırdılar. Marksistler tüm Rusya için tek bir asgari programı ve tek bir devrim stratejisini öne sürerlerken, Rusya'nın sömürgelerinin, örneğin Polonya'nın, Ukrayna'nın, Kafkasya'nın durumlarının, merkezi Rusya'dan farklı olduğunu red mi ediyorlardı? Tabii ki değil. Marksistler Çarlık Rusyası'nda çeşitli sömürgelerinin özel sorunlarını bir tek asgari programı esas alarak, bir birleşik devrim sonucunda çözmeyi savundular ve böyle de çözdüler.

Halklar hapishanesi Türkiye için de Marksist-Leninistlerin çıkış noktası, Marksizm-Leninizmin bu konuda yukarda savunduğu ilkelerdir; bu ilkeler temelinde başarılı bir biçimde Çarlık Rusyası'nın ulusal ve sosyal sorunlarını çözen Bolşeviklerin deneyimleridir.

A.Derviş'in çıkış noktası ise "moda"dır! Pragmatizmdir!

A. Derviş'in sıkıntısı şudur: TKP/ML'nin tabanı, halk savaşı stratejisini savunma temelinde eğitilmiştir. A. Derviş'in "çıkış noktası alınması gerekir" dediği "sosyal pratik"; –tabii genel değil, Türkiye-Kuzey Kürdistan sosyal pratiği– köylüleri ve köylülerin toprak devrimi savaşını temel alan bir stratejisinin Türkiye gerçeklerine uymadığını –görmek isteyene– göstermiştir.

Şimdi "halk savaşı" stratejisinin Türkiye için geçerli olmadığı açıktan söylense; A. Derviş ve çevresinin, TKP/ML içinden ve çevresinden kişileri kazanması çok zor hale gelir. Ayrıca bizzat kendilerinin bilemiş olduğu, "halk savaşı yürütmekten korktukları için", "silahlı mücadeleden tüymek istedikleri için" vb. bu teorileri savunuyorlar gibi demagoji silahları, kendilerine karşı işler. Diğer yandan Kuzey Kürdistan'da "milli kurtuluş", "bağımsız, birleşik Kürdistan" şiarları temelinde bir öncü savaşı yürüten (A. Derviş gibilerinin de halk savaşından anladığı budur zaten!) PKK gücünü koruyup, geliştirebilmiştir. Bu "sosyal pratik", Kuzey Kürdistan'da böyle bir savaşın yürütülebileceğini göstermektedir.

Bütün bunlar yanyana geldiğinde, ilkesizliği ilke edinenler için, tünelin ucu gözükmüştür: "Halk savaşını Türkiyelileştirmek" adına, Kürdistan'a halk savaşı, diğer bölgelere "genel ayaklanma"yı monte edersiniz. Böylece hem halk savaşçısı olduğunuzu göğsünüzü gere gere söyleyebilirsiniz, hem de bu arada işçi sınıfı arasındaki çalışmanın önemi vb. konusundaki görüşlerinizi savunabilirsiniz. Öyle ya, orda başka, burda başka devrim stratejisi. Hem de bu yolla Kuzey Kürdistan'da PKK ile, onun yöntemleri ile küçükburjuva rekabetine –tabii öncü savaşı yürütmeye gerçekten niyetiniz varsa– girebilmenin teorik temelini de yaratmış olursunuz.

İşte bu "yeni" teoriyi doğuran, bu sıkıntıdır! Bu yeni teorinin Marksizm-Leninizm ile bir ilgisi yoktur...

Mücadele Biçimleri ve "ML Muhalefetin" Devşirmeciliği

A. Derviş ve "ML muhalefet"in en iddialı olduğu konulardan biri, mücadele biçimleri konusudur. Ama bu konuda da mücadele biçimlerinin mutlaklaştırılmasına karşı mücadele ateşi içinde hedefin ötesine geçmektedirler.

A. Derviş'in felsefede relativizmi savunduğunu yukarda göstermiştik. Siyasette relativizm, kendini ***ilke yoksunluğu*** olarak gösteriyor. Öyle ya, her şey "somutun somut tahlili"dir. İlke ye ne gerek! Sanki ilke denen şey, somuttan değil de, Mark sist-Leninistlerin kafasından çıkmış gibi!..

Mücadele biçimleri bağıntısındaki tartışmada, bu ilke yoksunluğu savunusu kendini şöyle gösteriyor:

"Somut bir durumdan çıkılarak yapılan tüm genel tespitler -diyor A. Derviş- *hangi konuda olursa olsun mutlaklaştırılamazlar. Stratejiler bile mutlaklaştırılamaz (abç), bunun tersi maddenin hareketini materyalist tarzda yaklaşmamayı, idealist bir yaklaşımı ifade eder." (GHÜBÖ, sf. 55.* –cümle bozuklukları, orjinalin kendisindedir!)

Bu düşünceyi hemen aşağıdaki şu Marksist düşüncenin karşısına koyalım:

"Strateji –diyor Stalin– *devrimin ana güçleri ve bu güçlerin yedekleriyle uğraşır. Devrim yeni bir aşamaya geçince strateji de değişir, ama belirli bir aşama boyunca strateji esas olarak değişmez." (Stalin, "Leninizmin İlkeleri", sf 81, Sol Yay.)*

Strateji tabii ki mutlaklaştırılamaz, ama hangi anlamda "mutlaklaştırılamaz"? Sınıf mücadelesinin tüm aşamaları için bir tek strateji olamayacağı anlamında. Devrim hep aynı aşamada kalmaz; ezilen sınıfların mücadelesi sonucunda belirli bir aşama için tespit edilmiş hedeflere varılır; bu andan itibaren yeni bir aşamaya girilir ve yeni hedefler tespit edilir; bu nedenle ***yeni bir aşamaya geçince, strateji de değişir.*** Strateji tabii ki "mutlaklaştırılabilir". ***Belirli bir aşama boyunca, ezilen sınıfların mücadelesinin hedefleri elde edilmediği sürece ve ölçüde, devrimin aşaması değişmez,*** strateji "esas olarak değişmez".

Marksizm-Leninizm'in bakış açı sı, durağanlığı, kalıpçılığı her zaman reddeder, aynı zamanda bu bakış açısı, değişim-hareket adına belirsizliği, bilinemezciliği de reddeder.

Bizim değişken "ML muhalefet" imiz o kadar devşirmecidir ki, bir yandan TKP/ML menşeviklerinin bazı kaba dogmatik hatalarına karşı çıkarken, hemen kendisi de aynı dogmatizmi biraz süsleyerek savunmaya baş lar. "ML muhalefet"in yazarlarından A. Derviş, Türkiye-Kuzey Kürdistan'daki sınıf mücadelesinin deneyimlerinin tahlil edilip, buna uygun bir devrimin askeri yolunun tespit edilmemesine, mücadele biçimlerinin öncü tarafından icat edilmesine karşıdır, ama yine de bir şeyler icat etmekten kendisini alıkoyamaz. "ML muhalefet", doğru-dürüst araştırması olmadan, III. MK'cıların icatlarının altında kalmamak için, "Kürdistan'da halk savaşı geçerli stratejidir", Türkiye'de "devrim şehirlerde ayaklanma stratejisi izleyecektir." (agb., sf. 122) şeklindeki icatlarını sunmaktadır.

İşçi sınıfının yenmek için, uydurma icatlara değil, bilimsel araştırmalara dayalı doğru tespitlere ihtiyacı vardır.

Kendine "ML muhalefet" adını veren ve TKP/ML menşeviklerinden ayrılan yeni grubun siyasi-ideolojik görüşlerinin bu ilk kaba eleştirisinden çıkan sonuçlar nelerdir?

1) Bu grubun başından itibaren anti-Marksist-Leninist tezleri çıkış olarak aldığını, bir çok noktada TKP/ML III. MK'cı reviz yonistlerinden daha ileri revizyonist adımlar attıklarını ve bu grubun Marksizm-Leninizm ile bağının esas itibarı ile "sözde" olduğunu,

2) Teoride modacı ve devşirmeci olduğunu, istikrarlı ve siyasal yapısının olamayacağını,

3) Bu görüşlerle varacakları yerin, bunlarda israr ettikleri taktirde ve ilerlettikleri taktirde, bugün Türkiye-Kuzey Kürdistan' da Doğu Perinçeklerin yanından başka bir yer olamayacağını,

4) Bu nedenle bu grup konusunda, TKP/ML menşevizminin bazı tezlerinden kopmasının, bu grup hakkında hiç olumlu bir değerlendirmeye izin verilemiyeceğini,

5) Bu grubun TKP/ML kökenli grupları ilkesiz bir temelde birleştirme çağrı ve çabalarının destek değil, mücadele hedefi olduğunu ... bu eleştiriler açıkça göstermektedir.

Bu grubun en belirleyici özelliklerinden biri de; yöntemi, her şeyden önce özeleştiri konusundaki tavrıdır.

Bu tavır, geçmişte yaptıkları ve savunduklarının üzerine sünger çekme; özellikle Bolşevizme, Bolşeviklere karşı mücadelede oynadıkları onursuz, olumsuz rolün üzerini örtme tavrıdır.Bu tavra sahip olanların, ilerleyeceği yönün olumlu olacağını beklemek, boş işle uğraşmaktır.

Bu grup içinde ve çevresinde olan ve şimdi bu grubun toparlamaya çalıştığı TKP/ML'den kopmuş, "arayış" içinde olan, "bağımsız" ve Marksist-Leninist olma iddialarında ciddi olanlara çağrımız şudur:

Önyargıdan uzak olarak, Bolşeviklerin menşevizme karşı –yani bu yeni gruba karşı da– yürüttükleri mücadelenin belgelerini inceleyin ! Bolşeviklerin bu mücadeleyi yürüttükleri sırada, A. Derviş gibi "önder"lerin neler savunduğunu inceleyin ! Bolşevizmi kavrama ve Bolşevik saflarda birleşme için mücadele edin ! Bunun dışındaki her tavır revizyonizme hizmettir !..

KAHROLSUN REVİZYONİZM VE HER TÜRDEN OPORTÜNİZM!

YAŞASIN MARKSİZM–LENİNİZM!

BOLŞEVİZM YENECEKTİR!

Haziran sonu 1989 ■

Mücadele Bayrağı'ndaki son gelişmeler üzerine:

Adı mücadele, kendisi iflas bayrağı!

BOLŞEVİK saflardan 1987 ortalarında "Türkiye/Kuzey Kürdistan Birleşik Komünist Partisi"ni oluşturmak için "Mücadele Bayrağı"nı yükseklere kaldırmak, büyük iddiaları ile ayrılan, tasfiyeci grubun ömrü uzun olmadı.

Ayrılıktan yaklaşık bir yıl kadar sonra yapılan I. Konferansı'nda bu grup, bayrağını dalgalandıranın, oportünizmin rüzgarı olduğunu, aldığı kararlarla açıkça gösterdi. Sözkonusu konferans, parti inşası konusundaki –ayrılıkta temel olan– oportünist çizgiyi onaylamasının yanında; geçmişte ortak temelimiz olan bir dizi diğer noktada da (1972 çizgisinin değerlendirilmesi, 1978 ayrışmasının değerlendirilmesi, Stalin değerlendirilmesi, Mao Ze dung değerlendirilmesi, AEP'in değerlendirilmesi, SBKP 20. Parti Kongresi'nin değerlendirilmesi) "askıcılık"ı, "belirsizlik"i, Marksizm-Leninizm adına, bu grubun temel siyaseti haline getirerek; rotanın Marksizm-Leninizm'den uzaklaşma, oportünizm yörünge

> "Sözkonusu -iflası belgeleyen- açıklama, özellikle Mücadele Bayrağı'nın "motor rolü oynayan arkadaş" değerlendirmesini yaptığı kişinin geldiği yer açısından ibret vericidir."

sine kesin yerleşme yönünde çizildiğini göstermiş, resmen onaylamıştır.

Konferans ertesinde, devrimci kamuoyuna açıklanmayan iç sürtüşmeler sonucu, ayrılıkta başrol oynayanlardan biri, ayrılığını ilan ederek, başka oportünistlerin yayın organlarında "konuk yazar"lığa başlamıştır.

Şimdi yaptığı "Devrimci kamuoyuna" başlıklı bir açıklamada "Mücadele Bayrağı"; "Yakın bir tarihte yapılan Mücadele Bayrağı genel toplantısında ... bir yönetici yoldaşın Sosyalist Parti'ye katılma tavrı" içine girdiği; "grubumuza da bu noktada öneri getirdiği" bilgisini veriyor!

Yine aynı açıklamada, öneri getiren kişinin "çalışmalarımızda motor rolü oynayan" arkadaş olduğu bilgisi verilerek; bugünkü şartlarda "MB'nin yayınına devam edilmeyeceği", "gelişen pratik olaylara tavır takınma, pratik eylemlere katılma şeklindeki müdahalelerin eskisinden zayıf olacağı" söyleniyor.

Sözkonusu –iflası belgeleyen– açıklama, özellikle Mücadele Bayrağı'nın "motor rolü oynayan arkadaş" değerlendirmesini yaptığı kişinin geldiği yer açısından, ibret vericidir. Oportünizmin eğik düzlemi üzerinde harekette ısrarlı olanların, sonunun ne olacağını çok açık gösteren bir örnektir bu!

Mücadele Bayrağı'nın bugünkü savunucuları, ayrılık ta da motor rolü oynayan oportünist "önder" bozmasının peşinden, devrimin karşısında olan cepheye iltihak anlamına gelen adımını atmamakla, hala devrimci kalmaya *niyetli* olduklarını göstermişlerdir.

> "Bu grup içinde ML olma iddiasında ciddi olanlara tavsiyemiz; geçmişte atılan ayrılma adımını, bunun temellerini, bir kez daha incelemeleridir."

Ama *niyet* yetmiyor. Bu grup içinde Marksist-Leninist olma iddiasında ciddi olanlara tavsiyemiz; şimdi, gelişmelerin de ışığında, geçmişte atılan ayrılma adımını, bunun temellerini, bir kez daha incelemeleridir.

Onlar şunu görmelidir: "Motor rolü oynayan arkadaş"ın *evrimi* tesadüf değil; bu arkadaşın savunduğu revizyonist görüşlerin mantıki sonuçlarına kadar "tutarlı" ilerletilmesinin, doğal sonucudur.

Sözkonusu kişinin savunduğu ve Mücadele Bayrağı'nın I. Konferansı'nın da esası itibarı ile onayladığı çizgide, onun Sosyalist Parti'ye evrimlenmesinin ideolojik-siyasi *temelleri* açıkça ortadadır. Bu çizginin revizyonist özünden kopulmadan, evet bir süre daha devrimci saflarda "arayanlar" olarak kalmak mümkündür; ama Marksist-Leninist olmak mümkün değildir.

"Devletin izin verdiği sınırlar içersinde değil, devleti yıkmak için Birleşik Komünist Partisini yaratma yolunda örgütlenelim" şiarını atanlar, bu şiarı ciddiye alıyorlarsa, yapmaları gereken şey bellidir: Mücadele Bayrağı'nın revizyonist çizgisi ile hesaplaşmak; Marksist-Leninist temellere sahip Bolşevik Parti saflarında birleşmek için mücadele etmek!..

Şimdi "TKP/ML eskileri" ile, yurtdışında, kapalı kapılar ardında yapılan pazarlıklarla, ilkesizlik temelinde kurulacak birleşmeler, oportünistlerin bir bölümünün geçici birleşmeleri olabilir; ama "Birleşik Komünist Partisinin yaratılması" asla!

Mücadele Bayrağı adına "Devrimci kamuoyuna" açıklamayı yapanlar; kendilerine, "Sosyalist Parti'ye katılma" önerisini getiren, "motor rolü oynayan arkadaş"ın bu önerisinin, Mücadele Bayrağı'nın çizgisinde var olan ideolojik *temelleri* konusunda, tek söz etmemektedirler.

> "Sözkonusu kişinin Sosyalist Parti'ye evrimlenmesinin ideolojik-siyasi temelleri açıkça ortadadır."

Yine açıklamayı yapanlar, içlerinden birinin, sözkonusu kişinin attığı adımı, "tasfiyeci bir adım olarak değerlendirmediğini"; içlerinden iki kişinin Sosyalist Parti'nin "legalizmin ve reformizmin savunuculuğunu yaptığı" şeklindeki değerlendirmeye, eldeki verilerle katılmadıklarını belirtiyorlar.

Bunlar yanyana konduğunda, ortaya çıkan tablo, hiç de iyi değildir.

Bu açıklamayı yapanlar, "motor rolü oynayan" kişiyi, Sosyalist Parti'ye iltihaka götüren ideolojik temellerden kopmadıkları sürece; onların "Devleti yıkmak için, illegal, birleşik komünist partisi yaratma yolunda örgütlenme" çağrıları, boş bir istek olmaktan öteye geçmeyecektir.

Mücadele Bayrağı'ndaki son gelişmeler açıkça göstermiştir ki; Marksizm-Leninizm, Bolşevizm'den sapmalar, bunlar üzerinde ısrar edildiğinde, kişiyi oportünizme, revizyonizme ve evet karşı-devrimin yanına kadar götürebilir!

Her devrimci, bu ibretlik gelişmeden doğru dersler çıkarmalıdır...

Haziran 1989 ■

Grev Komiteleri ve Stalin

BU SAYIMIZDA grev/mücadele komiteleri konusunda işçi sınıfının uluslararası deneyimlerini okuyucuya sunma uğraşımızı devam ettirmek istiyoruz.

Bu sayımızda, çeşitli milliyetlerden Çarlık Rusyası işçi sınıfının, 1907'nin ikinci yarısından itibaren Bakü'de, fabrika sahiplerine ve petrol sanayicilerine karşı yürüttükleri direniş ve grevlerde komünistlerin işçi hareketini hangi ilkelerden yola çıkarak, hangi somut taktiklerle birleştirdiklerini göstereceğiz.

Bu dönemde geliştirilen işçi hareketinin Bakü'de çok önemli bir yeri var. O da şu: Özellikle 1907'nin ikinci yarısından itibaren tüm kitlesel ve önemli işçi hareketlerine Bolşevikler ve özel olarak da tüm siyasal yaşamı tutarlı bolşevik mücadele ile dolu, Lenin'in ölümünden sonra hem SSCB'de hem de tüm dünyada Uluslararası Komünist Hareketin tartışılmaz önderi J.W. Stalin'in doğrudan önderlik etmesi, devrimci işçi hareketinin taktiklerini tespit edip yönetmesidir.

Stalin, 25 Ekim 1907'de RSDİP Bakü Komitesi üyeliğine seçilir. Stalin bu andan itibaren RSDİP Bakü Komitesi'nin önderi ve asıl örgütleyicisidir. Stalin, Bakü'deki çalışmasında işçilere yönelik, özellikle petrol sanayisinde çalışan işçilere yönelik çalışması çok önemli bir yer tutar.Bakü'de genç ama güçlü bir petrol sanayisi vardır. Bunun doğal sonucu olarak, büyük bir bölümü petrol sanayisinde çalışan 50 bine yakın işçi Bakü'nün çeşitli işletmelerinde çalışmaktadır. Hızla gelişen petrol sanayisi, kendisiyle birlikte Avrupa'nın kapitalist tekniğini, metodlarını ve ekonomik örgütlenmelerini getirirken, işçiler halen, büyük ölçüde asya tipi baskının ve sömürünün pençesi altında inliyorlardı. Ücret sistemi meta olarak ödenen ve/veya primlerin karışımı olan ücretlerden oluşuyordu. Petrol sanayisi dışında çalışan işçilerin ücret sistemi ise daha farklıydı. İşçilerin birliğini engellemek, bozmak ve sömürü oranını daha da arttırmak amacıyla farklı ücret sistemleri uygulayan kapitalistlere karşı, Bakü işçi sınıfının mücadelesini tek bir orduda birleştirmeyi ve tüm işçi sınıfı için ortak genel talepler tespit etmeyi ücret sisteminin farklılığı önemli ölçüde zorlaştırıyordu. İşçilerin mücadelesini zorlaştıran bir başka etken de, Bakü'deki işçilerin ulusal bileşimi idi. O dönemde Bakü'de çalışan işçilerin %48'ini Ruslar ve Ermeniler, %22'sini Persler, Tatarlar ve Lesgiler ve %10'unu Türkler, geri kalan %20'yi de diğer milli azınlıklardan işçiler oluşturuyordu.

> "Stalin'in fabrika komisyonu adını verdiği örgüt; bileşimi, yapısı ve görevleri açısından Komüntern ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin "Grev Yönetimleri", bugün bizim "Grev Komiteleri" adını verdiğimiz örgüt ile uyum içindedir."

1907'de Bolşeviklerin gücü ve işçi hareketi ile ilişkilerinin derecesi ise kabaca şöyledir: Bolşeviklerin Bakü'deki üye sayısı 300, menşeviklerin örgütlü üye sayısı 100 kadardır (bkz., Stalin, C.II, s.176-177). 1905 devriminin etkilerinin hala güçlü olduğu 1907'nin başlarında Bolşeviklerin üye sayısı 8000 civarında idi. Devrimin yenilgisi Bolşeviklerin üye sayı-

sında da hızlı bir azalmayı beraberinde getirmişti ama Bolşevikler illegal parti örgütünü ve bilinçli işçilerin en sağlam, en fedakar unsurlarının çoğunluğunu saflarında tutmayı bilmişlerdi. Bolşevikler, sağlam, güçlü ve disiplinli bir parti örgütüne, işçi hareketini ileriye götürecek tutarlı taktiklere sahipken, menşevikler zayıf, gevşek ve disiplinsiz bir parti örgütüne ve işçi hareketinin kuyruğuna takılmanın propagandasını yapan, işçi hareketini burjuvazinin taktiklerine bağlayan bir yapıya sahiptiler.

Gelişen devrimci işçi hareketi ile Bakü'de daha sıkı bağlar kurmak, işçi hareketinin güncel mücadelelerini daha güçlü olarak yönetmek amacıyla, Bakü Petrol Sanayi İşçileri Derneği adına 12 Ağustos 1907'den itibaren "Gudok" (Siren) adlı haftalık, legal bir gazete çıkartılmaya başlanır. Eylül 1908'den sonra ise Bolşevikler "Bakinski Raboçi" (Bakülü İşçi) adında yeni bir legal sendika gazetesi çıkartırlar.

Bu dönemde Bakü'deki 'legal olanaklar'ın nasıl kullanıldığı konusunda sözü Stalin'e bırakalım:

"Bakü'deki "legal olanaklar" arasında, petrol alanı ve fabrika komisyonlarının özel bir yeri vardır. Bu komisyonlar, milliyet ve politik düşünce farklılığı gözetilmeksizin ilgili firmanın, ayırımsız tüm işçileri tarafından seçilir. Fonksiyonları işçiler adına petrol alanı ve fabrika sorunları üzerine firma yönetimiyle müzakerelerden ibarettir. Bunlar daha direk olarak legal örgütler değiller, ama dolaylı ve gerçek anlamda bayada legaller, çünkü bunlar, resmi makamların izniyle dağıtılan, işçilerin "hesap kitaplarında" eksiksiz bulunan "Aralık anlaşmasını" temel almışlardır. Petrol alanı ve fabrika komisyonlarının örgütümüz için önemi anlaşılabilir: Örgütümüz onlar dolayısıyla petrol işçileri kitlesini örgütlü biçimde etkileme olanağını elde ediyor, gerekli olan, komisyonların örgüt kararlarını kitleler önünde temsil etmesidir. Tabii ki komisyonların henüz pek o kadar önemi yok, çünkü petrol sanayicileri onları artık fazla hesaba katmıyor, fakat komisyonları işçiler hesaba katıyor ve bizim için en önemlisi budur...

Komisyonlarda başka daha sendikalar var, daha doğrusu iki sendika: "Petrol sanayi işçilerinin" (yaklaşık 900 üye) ve "Makine işçilerinin" (yaklaşık 300 üye). Çok önemsiz olan Ocak işçileri Sendikası'nı saymayabiliriz. Petrol sanayi ile direk ilişkisi olmayan diğer meslek dallarının sendikalarından, aynı şekilde denizcilerin Sosyal-devrimcilerin etkisi altındaki illegal birliğinden (yaklaşık 200 üye) hiç, söz etmiyoruz, sonuncusunun petrol sanayi için önemli olduğu halde. Sözü geçen sendikalardan ilki (Bolşeviklerin etkisi) işçiler arasında özellikle popülerdir. Üretim prensibine göre inşa edilmiştir ve petrol işinde tüm kategorilerin işçilerini birleştirir (çıkarma, kuyu açma, makine işi, petrol işlenmesi, vasıfsız iş). Örneğin, makine işçilerinin ocak işçilerinden vb. bağımsız bir grevini elverişsiz kılan, böyle bir örgüt tipi mücadele koşulları getirir. İşçiler bunu kavradılar ve "Makine işçileri" birliğini kitle halinde terk etmeye başladılar." (Stalin, Cilt II., s. 177/178)

> "Stalin, patronlarla yapılan toplu sözleşmeleri "dilenciliğin bir silahı" değil, "devam edecek mücadelenin bir silahı" olarak görüyor. İşte reformist mücadele taktiği ile proleter devrimci toplu sözleşme taktiği arasındaki temel ayrım budur."

Petrol sanayiinde çalışan işçiler bolşevik sendikanın etkisi altında iken, daha küçük ve manifaktür türünde üretim yapan işletmelerde çalışan işçiler ise menşeviklerin etkisi altındaydılar. Stalin işçiler için yazdığı yazılarda, petrol sanayicilerinin toplu sözleşme görüşmelerinde, **işletmelerde çalışan tüm işçilerin seçtiği delegeleri**le görüşme yapılması önşartını ileri sürer. İşçi sınıfının ortak mücadelesi açısından farklı ücret sistemlerinin ve prim adındaki sadakaların ortadan kaldırılması ve yerine ortak bir ücret sisteminin geçirilmesi talebini getirir. İşverenler, işçilerin bolşevikler önderliğinde kararlı mücadelesi sonucunda, tüm işçilerin seçtiği delegelerle görüşmeler yapmayı kabul etmek zorunda kalırlar. Çeşitli işletmelerden seçilen işçi delegeleri bir konferans düzenlerler, toplusözleşme görüşmelerindeki her bir noktayı gözden geçirirler, grevleri kontrol ederler ve grevlerin siyasi içeriğini belirlerler. Çarlık Rusyası'nın diğer bölgelerinde işçilerin elinden, 1905 devrimi sonucunda elde ettikleri legal olanaklar birer birer geri alınırken, Bakü'de yeni legal mevziler elde edilir.

Stalin, legal işçi örgütlerinden ilki olarak, "milliyet ve politik düşünce farkı gözetmeksizin ilgili firmanın, ayrımsız tüm işçileri tarafından" seçilen, "fonksiyonları, işçiler adına petrol alanı ve fabrika sorunları üzerine firma yönetimiyle müzakerelerden ibaret" olan FABRİKA KOMİSYONLARI'nı sayıyor. (Başka yazılarında Stalin fabrika komisyonları yerine "Yetkililer Kurulu" adını da kullanıyor). Stalin'in fabrika komisyonu adını verdiği örgüt, bileşimi, yapısı ve görevleri açısından, Komüntern ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin "Grev Yönetimleri," ile bugün bizim "Grev Komiteleri" adını verdiğimiz örgüt ile uyum içindedir.

Fabrika Komisyonları, sendikaların yanısıra vardır ve her ikisi de bolşeviklerin işçi kitlesi ile bağlarını geliştirmede, devrimci işçi hareketini örgütleyip yönetmelerinde vazgeçilemeyecek, birbirinin alternatifi değil, tamamlayıcısı olan örgütlerdir. Öyle ki, Bolşevikler fabrika komisyonları aracılığıyla *"petrol işçileri kitlesini örgütlü biçimde etkileme olanağını elde ediyor"* ve *"komisyonların örgüt kararlarını kitleler önünde temsil etmesi"* için uğraşıyorlar. Bolşevikler sendika aracılığı ile de geniş işçi kitlesini örgütleyip yönetirken, sendikaların *"en canlı elemanları örgüt (...) etrafında birleşmelerini kolaylaştır"*dığından (Stalin, age., s.179) da yola çıkıyorlar. Fabrika komisyonları ile sendikalar arasındaki ilişkiyi Stalin, *"Hedefimiz belli: Genel koşullarımıza ulaşmak ve yaşamımızı düzeltmek için proletaryayı yetkililer kurulu etrafında toplamak ve bu yetkililer kurulunu sendikalar etrafında birleştirmek"* (age., s.99) şeklinde tanımlıyor.

Bir kez daha Stalin bu satırlarda fabrika komisyonları (yetkililer ku-

rulu) ile sendikaları birbirlerinin tamamlayıcısı olarak vurguluyor. Ama Stalin buradan da daha ileri gidiyor. O, proletaryanın geniş kesimlerini etrafında birleştiren yetkililer kurulunun "sendikalar etrafında" birleştirilmesini savunuyor. Tabiki burada yetkililer kurulunun, etrafında birleşeceği sendikalar burjuva, küçükburjuva sendikalar değil, proleter — komünistlerin önderliğinde sendikalardır. Stalin, yetkililer kurulu, fabrika komisyonları aracılığı ile sendikaların daha geniş işçi kitleleri ile bağlar geliştirmesi, var olan bağlarını sağlamlaştırması ve fabrika komisyonlarına önderlik etmesi görevini koyuyor.

Stalin ve Garantili Toplu Sözleşme Taktiği

Grev komitelerinin (yani Fabrika Komisyonları, Yetkililer Kurulu'nun) görevlerinden birisi, işçiler tarafından kararlaştırılan talepleri patronlara kabul ettirmek amacıyla, patronlarla toplu sözleşme görüşmelerine, müzakerelere girmektir. Görevin böyle konması, işçi temsilcilerinin şartlar ne olursa olsun her toplu sözleşme görüşmelerine katılması gerektiği anlamına mı gelir? Stalin bu soruya hayır diye cevap veriyor.

"Genel olarak söylendiğinde, *biz müzakereye karşı değiliz çünkü, belirli şartlar altında, genel talepler tabanında, işçileri birlik halinde bir bütün içinde toplayabilir. Fakat müzakere işçileri; 1. Kitleler en aktif biçimde katıldığında, taleplerini özgürce açıkladığında, delegeleri denetlediğinde vb. 2. Kitleler, gerektiğinde taleplerini bir genel grev ile destekleme olanağına sahip olduğunda, birleştirebilir. Petrol alanlarında ve işyerlerinde toplantıların belirli bir özgürlüğü olmaksızın, yetkili kurul özgürce toplanamazken, yönetim sendikaların elinde değilken, işçiler müzakereye aktif olarak katılabilir ve taleplerini açıklayabilir mi vb.? Tabii ki hayır! Gemi sevkiyatının tatil edildiği ve petrol ihracının kesildiği, patronların, genel greve başka zamandan çok daha uzun karşı koyabilecekleri kışın, işçiler taleplerini destekleyebilir mi? Yine hayır! Bu yüzden, şimdiye kadar çağrılan müzakerelerin tümü kışa ertelenmişti ve taleplerin görüşülme özgürlüğü, özgür bir yetkili kurul ve sendikanın müdahalesi olmaksızın önerilmişti. İşçi kitleleri ve bunların örgütleri dikkatle sahneden uzak tutulmuş ve mesele, Schendrikow okulundan bir avuç "Şahısa" bırakılmıştı. Delegelerinizi seçin bay işçiler, deniyordu ve sonra eve gidebilirsiniz! İşçiler* olmaksızın *bir müzakere, işçileri* dolandırmak *için bir müzakere -bu bize üç seneden beri önerilmişti-.* Böyle *müzakereler boykota değer ve biz Bolşevikler onlara boykot ilan ettik..."* (age., s. 139)

"Eğer önceden talep ettiğimiz garantileri alamazsak, müzakereye gitmeyeceğiz, -fakat talep edilen garantileri alabilirsek, bu garantilere dayanmak, müzakereleri dilenciliğin bir silahıyken, devam edecek mücadelenin bir silahı yapmak için müzakerelere gideceğiz- aynen, bazı gerekli koşulların tanzim edilmesinden sonra, fabrikayı, endüstri atelyesini, petrol alanını, kölelik arenasından; kurtuluş arenasına dönüştürmek için, işe gitmeyi reddetmediğimiz gibi." (age., s. 98/99)

Stalin, patronlarla yapılan toplu sözleşmeleri "dilenciliğin bir silahı" değil, "**devam edecek mücadelenin bir silahı**" olarak görüyor. İşte reformist mücadele taktiği ile proleter devrimci toplu sözleşme taktiği arasındaki temel ayrım budur. Reformistler toplu sözleşmeleri verili mücadelenin amacı, patrondan işçiler için bir kaç kuruş daha dilenmenin alanı olarak görüp/gösterirken, proleter devrimciler için toplu sözleşme görüşmeleri, işçilerle kapitalistler arasındaki uzlaşmaz çelişkiyi işçi yığınlarına daha iyi kavratmanın, kapitalizme mümkün olan en büyük zararı verdirmenin, mücadeleyi işçilerin denetimine taşımanın; yapıldığı taktirde devam edecek mücadelelere daha güçlü olarak hazırlanmanın bir alanı, bir dinlenme molasıdır.

Eğer bir toplu sözleşme görüşmesi, verili bir işçi hareketini ileri götürmüyorsa, işçilerin kazanma imkanını baştan dıştalıyorsa, patronlar baştan garantili zaferlerini işçi temsilcilerini boyun eğdirerek açıklamak için toplu sözleşme görüşmelerine çağırıyorsa ya da toplusözleşme görüşmeleri patronlara satılmış, işçiler arasında patronların gerçek ajanları reformist, sarı, faşist sendika bürokratları tarafından, işçilerin her türlü denetiminden uzak kapalı kapılar arkasında yapılıyorsa, bu tür toplu sözleşme görüşmelerine katılmamak, boykot etmek doğru olan taktiktir.

Böyle bir taktiğe karşı gelebilecek ilk ve temel itirazlardan birisi hemen hemen tüm toplu sözleşme görüşmelerinde işçiler için birşeylerin elde edildiği, işçilerin bir dilim ekmeğine bir lokma daha elde etmenin, dilenerek de olsa, bir kazanç olduğudur. İşçiyi dilenci, işvereni de hayırsever gören reformistler açısından bu bakış açısı anlaşılabilir. Fakat hergün emek vermesine rağmen, kendisinin daha da fakirleştiğini, patronun

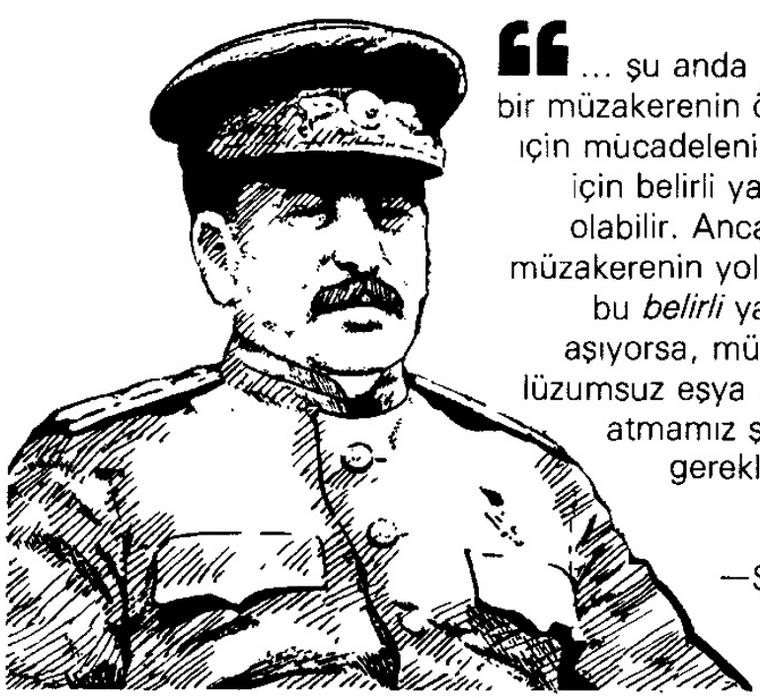

"... şu anda yapılan bir müzakerenin örgütlenmesi için mücadelenin yayılması için belirli yardımları olabilir. Ancak, eğer müzakerenin yol açtığı zarar bu *belirli* yararları aşıyorsa, müzakereyi lüzumsuz eşya gibi kenara atmamız şüphesiz gereklidir."

—Stalin—

ise daha da zenginleştiğini gören bir işçi için, patronuna hayırsever, kendisine de dilenci olarak bakması, böyle alçak bir düşünceyi anlayışla karşılaması mümkün değildir.

Sözü yine Stalin'e bırakalım:

"Anlaşılıyor ki, ileri yoldaşların en yakın görevi, petrol işçileri uğruna inatçı bir mücadele, petrol işçilerinin bilinçlerine petrol sanayicilerine karşı sınırsız bir güvensizlik fısıldayarak, kafalarında pazarlık ve dilenciliğin zararlı önyargılarını silerek, *onların fabrika işçisi arkadaşlarla birleşmeleri uğruna mücadeledir. Sahneye ilk kez ve öylesine beceriksizce ve karikatürümsü çıkan ("Bahşiş"* (51) *vb.) Petrol işçileri kitlesine, yaşamada iyileşmelerin yukarıdan verilmediğini ve pazarlıkla kazanılmadığını, bilakis aşağıdan, fabrika işçileri ile ortaklaşa mücadele ile alındığını keskin ve yüksek sesle söylemeliyiz (sadece sözlerle değil, gerçeklerle de göstermeliyiz!).*

Müzakere sorununu, sadece bu görevi göz önünde bulundurursak doğru olarak çözebiliriz.

Mücadelenin bir bölümünün gidişini sürdürdüğü, başlaması yakın olan genel mücadeleden önce, petrol sanayicileri, petrol işçilerini fabrika işçilerinden koparmak ve onların genç bilincini rüşvete alıştırmak için sağa sola prim dağıtırken, gelecek müzakerelere katılmak ve bağlayıcı bir anlaşmanın hazırlanması amacı ile, petrol sanayicilerinin ve işçilerin ortaklaşa çalışmalarına çağrı, böyle bir anda "müzakereye gitmek" *isteği, sanıyoruz ki kitlelerin kafasında "Bahşiş" önyargılarını silmek değil, bilakis onları sağlamlaştırmak anlamına gelir. Kitlenin bilincine petrol sanayicilerine karşı güvensizlik değil, aksine güven fısıldamak anlamına gelir. Petrol işçilerini fabrika işçileri etrafında toplamak, fabrika işçilerine yakınlaştırmak değil fakat onları zaman zaman yarı yolda bırakmak, kapitalistlerin pençesine geri fırlatmak anlamına gelir.*

Tabiiki "her kötülüğün kucağında bir iyilik yatar". Yoldaş "Kotschergar"ın (52) *ifade ettiği gibi, şu anda yapılan bir müzakerenin örgütlenmesi için, mücadelenin yayılması için belirli yardımları olabilir. Ancak eğer müzakerenin yolaçtığı zarar bu* belirli *yararları aşıyorsa, müzakereyi lüzumsuz eşya gibi kenara atmamız şüphesiz gereklidir. Çünkü eğer yoldaş Kotschergar özellikle, "örgütlediği" ve "mücadeleyi yaydığı" için "müzakereye gidiyorsa", kalkınma esnasında, genel mücadelenin arefesinde, hazırlıkta bulunan genel mücadelenin başlangıcında "müzakereye gidilmemesi"nin nedeni oldukça anlaşılmazdır. Korkulacak ne var? "Genel örgütlenme", "Mücadelenin yayılması" o zaman daha da gereklidir. O zaman kitlelerin yukarıdan gelen muvaffakiyetler için daha az yatkın olmaları gerekir? Fakat esas dava işte budur, yetkili seçmek demek, kitleleri örgütlemek demek değildir. Örgütlemek (tabii ki Gapon'un anlayışıyla değil, bizim kullandığımız anlamda)* her şeyden önce, *kapitalistler ve işçiler arasında* uzlaşmaz *karşıtlığın bilincini geliştirmektir. Sadece* böyle *bir bilinç var olsa, geri kalan kendiliğinden gelirdi."* (Stalin, Cilt II., s. 88/89)

Demek ki, toplu sözleşme görüşmelerine yaklaşımda ilke, genel yarar-zarar ilişkisidir. Eğer herhangi bir toplu sözleşme görüşmesinin getirdiği **genel yarar**, götüreceği genel zarardan azsa bu tür toplu sözleşmeler ve toplu sözleşme anlaşmaları reddedilir.Tabii ki garantili toplu sözleşme taktiğini, garantili toplu sözleşme olmadığında toplu sözleşmeleri boykot taktiğini başarılı bir biçimde uygulamanın ön şartı, işçi kitlesine pratikte önderlik edebilecek ölçüde güçlü bir siyasal örgütün, işçi sınıfının geniş kesimlerinin güvenini ve desteğini kazanmış, işçi hareketinin taktikleri konusunda yetkinleşmiş bir siyasi örgütün var olmasıdır.

Bakü'de Bolşeviklerin devrimci işçi hareketine önderlik etmesinin ve bu önderliğin gereklerini yerine getirmelerinin anahtarı da işte buradadır.

Bolşeviklerin bu dönemdeki mücadelelerinden bizim çıkartacağımız en temel ders de budur. Türkiye-Kuzey Kürdistan işçi sınıfının, en basit iktisadi savaşımdan en gelişmiş kitlesel siyasi savaşımlarına kadar başarıya ulaşmasının anahtarı bu türden bir örgütün yaratılmasında, inşa edilmesinde yatmaktadır. Hergün işçiler arasındaki faaliyetlerinde yüzlerce sorunla karşılaşan ve bunlara çözüm getirmeye çalışan bilinçli işçiler bu nedenle, bu kadar çok sorun arasında bugünün asıl sorununun diğer sorunlar içerisinde kaybolmasına, geri plana itilmesine, ana enerjinin bu hedefin dışında yönlendirilmesine izin vermemelidirler.

Bugün tüm bilinçli işçilerin dikkatinin merkezinde **BOLŞEVİK TİPTE BİR PARTİNİN**, en güçlü kaleleri fabrikalar olacak bir işçi sınıfı partisinin yaratılması durmaktadır.

Öyleyse görev başına! Bütün gücümüzle bu göreve sarılalım! ■

> "Fakat esas dava işte budur,
> yetkili seçmek demek,
> kitleleri örgütlemek demek değildir.
> Örgütlemek (tabii ki Gapon'un anlayışıyla değil, bizim
> kullandığımız anlamda) *her şeyden önce,*
> kapitalistler ve işçiler arasında *uzlaşmaz* karşıtlığın bilincini
> geliştirmektir. Sadece *böyle* bir bilinç var olsa,
> geri kalan kendiliğinden gelirdi."
> —Stalin—

> "Bugün tüm bilinçli işçilerin
> dikkatinin merkezinde
> BOLŞEVİK TİPTE BİR PARTİNİN,
> en güçlü kaleleri fabrikalar olacak bir işçi sınıfı partisinin
> yaratılması durmaktadır.
> Öyleyse görev başına! Bütün gücümüzle
> bu göreve sarılalım!"

EMEKÇİ KADINLAR KATILMADAN DEVRİM OLMAZ! DEVRİM OLMADAN EMEKÇİ KADINLAR KURTULMAZ!

Bu sayımızda bazı İran'lı kadınların bir açık mektubunu yayınlıyoruz. 8 Mart'ta bir kez daha vurguladığımız gibi Türkiye / Kuzey Kürdistan kadın hareketi proleter enternasyonalist bir ruhla inşa edilmek zorundadır. Bunun olmazsa olmaz ön şartlarından biri, diğer ülkelerde emekçi kadınların durumu, kadın hareketinin durumu ve görevleri konusunda bilgiye sahip olmaktır. Aşağıda yayınladığımız mektubu, siyasi örgütleri konusunda bilgiye sahip olmadığımız bir grup İran'lı kadın yazmıştır. Görüşümüze göre, bu açık mektupta kadınlar üzerindeki islami-feodal baskıların **özü** *gösterilmekte ve teşhir edilmektedir. Bu bağlamda kuşkusuz İran'da kadınlara yönelen baskıların, yalnızca —bazı emperyalizm savunucularının iddia ettiği gibi— 'batılı yanlısı' kadınlara değil, genel olarak* **kadınlara** *yöneldiği konusundaki tespitler önemlidir. (Bu bağlamda, batı yanlısı burjuva çevrelerinde kadınların baskılardan 'kaçış' için bir dizi imkana sahip olduğu; emekçi kadınların onların sahip olduğu imkanların hiç birine sahip olmadığına işaret edilmesi doğru olurdu.) Yazının temel eksiklik ve yanlışı çözüm noktasındadır. Görüşümüze göre İran'da da kadın sorununun çözümü yolunda ilerleme, ancak emekçi kadınların, emekçi erkeklerle birlikte devrim için mücadeleleri; devrimle bugünkü rejimi yerle bir etmeleri ile olacaktır. Bu mücadele kadınların "sınıflarüstü" bir mücadelesi değil, emekçi kadınların, emekçi erkeklerle birlikte kendilerini ezen ve sömürenlere karşı ortak mücadelesi olmak zorundadır.*

Yayınladığımız açık mektup, İran-Irak savaşının sürdüğü dönemde yayınlanmıştır. Savaşın bitmesi baskıyı azaltmamış, tersine arttırmıştır. 1988 yazından bu yana 1200 siyasi tutuklu idam edilmiş durumdadır. Şimdi 83 kadın idamını beklemektedir. İşkence, ırza geçme —özellikle genç kızların, bunların kız olarak idam edildiklerinde, islami cennete girecekleri var sayıldığından, ırzına geçilmesi,— 'İslami İran Cumhuriyeti''nde günlük adi vakalar durumundadır. Bu ülkede özellikle kadınların durumu, tüm devrimcilere ve Marksist-Leninistlere; devrimci mücadele adına gerici, dinci, pederşahi ideoloji ve akımlara taviz verilmemesi; ve kadının kurtuluşunun genel kurtuluş mücadelesinin ertelenemez, ayrılamaz bir parçası olarak kavranması noktasında bir uyarıdır.

İran'lı Kadınların Mektubu

DÜNYANIN tek siyasi iktidarı olarak toplumun ahlaken düzeltilmesini ve fuhuşun ortadan kaldırılmasını hedeflediğini iddia eden İslam Cumhuriyeti, 5 yıldır verdiği ahlak vaazları ve ahlak hükümleri üzerinde yükselen ölüm cezalarından, kırbaçlamalardan taşlamalara kadar uzanan dini cezalandırmalar ile şimdi kendisi için çıkış yolu olmayan bir sapıklığa ve ahlaki çöküntüye saplanmıştır. Kendi yurttaşlarını talimatlarla birbirlerini "erkek kardeş" ve "kız kardeş" olarak nite-leme mecburiyetinde tutan bu tek toplum düzeni, bizzat kendi devlet organlarında varolan cinsel sapıklıklardan kurtuluş yolu bulamıyor. "Devrimci" şiarlarında insanların düşünsel ve tanrısal ruhlarını ekonomik gerçeğin üstünde tutan ve maddi kazanımı lafta temiz ruhun kirletilmesi olarak gören bu toplum düzeni, şimdi tüm İran'ı, bütün insanların hatta sıradan ev kadınlarının bile güçlendirmek zorunda kaldıkları büyük ve kontrol edilemez bir karaborsaya çevirdi.

Başından beri ahlakın ve yüksek düşünsel değerlerin savunucusu olarak ortaya çıkan ve kadınlara tek

gerçek kurtuluş vaad eden İslam Cumhuriyeti, kadınları öyle tehlikeli psikolojik durumlara soktu ki, bunun sonucu olarak ortaya çıkan belirtiler ve zararlar İran'ın geleceği için de —yani bu rejimin devrilmesinden sonra da tehlikeli olmaya devam edecek ve ahlaki-psikolojik bir felakete denk düşecektir.

İran'lı kadınlar bu toplum düzeni tarafından büyük zararlara uğradılar. Ve söz konusu olan esas olarak ahlaki-psikolojik zararlar olduğundan yabancı turist olarak buraya gelen gözlemci için bunlar gizli kalabilmiştir. Bundan dolayı da yabancı basının röportajlarında İran'lı kadınların psikolojik yıkımı üzerine hiçbir şey yeralmamaktadır. Gerçek ve onun felaketleri üzerine bilgiyi ancak İran'lı kadınlar gibi, onlara uzun ve günlük yiyecek kuyruklarında eşlik eden, onların dilini konuşan, onların yanında ve onlarla beraber rejimin "ahlak bekçileri"nin küfürlerine ve hakaretlerine katlanmak zorunda kalan ve onlarla birlikte aşağılanan kişiler verebilir. İran'lı kadının insanlık ve eşitlik talep eden ruhunun gizli yaralarını keşfetmek ve kırılan gururunu algılayabilmek yabancı bir gözlemci için mümkün değildir. Yabancı bir gözlemci için İran'lı kadın, eski rejimden farklı olarak sadece kıyafet değiştirmiştir. Ama sorun bambaşka ve çok daha derinlemesinedir. İran'lı kadın sadece başörtüsü takmadı, o içten yıkıma uğradı ve baskı altında tutuldu. Psikolojik yaralar bazen şiddetli bir şekilde ortaya çıkar, ama çoğunlukla güçsüzlükten kaynaklanan ağır bir depresyona ve soğukluğa yol açar. Hükümet sözcülerinin sözümona kadınların namusu ve iffetini kaygıyla düşündüklerini içeren ahlak sloganlarının aslında genel-siyasi baskının bir aracı olduğunu yabancı gözlemcilerin düşünebilmesi gerekirdi. Çünkü böylelikle rejim, sürekli ve her an için, görünürde açık rejim aleyhtarı olmasa da, kadın namusuna kaygıyla yanaştığı bahanesiyle onları (kadınları—ÇN) açıkça ve kamuoyu önünde fiilen boyunduruk altına almaya girişebilir ve toplumu panik, pasiflik ve baskıdan kaynaklanan bir sessizlik içinde tutabilir. Bu sakinlik ve sessizlik sürekli değilse de, kadınların iffetinin korunması bahanesiyle yapılan baskı da politikanın ince taktiği söz konusudur ki, halka ölüm, açlık, korku, küfür, kırbaçlama ve dayaktan başka bir şey vermeyen rejimin varlığını devam ettirmesinin sırrı da burada yatmaktadır. Bu rejim, baskının bu ince taktikleri olmadan ayakta durabilir mi?

İran'lı kadının içten yıkıma uğradığını söyledik. Bu gerçeği ekonomik istatistiklerden çıkarmak mümkün değildir. Bunun için devrim sonrası İran'ın siyasi olaylarını doğrudan ilgili kişilerin kişisel deneyimleri yardımıyla ele alan psikolojik-toplumsal bir incelemenin yapılması gereklidir.

İran'lı kadına karşı ilk saldırı, İran devriminin zaferinden kısa bir süre sonra, yani 1979 yıllarının başlarında gerçekleşti. Şah rejimine karşı dinci devrim fraksiyonunun zaferinden hemen sonra, o zamana kadar devrimin dogmatik-dinci şahsiyetleri tarafından bile değinilmemiş olan "Hicab" (=islami örtünme) adlı bir sorun çıktı ortaya. Sorun "ya başörtü, ya da dayak" sloganı ile ortaya çıktı; bu başlangıçtı. Ve her ne kadar İranlı kadınlar sansasyon yaratan direniş gösterdilerse de yalnızca başları örtülmekle kalmadı, dayak da yediler. Öyle ki, "hem başörtüsü hem dayak" kötü bir fıkra olarak ortalıkta dolaşıyor.

> "İranlı kadının psikolojik yıkımını tüm yönleriyle ele almamız bu mektubun çerçevesini aşar. Biz burada bu konuyla ilgili birkaç örnekle yetinmek istiyoruz. Bunun kadın mücadelelerinin, özellikle de üçüncü dünyadaki kadın mücadelelerinin ciddi tartışma konusu olacağını umarız."

Bunun nedenlerinden biri de, o zamanın ilerici siyasi gruplarının çoğunluğu tarafından bunun belirleyici olmayan bir sorun olarak görülmesi ve kadınların "Hicab" a karşı mücadelelerinin desteklenmesinin ihmal edilmesiydi. Bu yanlış anlamanın doğurduğu sonuç İranlı kadının bireysel ve toplumsal alanda aşağılanması ve mahvedilmesidir ve diğer sonuçları itibarıyle uluslararası alanda da öneme sahiptir.

Bilinçli veya bilinçsiz olarak rejim-propagandasının kurbanı olan yabancı gazeteci veya gözlemcilerin yanlış tahlillerinin tersine, vurgulanması gereken şey, psikolojik ve toplumsal zararlara uğrayanların sadece "yüksek" tabakanın kadınları değil, bir bütün olarak İranlı kadınlar olduğu ve bunun sınıflara özgü bir sorun olmadığıdır. Dini tabakanın kadınları da şiddetli yıkıma ve zarara uğradılar. İranlı kadının psikolojik yıkımını tüm yönleriyle ele almamız bu mektubun çerçevesini aşar. Biz burada bu konuyla ilgili birkaç örnekle yetinmek istiyoruz. Bunun kadın mücadelelerinin özellikle de üçüncü dünyadaki kadın mücadelelerinin ciddi tartışmalarının konusu olacağını umarız.

"Orospu" ve "ahlaksız" suçlamalarının kadınları nasıl derinden vurduğu tarih ve mitolojiden yeterince bilinmektedir. İranlı kadınlar İslam Cumhuriyeti'nin ilk günlerinde dinci iktidar güçlerinin bu yıkıcı psikolojik silahıyla tanıştılar. Her çarşafsız kadının dinci iktidar güçleri tarafından orospu olarak aşağılanması İranlı kadının namusuna ve gururuna inen ilk darbeydi. Köylü kızları, öğrenciler, üniversiteliler, öğretmenler, doçentler, avukatlar ve hakimler bu saldırının ilk kurbanları oldular. Çünkü 1979'un İran'ında bu tabakaların ezici çoğunluğu çarşafsız dolaşıyorlardı. "Fuhuş" kelimesinin içeriği rejim tarafından açıklandı. Bütün mesleki ve eğitim kurumlarında yerden biten ve büyük bütçelerle desteklenen islam dernekleri afiş ve çağrılar bastırıyorlardı: "Bacım, senin hicab'ın benim namusumdur." "Bacım bana yardım et ki, senin hicab'sızlığın beni günahlarla kirletmesin" "Hicab'sızlık ahlaksızlığın yayılmasıdır" "Hicab'sızlık batılılaşmadır, batılılaşma da orospuluktur" "Hicab'ınla allah yolunda şehit olanların kanına bekçilik yap" "Kadının hicab'sızlığı erkeğin namussuzluğudur" "Hicab'sız sokakta sürten kadınlar, kendilerini satışa sunmaktan başka ne isteyebilirler ki?" Bunlar, kısa zamanda sokakların, okulların ve dairelerin duvarlarını örten binlerce yazı ve slogandan yalnızca birkaç seçmedir.

1981'de Humeyni destekçileri tarafından tutuklanan kadınlar Evin Hapishanesine götürülürken...

"Fahişeliğin" yeni ölçütleri öyle yaygınlaştı ki, 1980'lerde binlerce kadın fahişeliği ve ahlaksızlığı yayma gerekçesiyle işlerinden atıldılar. Gerekçelendirmeler şöyleydi: "Bu kadın parfüm kullandı, böylece fahişeliği ve ahlaksızlığı yaydı, bu yüzden işten atılıyor.", "Bu kadın işyerinde erkeğe elini verdi —fahişelik— işten atılma", "Bu kız okulda başörtüsünü düşürdü, ahlaki çöküntü, atıldı" vs. vb...

Gerekçe işten atılma belgesine işlenir ve bu suç iddiası, o andan itibaren kadının hayatını yönlendirir, hayatını mahveder ve çekilmez hale getirir.

Rejimin kamu hizmetlerinden atılmanın gerekçelendirilmesi amacıyla çıkardığı "Temizlik Yasası"nın onbeş paragrafından beşi kadının bu tür davranışları ile ilgilidir ve işyerinde ahlaksızlığın ve fahişeliğin teşviki olarak beyan edilir. 1983'de kadınların ayakkabı topukları da fahişeliğin ve ahlaksızlığın bir aracıdır. İranlı kadın toplum içine üniformalı olarak ve koyu giysilerle çıkabilir ancak. Ya çarşaf yatak çarşafı büyüklüğünde, kadının görünüşünü şekilsiz bir biçime büründüren örtü, ya da ama bir pantolon veya kalın, şeffaf olmayan çoraplar, uzun, geniş gömlek ve saçları, boynu, omuzu ve göğsü örten büyük başörtüsü. İran islamı koyu renk elbiseleri de şart koşuyor. Yabancı okuyucu belki bu felaketi zor tahayyül edebilir. İranlı kadının ızdırabını, tiksinmesini, kendinden nefretini, kendi cinselliğini günah olarak hissetmesini ve kişiliğinin aşağılanmasını anlayabilmek için öğleden sonra üç civarlarında, genellikle iş yerlerinin kapatıldığı, gölgede 45 derece sıcaklık altındaki kadınların durumunu gözönüne getirmeye çalışmalıdır. Binlerce seneden beri varolan estetiğe ve güzelliğe olan insanca ihtiyacı İranlı kadın kendi içinde hergün bastırmak, hergün aynanın önünde durup, kendini çirkin, karanlık ve şekilsiz bir biçime büründürmek zorundadır ve tüm bunlara rağmen sokakta ve iş yerlerinde aşağılanmaktadır.

Üzücü ve insanlık dışı şartlar altında evini terketmek zorunda bırakılan İranlı işçi kadınlar ve hizmetliler herhalde baskı altında tutulması gereken kapitalist sınıf ve yüksek tabakalara ait değildirler. Dini azınlıklar, özellikle de İranlı Ermeni hristiyanlar, genellikle işçi tabakasına aittirler. Bunlar islamın namus anlayışına ilişkin yasalarının kendileri için bağlayıcı olmayacağını zannetmişlerdi, ama onların dini önderliği rejimin baskısı sonucu onları da islami-üniforma yükümlülüğü altına soktu. Bu yüzden biz, rejimin saldırısının belli bir tabaka veya grup için geçerli olmadığını, ve kendisinin iddia ettiği gibi fahişeliğe ve tüketici olma durumuna da yönelmediğini, bilakis salt "kadın-olma"nın saldırı hedefi olduğunu iddia ediyoruz.

Rejim, kadınlara fahişe olarak saldırmakla yetinmedi. Fahişelikle mücadele bahanesiyle tüm kadınların elinden sokakta dolaşma güvenliğini aldı. Evli olmayan çiftler arasındaki her türlü ilişki —bu; parkta dolaşmak, sinemaya gitmek, beraber çay içmek veya yemek yemek olsun— yasaklandığından ve rejimin ahlak zabıtaları tarafından kontrol edildiğinden, ve genç erkekler işsizlik, yüksek kira ve müthiş artan hayat pahalılığı yüzünden evlilik sorumluluğunu üstlenemediklerinden dolayı kadınların sokaktaki güvenliği ellerinden alınmıştır. Biriken cinsel ihtiras, gözyumulan ahlaki-islamcı çerçevede sapıklık olarak kendine yer açıyor. Kurşun geçmez, üzerinde "Allah'ın intikamı" yazılı Toyoto'larla düzenli aralıklarla sokakları dolaşan devrimin ahlak zabıtaları ve kadın avına çıkan, genç ve güzel kızları, kadınları islama aykırı görünüş ve davranışları yüzünden ya azarlayan, ya da öğüt veren hatta günde 300-700 kadını Evin-hapishanesine sürükleyip, onları orada bir ile üç gün arasında alıkoyan plakasız arabaların dışında, canları sıkkın Hizbullahlar da sokaklarda dolaşıyor, kadınlara sövüp onları dövüyor ve böylece kendilerini tatmin ediyorlar.İranlı kadınların aşağılanmasının ve horlanmasının seviyesini tahmin edebilmek için, hizbullahların kendilerini nasıl sapıkça tatmin ettiklerini görmüş olmak gerekir. Korku ve dehşet yaymak amacıyla hergün 300 ile 700 arasında kadının hapishanelere taşındığı ve binlerce kadına sarkıntılık edildiği başkent Tahran'da, hiçbir yabancı gazetecinin şimdiye kadar bu konuyla ilgili bir fotoğraf yayınlamamış veya bunun üzerine haber vermemiş olması ve hiçbir gazetecinin İranlı kadınların, baştan topuğa kadar metrelerce kumaşın içinde örtülü de olsalar, ne zaman Hizbullahların kendilerini gözetlediğini hissetseler, bir refleks hareketiyle daha da örtünmeye çalışmalarının üzerine gitmemiş olması şaşırtıcıdır. Eskiden normal batı-avrupa giysileri ile tek başına bütün İran'da seyahat edebilen İran'lı kadın, bugün biçimsiz, karanlık bir kılıkla bile sokağa çıkmaktan korkuyor; çünkü onu sövgü, dayak, kırbaçlama, orospu ve hatta karşı-devrimci olarak itham edilme bekliyor.

İranlı kadın sadece islam komiteleri, dernekleri ve Hizbullahlar tarafından orospu denilerek horlanmı-

yor, devletin yüksek düzeyindeki politik ve hukuki kişileri tarafından da onlara bu sıfat takılıyor ve bunun islami cezası belli durumlarda taşlanmadır.

Diğer taraftan, islam devriminin zaferinden önceki zamanlarda sınırlı olan ve sıhhi kontrol altında tutulan minimal legal fuhuş, şimdi küçük ve büyük şehirlere yayılmış durumdadır. Belli bir para karşılığı ve bir saatten 99 yıla kadar olabilecek bir süre için yapılabilen zaman evliliğinin legal örtüsü altında, rejimin bayları en iyi ve en güzel kadınları kendilerine mal ediyorlar. Özellikle, kapalı evlerde, sürekli evlilik veya zaman evliliği için müşteri beklemek zorunda kalan, ölmüş veya öldürülmüş Pasdaran'ların (=devrimin koruyucuları) eski karılarının durumları çok kötüdür. Çünkü islam, kendi "merhametliliği" ve "büyüklüğü" içinde genç kadınların dul kalmasını hoş karşılamamaktadır. Bundan dolayı biz, sözümona erkek ile kadın arasındaki ilişkiyi düzeltmeye kalkan bu rejimin, yönlendirici organlarının ahlaktan yoksunluğundan dolayı, yazılı tarihi tanıyan diğer rejimlerden çok daha fazla ahlaksızlığın ve sapıklığın yayılmasına hizmette bulunduğu düşüncesindeyiz.

İranlı kadının güvencesizliği sokakla sınırlı değilir, bu ona meslek hayatında da eşlik etmektedir. Resmi elbiseleri ile ya da normal bir ziyaretçi olarak giyinmiş rejimin kontrolcülerinin, bir kadın hizmetli üzerine, saçlarının başörtüsünün altından çıktığına dair, yanaklarını kırmızıya boyadığına, parfüm sürdüğüne ya da hayat pahalılığından şikayet ettiğine dair rapor vermeleri, onun işten atılması için yeterlidir. Kamu ve özel hizmetlerde işten atılma tehlikesi ile ilk karşı karşıya gelenler daima kadınlar olmaktadır. Kadınların sokakta ve çalışma hayatında sürekli güvencesiz ve tehdit altında olmaları, onların doktorların, özellikle de sinir hastalıkları uzmanlarının bekleme salonlarını doldurması sonucunu doğurmaktadır. Bu baskılar evlilik ilişkilerine de gölge düşürüyor. Önceleri meslek eğitimi görüş olmaları ve iş pazarında şanslarının iyi gitmesinden dolayı mutsuz bir evlilikten kopma imkanı bulabilen kadınlar, şimdi tüm bunlara katlanmak zorundalar ve kendi güçsüzlükleri ve depresyonları içine daha derin kapanıyorlar. Hiçbir umut ışığı onun ümitsiz hayatını aydınlatamıyor. Üniversitelerin kapanması, kız ve kadınlar için eğitim olanaklarının sınırlandırılmasının yanısıra, boğucu islam yasalarının altında yaşamak zorunda olan —ki Hicab bu yasalardan sadece birini teşkil ediyor— birlikte eğitimden, erkeklerle günlük doğal ilişkilerden, birlikte spor ve boş zamanların değerlendirilmesinden tamamen dıştalanan genç kızlar, evliliğe kaçıştan başka çıkış yolu göremiyorlar; kaldı ki önceleri onlara en azından maddi bir güvence getiren evlilik bugünkü şartlarda bunu bile verebilecek durumda değildir. Çünkü bugünkü genç erkekler ya işsizler ya da geçim masraflarını karşılayamayacak kadar az kazanıyorlar. Bundan dolayı evli çiftler bir tarafın ailesi yanında yaşamak zorunda kalmaktadır ve bu parazit yaşam içinde mutluluk elbette yeşermez. Yüksek bir eğitim görebilecek kadar zeki olan genç kızlar, devrim sonrası İran'ında kendilerini gittikçe artan ölçüde büyük aile içinde hapsedilmiş durumda buluyorlar. Şimdi bu kadınları uzun yiyecek kuyruklarında görmek mümkün. Bu kuyruklar sıcak ve soğuk tanımazlar, çünkü kadın, kocası ve çocukları için sofraya yiyecek bir şeyler getirebilmek için hergün kuyrukta beklemek zorundadır.

Kadınlar genellikle sabahın 6'sından öğlen zamanına kadar çeşitli kuyruklarda beklemek zorundadırlar. Bu yüzden öğle yemeğini bir gün evvelinden hazırlamaları gerekmekte ve böylece gecenin geç vakitlerine kadar mutfaktan çıkamamaktadırlar. Meslek sahibi kadınlar da kuyruğa girmek zorundalar, çünkü gelirleri karaborsadan alış-veriş için yetmemekte.

Kuyruklar sadece yiyecek maddeleri ile sınırlı değil, bir kaç metre kumaş, yakıt, hatta bir tabak için bile —bir kaç katını ödememek için— bu kuyruklarda beklemek gerekiyor. Karaborsa ile mücadele ettiğini ilan eden bu rejim, bu duruma bizzat kendisi yol açıyor. Bunu en basitinden sigara satışlarında görebiliriz. Tütün fabrikaları devletleştirildi, aynı şekilde sigara dağıtımı da. Sigara satışı için izin alan dükkanlara belli bir miktar veriliyor. Bu miktar verildiği anda kuyruklar oluşuyor ve herkes devlet markalı "Bahman"dan bir paketi 250 ile 300 Riyal arası bir fiyatla alıyor. Günlük ihtiyacın suni bir şekilde kısıtlanması, rejimin, bir taraftan belli bölgeleri sınırsız kontrol altında tutarken, diğer taraftan daha çok karaborsayı canlandırmak için bir tedbiri gibi görünüyor. Daha fazla parası olan veyahut iş saatleri yüzünden kuyruklarda bekleme imkanı olmayan kadınlar karaborsadan alış-veriş ile bu kuyruklardan kurtuluyorlar. parası az olan kadınlar ise, bir kuyruktan diğer kuyruğa girip, kendilerinin ihtiyacı olmayan şeyleri de alıp, bunları diğer kadınlara bir kaç misli fiyatla satıyorlar. Böylelikle istemeden de olsa, mecburen alıcı ve satıcı rolüne giren kadınlar reji-

"Bu tarihi çağrıya İranlı kadın kulak veriyor ve akıtılacak kandan korkmuyor. Çünkü şimdiki yaşamı ona sarılmaya değer bir yaşam değil."

min karaborsasını canlandırıyorlar. Kuyruklar günbegün daha uzun, fiyatlar daha yüksek oluyor ve toplumsal rüşvet yayılıyor. Ve tüm bunlardan esas etkilenenler yine, eskiden kalan pazarı tanıma alışkanlıkları dolayısıyla, kalın örtüler içine bürünerek, büyük bir zahmetle yaralı ruhlarını alış-verişe sürükleyen kadınlar olmaktadır.

Yaşlı kadınlar daha başka acılara da katlanmak zorundalar. Onlar anlamsız, hedefsiz bir savaşta şehit düşen oğullarının cesetlerini karşılamak zorundadırlar. Aşağılanma, bu kadınların ellerine, ümitleri ve gelecekleri olan oğulları yerine, Şehitler Vakfı'nın konukları olarak —kendine özgü kuralları olan cenaze yemeğini verebilmek için bir torba pirinç ve birkaç kutu yağ tutuşturulmasıyla son haddini almaktadır. Hiçbir anne şehit düşen oğlu için ağlayamaz ve şikayetlenemez. O kendini mutlu göstermek ve başkalarının tebriklerini kabul etmek zorundadır; çünkü oğlu şehit olarak cennetin kapısını açmıştır. Kadınlar için bu felaket psikolojik sonuçlara yol açmakta ve sık sık kalp krizi ve beyin felci ile neticelenmektedir. Son zamanlarda rejim, kadınları, şehit düşen oğullarına kefen yapmaları için,artık aranan mallar arasında yeralan birkaç metre beyaz pamuklu kumaşla ödüllendiriyor.

Diğer bir grup yaşlı kadın, yurtdışında yüksek öğrenim gören veya rejimin baskı ve teröründen korkarak yurtdışında kalmayı tercih eden çocuklarından ayrı yaşamakta. Bu kadınlar artık sadece telefonun zili ya da postacının ayak sesleri için yaşıyorlar. Son beş senede yetişkin kadın ve erkek olan oğullarının ve kızlarının resimlerini ellerine alıp gözyaşı döküyorlar ve günden güne ümitsizliğe kapılıyorlar.

Siyasi tutukluların annelerinin kaderleri çok daha kötüdür. Çocuklarının akibeti üzerine birşey duymak ümidiyle günlerce ve aylarca eziyet verici sıcak ve soğuk altında Evin-hapishanesinin veya ülkenin diğer hapishanelerinin çevresinde bekliyorlar. İşkencecilerin annelere nasıl davrandıklarını, dipçiklerle döverek nasıl dağıtmaya çalıştıklarını anlatmak mümkün değil. Herşeye rağmen bir haber alabilmek veya tutuklulara bir parça giysi ya da biraz para verebilmek ümidiyle bu katilleri yumuşatmak için kadınlar mecburen kendilerini daha da aşağılatmakta, bu uşakların ayaklarına kapanıp ellerini öpmek zorunda kalmaktadırlar. Bazen annelerinin çocukların akibeti üzerine herhangi bir bilgi almaları aylar sürmektedir. Bu kadınların çektiği acı belki ancak idam edilmiş çocuklarının taştan ve isimsiz mezarlarını öpenlerin acısı ile karşılaştırılabilir.

Diğer normal gençlerin anneleri de bilinmez bir kaderin altında acı çekiyorlar. Yaşamlarının çiçeklerinin nasıl kuruyup gittiğini seyretmek zorunda kalıyorlar. Bu çocuklar neşe ve sevinçsiz ve sporsuz okullarda öldürücü ideoloji ile bombalanmaktalar. Gençliğini yaşamayan bu gençlerin annelerinin önünde çözümü olmayan eğitim görevleri duruyor. Çocuğunu doğruluk yönünde eğitmek isteyen anne, buna rağmen çocuğuna yalan söylemeyi ve öğretmenlerin ailelerin alışkanlıkları üzerine sordukları soruları yanlış cevaplandırmayı zorla kafasına sokmak zorundalar. Ama çocuğa nerede yalan ve nerede doğruyu söylemesi gerektiğini nasıl kavratmalı? Ve okullarda beyin yıkama o kadar tecrübeli ki, çocuklar bazen Kuran ve islam adına ailelerine karşı tavır almaktalar.

Çocuk büyüyünce de, onu bekleyen oğlan ise cephe, kız ise evliliktir. Son dönemde 12 yaşından büyük çocukların cepheye gitmek için ailelerinden izin alması da gerekmiyor. Ve gönüllüler geri çekilemezler. Bir komutanın dediği gibi, islam geri çekilmeyi tanımıyor. Bu geriye dönüşün olmadığı bir ölüm yolculuğudur.

> “Anti-emperyalist mücadele ve kadınların iffet ve namusunun korunması bahanesi ile kadınların baskı altında tutulmasına destek veren ataerkil yapıya karşı mücadele, doğal bir şekilde kadınlara bırakılmıştır. Kadınlar bu mücadeleyi siyasi örgütlerin şüphelerinden ve politik şiarlarından bağımsız şekilde başlattılar.”

Bu satırlar İranlı kadının acı dolu durumunun sadece bazı yanlarını ortaya koyuyor. İdam edilen çocukların ve çocuklarının öldürüleceği korkusunu yaşayan tutukluların annelerinin özel acılarını anlatabilecek durumda değiliz. Anlattıklarımız ortalama kadının acılarıdır. Kadınlar, İranlı erkeklerden daha fazla bu rejimden etkileniyor ve bu rejim tarafından saldırıya uğruyorlar. Onlara karşı savaş açıldı ve onlar (kadınlar—ÇN) bu savaşı kabul ettiler.

Ortaya çıkışından bu yana rejim bütün gücüyle onları üniformalı tipler haline getirmeye uğraştıysa da başarılı olamadı. Günden güne sokaklarda beyaz ve açık renk başörtüleri ve elbiseleri ile rejime karşı savaş açan kadınların sayısı artıyor. Bu kadınlar birbirlerine rastladıklarında gülümseyerek ve sessiz işaretlerle dayanışma gösteriyorlar. Rejim tarafından darbe yemiş ve yaralanmış kadınlar bu rejimin devrileceği günün umudu ile yaşıyorlar. Bu rejime karşı savaşa başlamak zorundalar ve başladılar da. Kendi kendilerine hayattan nefret ettiklerini söylüyorlar. Ama bu rejimin sonunu göreceklerinin ümidi ile yaşadıklarını da söylüyorlar. Vurulmuş ve yıkılmış olan (kadınlar—ÇN) olanakları ve hareket özgürlükleri çok az olmasına rağmen savaşı başlattılar. Görüntüleri ve sessiz işaretleriyle caddede, alış-verişte, kuyruklarda, kamu taşıt araçlarında, devlet dairelerinde, hapishanelerde camilerde ve komitelerde kendi aralarında anlaşıyorlar. Hatta idam edilen çocuklarının vasiyetnamelerini ve cesetlerini almaya gittiklerinde bile... Anti-emperyalist mücadele ve kadınların iffet ve namusunun korunması bahanesi ile kadınların baskı altında tutulmasına destek veren ataerkil yapıya karşı mücadele, doğal bir şekilde kadınlara bırakılmıştır. Kadınlar bu mücadeleyi siyasi örgütlerin şüphelerinden ve politik şiarlarından bağımsız şekilde başlattılar. Tarihin çağrısı İranlı kadın içindir ve erkekler de bu mücadeleye uzun süre uzak kalamayacaklardır.

Bu tarihi çağrıya İranlı kadın kulak veriyor ve akıtılacak kandan korkmuyor. Çünkü şimdiki yaşamı ona sarılmaya değer bir yaşam değil. ■

Stalin'e Saldıran, Lenin'e de Saldırmak Zorundadır!

MAO ZEDUNG'un Kruşçev revizyonistinin Stalin'e karşı başlattığı kampanya içinde doğru olarak tespit ettiği gibi, Lenin ve Stalin'in eserleri Marksist-Leninistlerin elinde keskin birer kılıçtırlar. Bu kılıçlardan birini elinden bırakan, süreç içinde diğerini de bırakacaktır.

Modern revizyonistler, Stalin'e ve O'nun şahsında Marksizm-Leninizme en ağır küfürleri eder, en ağır saldırıları yöneltirken; kendilerinin Lenin'in izinde olduğu izlenimini vermeye özel önem gösteriyorlardı.

Gorbaçov revizyonisti de, ağababası Kruşçev'in izinde aynı yöntemi uyguluyor; Stalin'e saldırılar, Lenin'e kadar uzatılmamaya -O'nun görüşleri revizyondan geçirilmesine rağmen- kişiliğine dokunulmamaya özen gösteriliyordu.

Şimdi gelişmeler revizyonistlerin görüşlerini mantıki sonuçlarına kadar uzatmaya ve Lenin'in kişiliğini de saldırı hedefi haline getirmeye yöneldiklerini gösteriyor.

"Lenin, bir zalimdi..."

1966'da ölen romancı Vasily Grossman'ın görüşlerini yayınlayan ve eserinden alıntılar yapan edebiyat dergisi Oktyabr Magazine'de, Sovyetler Birliği'nin kurucusu için "hürriyetlere inanmaz, kendi görüşünden olmayanları öldürtürdü" deniliyor

MOSKOVA, (AP)- Sovyetler Birliği nde bir tabu daha yıkıldı ve bugüne kadar dokunulmaz olarak kabul edilen Vladımır **İlyich Lenin**'i **"zulmün ve diktanın başlatıcısı"** olmakla suçlayan bir yazı yayınlandı

1966 da ölen ve eserleri bugüne kadar Sovyetler de basılmayan **Vasily Grossman** adındaki Ukrayna asıllı yazar için edebiyat dergisi **Oktyabr Magazine**'de uzun bir yazı çıktı

Grossman'ın daha önce Batı'da basılan **"Sonsuza Gidiş"** adlı romanından alıntılar da yapan dergide Sovyetler Birliği nin kurucusu için şimdiye kadar kimsenin söylemeye cesaret edemediği suçlamalar yer aldı

Grossman romanında Lenin i şöyle anlatıyor **"Bolşevikler, şahsi hürriyetlere, konuşma hürriyetine ve basın hürriyetine inanmazlardı. Lenin de bunlardan biriydi. Bolşevikler bu hürriyetlerin birçok devrimci işçinin ve aydının olmayacak rüyaları olarak kabul ederlerdi."**

Dergideki alıntıların birinde ise **Lenin**'in bir politik fanatik olduğu ve düşmanlarını konuşarak yola getirmek tense hemen idam ettirmeyi tercih ettiği de yer aldı

Grossman kitabında Lenin'de hoşgörünün eserinin bulunmadığını, asla tartışmadığını her işte başarmasının şart olduğuna inandığını bu yüzden kendisinin doğru olduğunu kabul ettiği çizgide olmayan herkesi ve her şeyi ortadan kaldırabileceğini kaydetti

YENİ BİR ANLAYIŞ

Grossman'ın, Lenin için ortaya koyduğu görüşler yenilir yutulur cinsten olmadığı için dergiye, komünist parti organlarından **Sosyalizm ve Barışın Problemleri** adlı derginin yöneticilerinden **Grigory Vodolazov** da bir yazı yazdı **Vodolazov "Sosyalist çoğulculuk, Grossman ve onun gibi düşünenlere görüşlerini açıklama hakkını verir"** dedi

Sovyetler'de bugüne kadar sadece Stalin çok ağır şekilde suçlanıyordu 1917'de Rusya'da Bolşevik güçleri yöneterek iktidara getiren ve 1924'te ölen **Lenin, Gorbaçov**'un başlattığı Glasnost un en hızlı döneminde bile dokunulmazlığını koruyan ender kişilerden biriydi

Yukarıda Tercüman'da 1 Temmuz'da yayınlanan, Moskova/AP kaynaklı haberde görüldüğü gibi, şimdi Sovyetler Birliği'nde "sosyalist çoğulculuk" adına Lenin'e küfür de olağan hale getiriliyor. Bu gelişme de şaşırtıcı olan birşey yoktur. Stalin'e saldıranların, Lenin'i uzun süre saldırı hedefi dışında tutması mümkün değildir.

(Emdaxûyanîke TKP/ML(B) ya ku kete destê me, weke wê çap dikin.)

JÎ BO KARKERÊN BÎ ZANÎSTÎYA ÇÎNÎ, WEZÎFA BÎNGEHÎN EV E, KU XWE DÎ ERKA SAZBÛNA PARTÎYE WÊRDÎN !

ERKÊN AVAKIRINA PARTIYA BOLŞEWÎK DIVÊ DI NAVA TEMAMIYÊ DE BEN DÎTIN

Erka merkezî ya afirandın/-avi-kirina partiya Bolşewîk:

■ **Afirandina teoriyê** (divê teoriya Marxîst-Lenînîst di nava temamî de û di nava herî taybetiya wê de bê têgihîştin, bê parastin; divê di rohaniya teoriya Marxîst - Lenînîst de bi afirandina platforma tevgera kominîst ya navnetewî ve di nava pêvendiyê de, programa şoreşa welêt bê holê, teoriya Marxîst - Lenînît pêşve bibin, bê geşbûn)

■ **Afirandina qedroyan** (divê qedroyên ji teoriya Marxîst - Lenînîst re weqif, her yek di beşê xwe de pirspor, bi însiyatîva serê xwe weke partiyê bixebite bên afirandin).

■ **Afirandina rêxistinê** (divê rêxistineke di bin hoyên herî dijwar de jî karibe bixebite, ya ku ji kesin ku karê wan şoreşgerî ye pêkbê, berdewamiya wê zexmbûnye, xwediyê naverokeke herdemîn e, bi bingeheke îlegala xurt e, lê zanibe her babetê mecalên legal jî heta dawiyê bikêrbîne bê afirandin) weke, bi hev re di nava temamiyeke diyalektîk de bê dîtin, naveroka wê ya ku divê bê verisandin ji sê erkan pêk tê.

DIVÊ DI DEMA KU MERIV WÊ GAVÊ TÊDE YE, JI VAN HERSÊ ERKAN EV YAN JÎ EW ERKA DERKEVE PÊŞ, QET BI TU BABETÎ, EV ERKANA HEMÛ, DI EYNÎ DEMI DE BI HEVRE DI NAVA PÊWENDIYÊ DE DÎTIN WEKE AVÊTINADER NEYÊ TÊGIHÎŞTIN.

Ji vanan **yek bê qedandin,** bi sûretê **dû wê re dest bi ya din bêkirin, peywendiya pêşanîk-paşanîkê avakirin îdealîzm e.** Danîna giraniyê, di dema ku meriv tideye, li ser vanan yekê bikar anîn, qet bi tu sûretî yên din ku ev qediya dû re ewê bên destpêkirin nayê têgihîştin, divê ne wisa be jî.

Çi mixab e ku, li cem me di dema borî de pirs cî bi cî wisa hatiye têgihîştin, di nava erkên sazbûna partiyê de, di dema ku em tê de bûn, "sazbûna teoriyê", erka "afirandina teoriyê" ku me derdixist pêşiyê, di nivîsekê de di temamê paye sazbûnê de weke erka bingehîn hatiye holê; lişûna ku yekitiya diyalektîkê di navbera erkan de bêziman; deriyên vekirî ji rava yekê biqede, ya din wê dû wê re destpêke jî di nava me de karibû bê parastin hatibû hêştin.

> "Di têkoşîna bidestxistina îktidarê de bê rêxistinê qet tu çekeka proletarya tune."
> "Dîroka SBKP/B (Dersa Kurt)"

çawa ku, di nava erkên sazbûna pariyê de bi cîkirina "erkeke bingeh", "ewlîn ev erka wê bê verisandin qedandin, yên din dû wê re bên destpêkirin" nikare bi vî sûratê bê ravandin û pêkanîn; pêkanîneke wisa çewt, berê pêkanîna dîtineke idealîst e; bi eynî sûretî, bi cîkirina "Sazbûna partiyê erka bingeh e" jî, ewlî "emê partiyê sazbikin", sazbûna partiyê wê biqede, dû wê re "emê têkiliyê tekoşîna çînî bikin", ravayeke wisa û pêkanîna wê jî çewt e.

Weke me li jor jî diyarkir, hîn berê jî di gelek nivîsên me de weke bi taybetî hatibû kirpkirin; bê xwe bi serrestî teve tekoşîna çînî nekirin sazbûna partiyekê ji aliyê Marxîzm -Le nînîzm nayê ramandin.

Pirsgirik, di vê girêdayiyê de teva têkoşîna çînî bûn yan jî ne bûn nine; çawa, bi kîjan bingehê de bi plana gîhanhevdanînêve teva têkoşîna çînî bûn e; çawa têkiliya têkoşîna ji xwe xwe kirinê, wê bê kirin pirsgirik ev e. Û ev weke bi rewşa têkoşîna çînî ve girêdayi ye, di rewşa ku partî tê de ye, bicîkirina armanc û erkan ve jî raste rast girêdayi ye. Me di dema borî, dij her babet oportunîst-rewizyonîstan erka rojê ya bingehîn "erka sazbûna partiyê" bi heterî parast. Ev duh rast bû, îrojî rast e.

Di nava erka sazbûna partiyê de jî, bi taybetî em li ser pirsên sazbûna teorîk bi heterî sekinîn. Me ev pirsgirikanan derxistin pêş; û nava pratika me ya heft salen de di vê herêmê de pirsgirêkin diyarî ku me bicîkiribûn verisandin, di derheqa yên ku çawa

bên verisandin me ramana xwe xist holê, û me xwe jî kir riya verisandina wana. Di nava erkên sazbûna partiyê de di pêşta derxistina pirsgirêkên sazbûba teorîk de; ger rewşa TKP/ML ku em ji nava wê hatine di vê mebesê de, ger pirsgirêkên teorîk yên tevgerên ku bi navê Marxîzm-Lenînzmê dipeyivên xwe yên di "me verisand" tewrên wan yê bi çavekî piçûk dîtin, xwe di vê arqilînê de tîne ber çavê xwe û rewşa tevgera komunîst ya navnetewî tîne berçavan, bi temamî rast bû, rast e. Îro jî, pirsgirêkên sazbûna teorîk di girîngiya çêbûnê de ne. Kî bi navê yekgirtiyan erkan giraniya sazbûna erkên teorîk di tewrên ji çavan veşartinê keve; ewê ji armanên hêrişkirina me bibe yek. Îro dûrişma "bê teoriya şoreşî, karûbarê şoreşî na be" di navbera erkên rojanê de dûrişma pêwîste û derkeve pêşiyê. Me di dema borî de ev kir, îro jî dikin.

Lê belê, dema ku em li ser rastidij rêderên ku bi babetiya berî sazbûnê diravandin tekoşîneke têr û xurt birê ve ne bir, mesela em di rewşeke di verisandina pirsgirêkên teorîk bi rastî û diristî de hewceya verisandina erkên din jî paralel bi xwe re tîne bi dengnekir de sekinîn. Ji vê re di pêkanîna paralel de, bû pêkanîneke ku bi têrî qedrê erkên sazbûna parti yê din nedan.

Di nava tekoşînê de, bi taybetî jî, di tekoşîna dij rêdeerên nava me de, hemû kulpikên sazbûna partiyê di nav hev de, pêwîste di nava yekgirtiyê de bê bidestxistin, bi taybetî di ya pirsgirêkên sazbûna teorîk bi heterî disekinîn û me diparast, me cî bi cî, yên ku erk bi temamî ne dikirin destin xwe, û taybetiya pêşanîna pirsgirêkên teorîkên rojane ne didîtin, pêkanînê de ev rêya tenê rast bû, di nava serketin û binketinên me de ev ders û akaman bû. Hîn me dij menşewîkên di nava tevgera TKP/ML de di dema cûdabûne de pêşniyarkirina vê teoriyê di pêk anînê de tê çi manê em di nava pêvajokê de di bingeha ceribandinên xwe de jî hîn bi kûrayî têgihêştin.

Bi vê dîtinê ve îro di nava erkên sazbûna partiyê de li ser hinek pirsgirêkên **sazbûna rêxistinî** bisekinin; û di vana de tewrên vekirî bigrin; dîrektifan bidin, ji bo pêşveçûnê hatiye rewşeke jiyanî.

DI AFIRANDINA PARTIYEKE BOLŞEWÎK DE HINEK PIRSGIRÊKÊN ERKA SAZBÛNA RÊXISTINÊ!

I. PIRSGIRÊKA RÊDARÊN AVAHIYA/XEBATA RÊXISTINÎ:

Di vê de pirsgirêk were ye:

Em jî tê de, hemû grûbên ku bi navê Marxîzm-Lenînızmê dipeyêvin destûreke wan heye ku hemû rêdarên rêxistinî dixe holê. Ev rast e jî.

Belê bê me di nav grubên ku bi navê Marxîzm-Lenînîzmê dipêyevin di destûrên beşekî de, yan jî di belgên ku prensîbên rêxistiniyên wan dixin holê, her çiqas di gotinê de diparêzên jî, di rastiyê de rêdarên herî pêwîst yên navçeyîn demoqratîk di gelek rewşan de hatiye bernexûnkirin û tê parastin.

Hinek oportunîstên-rewizyonîst, ji xwe di herî serî de prensîbên gîhahevîdanînê yên navçeyîn demoqratîk bi awakî vekiri weke prensîbên gîhahevîdanînê cawdikin; beşekî wan jî (niha di "Ekim" ê de rawestîne, weke DHB/İleri/(Devrimci Kanat) "di dema şîpa îdeolojîk de" pêknehatinê bang didin.

Wê çaxê berî her tiştî divê navçeya demoqratîk weke prensîba Marxîzm-Lenînîzmê, çi ye? Bînin holê û têgihêjîn; dijî hemû tevlivkirinê divê tekoşîneke bê tewîz bê dayîn; rêxistin -ji herî destpêkê de- di vê bingehê de bê sazbkirin.

Ya duemîm; destûr di gelek rewşan de, bê rêdarên gihanhevdaniyê, weke bangên exlaqî, weke rava destûrê, cî bi cî weke deqê şorevekirêna programêjî bi naverokin.

Ciyê vana hemûyan di destûrê de tune.

Gere destûrbi rastî bibe belgeke rêdarên xebata rêxistinî.

Ya sêyemîn; ji bo ku destûr di gelek rewşan de, gor rewşa ku rêxistin tê de ye tê nivisîn, gelek deqên wê nayên xebitandin, weke deqên bikêrnayên dimînin. Bi vî awayî destûr bi temamî di mana rastî de ji belgeke girêdayîbûnî derdikeve.

Wê çaxê, destûr di bingeha rewşa rêxistênê ya rest de -tebî ev rewşa rast gere bi prensîbên Marxîst - Lenînîst ve bê girêdan- gere bê nivisîn.

Ya çaremîn; di gelek rewşan de, sazbûna ku tê xwastin û pêkanîn, ji jor ber jêr weke pramît, û sazbûneke ku di navbera hemû qulpikan de pêwendiyên raste rast heye. Akama vê, ku di xalake pramî dê de meriv kete hindur -hinek faktorên din jî dibin yek; emê li jêr behsa wê bikin- qulpikên din jî derxe holê, û kûpandina avahiya rêxistinî dikare bê xalakê.

Wê çaxê, divê dawiya gihahevdanîneke di vî awayî de bê anîn, her yek bi serê xwe di bin dîrektîfa navçeyî de weke programa rêxistênê de kar dike û bi hev re di nav pêwendiyekê **raste rast** de (bi navengiya kesên ku di her du rêxistanen de dixebitin raste rast) pêwendiyê wan tune bin, avahiya rêxistênekê gor hoyanin. ■

> "HERÎ HINDIK be jî,
> kî ku dı demên îlegalîtê de dîsîplîna
> Bolşewîka îhlal bike,
> ew bixwaze nexwaze wê arîkariya dımınê me,
> bûrjûwaziyê bike."
> —(Lenin, "Çi Bikin?")—

Dûmahîk Heye

JÎ BO KARKERÊN BÎ ZANÎSTÎYA ÇÎNÎ, WEZÎFA BÎNGEHÎN EV E, KU XWE DÎ ERKA SAZBÛNA PARTÎYE WÊRDÎN !